

هفته‌نامه

چرا خودرو کالای سرمایه‌ای شد؟

در حال حاضر ۷۰۰ هزار خودرو در پارکینگ‌های مردم به عنوان کالای سرمایه‌ای وجود دارد

تحلیل آماری تولید خودروهای سواری

صفحه ۴

تجهیز در مانگاه‌های شهرداری در مناطق پایتخت

تجهیزات مدرن درمانی برای تهرانی‌ها

۱۵۰ میلیارد تومان دستگاه‌های مورد نیاز مردم برای نوسازی در مانگاه‌ها خریداری شد

۲۸ قلم

تجهیزات مدرن برای مراکز خریداری شده است.

۱۹ در مانگاه

شهرداری پذیرای مراجعه شهروندان هستند.

با اسکن این کد تصویری، ویدیوی همشهری درباره تجهیز در مانگاه‌های شهرداری در تهران را ببینید.

صفحه ۱۳

بازی گل یا پوچ به جنایت انجامید

قتل در یک بازی دوستانه میان ۲ رفیق

ماجراهای یک بخشش و ۸ زندگی

صفحه ۵

عسلی آل کثیر در این فصل گاردینو را به سمت درهای خروج هدایت می‌کند

پلای جان کارلوسی

دیدگاه

سید کمال اکبری: کارشناس رسانه

بخت سوریه در جنگ شناختی

شاه بیت اصلی تحولات در سوریه به جنگ رسانه برمی‌گشت. جنگ رسانه‌ای و جنگ روانی یکی از اثرگذارترین اتفاقات در فروپاشی دولت بشار اسد در سوریه بود اما این اتفاق، مقتضای آن دارد. لذا شناخت رسانه‌ها و آموزش سواد رسانه‌ای به اقشار مختلف جامعه و در راستای آن مقاومت بار آوردن جامعه در برابر تهاجم رسانه‌های امپریالیسم بسیار مهم است چون اکنون دیدیم که یک حکومت ریشه‌دار با بیش از ۵۰ سال قدمت با این شگرد از هم پاشید. البته این موضوع به این معنی نیست که نظام بشار اسد در سوریه بدون اشکال بود و رسانه‌ها صرفاً سوسی در وارونه‌نمایی داشتند؛ قطعاً دولت سوریه نیز اشکالاتی داشت که سبب نارضایتی عمومی شده بود و رسانه‌های معارضان بر موج این نارضایتی توانستند سوار شوند و با ابزار رسانه آن را تشدید کنند اما ناکارآمدی که نظام سوریه در حوزه‌های اقتصادی و رسیدگی به مردم و ارائه خدمات اجتماعی داشت، در ایام ورود تروریست‌ها به سوریه بزرگ‌نمایی شد و لذا جامعه دلیلی نمی‌دید که از حکومت اسد حمایت کند و تروریست‌ها توانستند به این نارضایتی ضربه بدهند.

دومین حلقه از تلاش‌های رسانه‌های مخالفان و معارضان، در بخش‌های غیرنظامی بود. به‌طور مثال گروه‌های مخالف دولت اسد وارد هر شهر سوریه که می‌شدند به سرعت بخشی از شهر را که برق نداشت، برق آن را وصل می‌کردند و از آن فیلم می‌گرفتند و کلیپ‌های آن را در بستر شبکه‌های اجتماعی برای مردم منتشر می‌کردند؛ در نتیجه مردم شهرهای بعدی وقتی می‌دیدند که گروه‌های معارض خدمات عمومی می‌دهند، از آنها استقبال می‌کردند یا مثلاً گروه‌های معارض وعده می‌دادند که نانوائی‌ها باید به مردم در هر شرایطی نان بدهند و بعضاً به برخی نانوائی‌ها پول می‌دادند تا به مردم نان رایگان بدهند و این اقدامات معمولی را با استفاده از ابزار رسانه بزرگ‌نمایی می‌کردند؛ همزمانی نمایش رسانه‌ای ناکارآمدی دولت اسد از یک سو و بزرگ‌نمایی خدمات اجتماعی ناچیز خودشان از سوی دیگر سبب شد که در فروپاشی نظام سوریه به سرعت تسریع شود.

همان‌طور که پیش‌تر بیان شد نباید از دلایل دیگر هم غافل بود مانند نحوه سیاست‌گذاری و مدیریت کشور و تعامل با گروه‌های مخالف و حتی ضعف در کمک گرفتن از کشورهای همسایه با جبهه مقاومت که از اصلی‌ترین عوامل سقوط اسد بود ولی ابزار رسانه در این اتفاق اثرگذاری زیادی داشت.

بعضی از کارشناسان سیاسی معتقدند بشار اسد فریب وعده‌های برخی از کشورهای عربی در خصوص حمایت از خود را خورده است؛ ولی باید گفت همین موضوع هم موهون بازی‌های رسانه‌ای تعدادی از کشورهای عربی بود که دولت و ارتش سوریه را فریب داد؛ به عبارت دیگر خود اسد هم نتوانست به دلیل همین جنگ رسانه‌ای تصمیم بگیرد که آیا در کنار کشورهای عضو اتحادیه عرب بماند یا در کنار کشورهای محور مقاومت.

در جریان اعتراضات سال ۱۴۰۱ در کشورمان هم دیدیم که یکی از رسانه‌های تصویری وابسته به یک کشور عربی، نقش مهمی در القای ناامیدی میان مردم و حتی بعضاً مسئولان و سیاستمداران و تصمیم‌گیران داشت و با استفاده از دروغ‌های رسانه‌ای و بزرگ‌نمایی برخی اتفاقات معمولی، می‌خواستند به مردم «قرار داشتن در بدترین حالت اقتصادی و رفاه» القا کنند که البته این موضوع (نارضایتی اقتصادی) در ماجرای بنزینی سال ۱۳۹۸ نمود بیشتری داشت و در جریان اتفاقات سال ۱۴۰۱، تمرکز دروغ‌های رسانه‌ای دشمنان که عمدتاً به بستر شبکه‌های اجتماعی اختصاص داشت، بر مسائل فرهنگی و اجتماعی مانند پوشش زنان برمی‌گشت.

باید هوشیار باشیم که این ترغیب دروغ‌های رسانه‌ای ممکن است از سوی دشمنان در دیگر کشورها از جمله عراق به دلیل برخی عقب‌ماندگی‌های اقتصادی، عمرانی و شاخص‌های توسعه تکرار شود همچنین کشورهای وابسته به نظام سلطه و رسانه‌های وابسته به صهیونیست‌ها در کمین هستند تا در ایران هم بار دیگر دست به بزرگ‌نمایی برخی کاستی‌ها بزنند.

درس دیگری از سقوط دولت اسد در سوریه

بخت در جنگ روانی

عباس عراقچی: ارتش سوریه در تحولات اخیر، اسیر جنگ روانی شد

ابزارها و تکنیک‌های جنگ رسانه‌ای علیه دولت بشار اسد

یادداشت

علی مهدیان: استاد حوزه و دانشگاه

صدا بر راهبردی تر از سقوط سوریه

عراقچی در گفت‌وگوی ویژه خبری صداوسیما گفت آنچه غافلگیرمان کرد، سرعت عقب‌نشینی ارتش سوریه بود. او علت این عقب‌نشینی سریع را شکست در ساخت جنگ روانی و شناختی دانست و گفت فضا سازی‌ها باعث کاهش انگیزه ارتش شد. طبیعتاً نیروی میدان وقتی از گرفتن نتیجه «ناامید» شود و نسبت به فرماندهان «بی‌اعتماد»، انگیزه لازم برای جنگ در میدان پیدا نمی‌کند.

بله، سقوط سوریه یعنی ایران یک نقطه مهم راهبردی در نزدیکی مرز اسرائیل را از دست داد و حاکمیتی که در جهت جبهه مقاومت بود، سقوط کرده؛ اما حالا توجه کنیم به این نکته که ساحت و زمینه شناختی مردم که در زیست‌بوم مجازی قرار دارد و همگی درش درگیرند، تحت حاکمیت همان دشمن است و ما در آنجا حاکمیتی نداریم. به نظر تان در این نبرد چندضلعی کدام راهبردی تر است؛ سوریه یا حکمرانی مجازی؟ حکمرانی مجازی همان جایی است که به گفته وزیر خارجه ما یک کشور مهم برای مقاومت را زمین می‌زند.

هنوز جدی نگرفته‌ایم ماجرا را. ذهنیت مردم ایران، عراق، لبنان، سوریه و بسیاری از کشورهای منطقه در فضای مجازی است که تحت حاکمیت دشمن است. نگاه کنید جناب رئیس‌جمهور می‌گوید از رهبری پرسیدم درباره فیلترینگ و ایشان گفت من نگفتم فیلترینگ گفتیم «حکمرانی مجازی» ولی عجیب است که جناب رئیس‌جمهور جمله هم اشاره نکرد که خوب چه؟ برای حکمرانی مجازی چه کردیم؟ حدود ۲۰ سال است رهبری همین را می‌گوید. فریاد می‌زند، خوب چه شد؟

جدی نگرفته‌ایم ماجرا را. بند آخر وصیتنامه حاج قاسم خطاب به حوزه است. او می‌گوید این دیده‌بان صحنه را رصد می‌کند و می‌گوید شما باید وسط بیایید. خناسان شما را به سکوت و ملاحظه نکشند، سه چهار سال پیش رهبری به حوزه‌های علمیه گفت وضع تبلیغ نگران‌کننده است، کانون‌های عظیم تبلیغی ایجاد کنید؛ اینگونه پیش برویم اسلام سبلی می‌خورد، اما دریغ، جدی نگرفتیم ماجرا را وقتی ۶ سال پیش در بیانیه گام دوم رهبری گفت امروز ریشه‌ای‌ترین و فوری‌ترین جهاد، جهاد امیدافزایی است.

ایشان بعدها فرمود هیئت‌ها، کانون جهاد تبیین شوند؛ تأکید کردند؛ به گونه‌ای که شاید بر تکرار ترین سخن تبیین و امیدافزایی بود.

جدی نگرفته‌ایم ماجرا را که امروز روایت اول در بسیاری از رویدادها مال دشمن است و بسیاری، حتی از انقلابی‌ها مسابقه گذاشته‌اند در ایجاد پاس و انسداد و کار به جایی رسیده که در فضای مجازی به فرماندهان عزیز ما با سوءنظر نگاه می‌کنند. این احساس بی‌اعتمادی به مسئولان کشور محصول کلان روایت مرجفونی است که بین متدینین به زبان خودشان نفوذ کرده است. انصافاً نگاه کنیم ببینیم آیا سوگیری مجموع روایت‌های متدینین به سمت تبیین و امیدافزایی است یا روایت شکست و بی‌اعتمادی. خدا نکند در نقطه‌ای جبهه حق ضربه بخورد؛ روایت‌های شکست است که شروع می‌شود به بالا آمدن؛ روایت‌هایی که خروجی‌اش انسداد و ناامیدی و بی‌اعتمادی است. معدود روایان انگشت‌شمار امیدافزایی در این صحنه به انواع برجسب‌ها متمم می‌شوند تا خاموش شوند.

این مسئله بسیار جدی و راهبردی است. متأسفانه حکمرانی در صحنه شناخت مردم تحت ولایت الهی رهبر جبهه حق نیست، همه با هم مقصریم. صدها برابر سوریه تلفات می‌دهیم اگر اینجاکه فکری نکنیم.

جنگ شناختی در جنگ‌ها: ابزارها و اثرات

ابزارهای رسانه‌ای و فضای مجازی

شبکه‌های تلویزیونی: الجزیره، العربیه، الجزیره، الحرة و بی‌بی‌سی عربی
شبکه‌های ماهواره‌ای: اورینت نیوز، حلب الیوم، سوریا الشعب، سوریا الغد و الجسر
کانون‌های مجازی: یوتیوب (الاتلاف الوطنی السوری، بشار الاسد) و یوتیوب (القناه التاسعه، شریف السیرافی)

تکنیک‌های جنگ روانی

انتشار اخبار جعلی: شایعات مربوط به تصرف شهرها پیش از رسیدن به آنها
تصاویر صحنه‌سازی شده: قربانیان جعلی برای جلب حمایت بین‌المللی
ایجاد وحشت روانی: ویدئوهای اعدام و بمب‌گذاری در مناطق غیرنظامی
شایع‌پراکنی: اخبار جعلی درباره اختلافات داخلی با فروپاشی ارتش

حمله به اعتقادات و ارزش‌ها

تحریف هویت ملی: القای خیانت به کشور توسط دولت
تخریب اماکن مقدس: حمله به اماکن مذهبی و تشدید اختلافات

حمایت‌های خارجی

کمک مالی و اطلاعاتی: حمایت از شبکه‌های رسانه‌ای مستقر در ترکیه و لندن
تأمین فکری: استفاده از ایدئولوگ‌های خارجی

فناوری‌های نوین جنگ روانی

هک اطلاعات: تهدید به افشای داده‌های مقامات
تهاجم سایبری: حمله گسترده هکری به وبسایت‌های داخلی

بهره‌برداری احساسی

تصاویر کودکان و قربانیان جنگ: جلب حمایت بین‌المللی
نمایش مظلومیت آوارگان: استفاده از اردوگاه‌های پناهنجویان به عنوان ابزار تبلیغاتی

مصادیق جنگ شناختی در تاریخ معاصر

در جنگ سوریه
تحریک اختلافات مذهبی و قومی
استفاده از تصاویر کودکان قربانی برای برانگیختن احساسات جهانی
در جنگ اوکراین
هک و افشای اطلاعات رهبران برای تضعیف روحیه دشمن
در جنگ ویتنام
ارسال پیام‌های رادیویی به نیروهای آمریکایی برای تشویق به فرار

اهداف اصلی جنگ شناختی

تضعیف روحیه دشمن
ایجاد شک و تردید در توانایی نظامی و سیاسی دشمن
تخریب اختلافات مذهبی، قومی و سیاسی
کنترل اطلاعات و ادراک
ارائه اطلاعات گمراه‌کننده
فشار بر رهبران و تصمیم‌گیران
تخریب اعتبار و مشروعیت رهبران

۱. تضعیف اعتماد عمومی به دولت یا ارتش

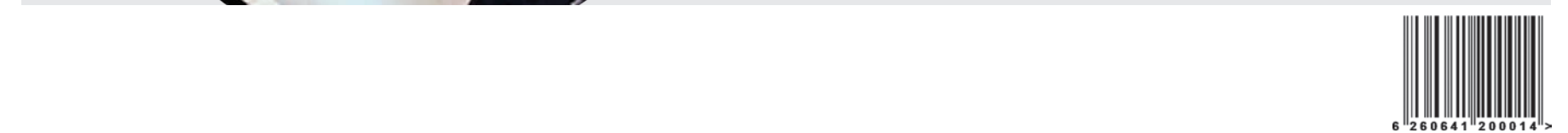
افزایش تنش‌ها و اختلافات داخلی

۲. افزایش تنش‌ها و اختلافات داخلی

سردرگمی و کاهش توان تصمیم‌گیری دشمن

۳. سردرگمی و کاهش توان تصمیم‌گیری دشمن

افزایش تنش‌ها و اختلافات داخلی

راه غلط هدایت جامعه

مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور با بیان اینکه با امر و نهی نمی‌توان باورها، اعتقادات و فرهنگ را اصلاح داد و جامعه را هدایت کرد، گفت: اینکه بگوییم اگر حرفی که ما می‌نویسیم گوش نکردید با جرمه و زندان مواجه می‌شوید، این پیامدهای فسادآمیز دارد. / یاد

الترام به قانون، از الزام‌های وفای

غلامحسین محسنی‌اژه‌ای، رئیس‌کوه قضاییه با تأکید بر اینکه از الزام‌های وفای، التزام و احترام به قانون است، گفت: ملاک و معیار را باید قانون قرار دهیم و اطمینان داشته باشیم با التزام به قانون، از بسیاری از مشکلات، اختلاف‌ها و دوقطبی‌ها کاسته می‌شود. / امیران

آمادگی نیروهای مسلح در برابر تهدیدها

امیر سیدعبدالرحیم موسوی، فرمانده کل ارتش با بیان اینکه نیروهای مسلح برای هرگونه تهدیدی آماده‌اند و این آمادگی دائمی است، گفت: خیال مردم از آمادگی نیروهای مسلح راحت باشند. همه ملت باهم از آرمان‌های کشور دفاع می‌کنند و ما به وظایف خود عمل می‌کنیم. / ایرنا

دولت

راهبرد محوری ایران در پرونده هسته‌ای

محمد رضا عارف، معاون اول رئیس‌جمهور در جریان حضور در سازمان انرژی اتمی، ضمن بازدید از نمایشگاه دستاوردهای این سازمان، به تبیین رویکردها و راهبردهای دولت در این عرصه پرداخت که مهم‌ترین محورهای آن را در ادامه می‌خوانید.

■ اگر به سمت فعال‌سازی مکانیسم ماشه بروند عملاً به سوی مرگ کامل برجام رفته‌اند.

■ راهبرد ما «اقدام در برابر اقدام» و «عمل در برابر عمل» است.

■ رویکرد دولت وفای ملی تعامل و مذاکره سازنده برای رسیدن به راه‌حل‌های منصفانه و تعامل با دنیا است.

■ هدف اصلی ما برداشتن تحریم‌های ظالمانه‌ای است که از سوی غرب اعمال شده‌است.

■ با وجود همه فشارهای غرب، در صنایع مختلف با پیشرفت روبه‌رو بوده‌ایم.

■ انرژی هسته‌ای «پدر فناوری پیشرفته ایران» است.

■ علاقه‌مندیم مسائل مان را با غرب بسا در نظر گرفتن منافع دوطرف رفع کنیم.

■ قطعانه اعلام می‌کنیم که به هیچ‌کس اجازه نمی‌دهیم درباره موضوع‌های هسته‌ای و غیر هسته‌ای کشور ما دخالت کنند.

■ توصیه ما این است که طرف‌های مذاکره به برجام برگردند.

■ ما از برجام خارج نشده‌ایم و اگر طرف‌های دیگر به برجام برگردند، ما هم آماده‌ایم.

■ ایران تعهدهای پادمانی خود را به‌طور کامل انجام داده‌است.

■ اگر توقع دارند همه اطلاعات مان را به کسانی که نمی‌دانیم کارشناس هستند یا جاسوس بدحیم این کار را نمی‌کنیم.

■ آژانس باید براساس اصول خود و توافق‌نامه‌ای که با ایران داشته، به نظارت خود بر برنامه هسته‌ای ادامه دهد.

گام‌های بلند هوانیروز در مسیر خودکفایی

هوانیروز ارتش طی سال‌های اخیر گام‌های بلندی در مسیر خودکفایی در تولید تجهیزات مورد نیاز برداشته است. امیر سیدقاسم خاموشی، فرمانده هوانیروز ارتش با تأکید بر اینکه این نیرو تهدیدها را به فرصت تبدیل کرده‌است، گفت: بیش از ۹۰۰ قطعه مورد نیاز باگردها در داخل تولید و به‌کارگیری شد. / پایگاه اطلاع‌رسانی ارتش

حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان از دستورکارهای اصلی وزارت امور خارجه است. سیدرسول مهاجر، معاون دیپلماسی اقتصادی وزارت امور خارجه در این باره گفت: حمایت از بخش خصوصی، استفاده از ظرفیت‌های ایرانیان خارج از کشور و توان شرکت‌های دانش‌بنیان از رویکردهای اصلی وزارت امور خارجه است. / ایرنا

درس دیگری از سقوط دولت اسد در سوریه

باخت در جنگ روانی

عباس عراقچی: ارتش سوریه در تحولات اخیر، اسیر جنگ روانی شد

بی‌بدیل «جنگ شناختی» بر تحولات

آخرین سوره در شرایطی است که به نظر می‌رسد معارضین در حال پیاده‌سازی نسخه‌های صهیونیستی هستند؛ راهبردهایی که طی ماه‌های اخیر و در جریان تحولات در غزه و لبنان بارها شاهد به‌کارگیری آنها از سوی تل‌آویو بوده‌ایم. نتیجه گرفتن دشمن از نسخه «جنگ شناختی» در سوریه در شرایطی است که محور عبری-غربی طی سال‌های اخیر با تمرکز ویژه‌ای مشغول پیاده‌سازی الگوها و راهبردهای جنگ شناختی در ایران بوده‌است و حوادث سال ۱۴۰۱ و آبان ۱۳۹۸ را یادآور می‌کند. این موضوع است؛ موضوعی که سبب شد نظامیان سوریه به این تحلیل برسند که مقاومت بی‌فایده است و باید تسلیم شورشیان شد. تأثیر

گزارش ۱ - رضا عمویی - علیرضا احمدی

«جرا دولت بشار اسد به این سرعت سقوط کرد؟» این سؤالی است که با وجود گذشت ۳ روز از تصرف دمشق از سوی معارضین مسلح، همچنان در کانون توجه تحلیل‌گران و همچنین افکار عمومی قرار دارد؛ سؤالی که کلید پاسخ به آن در فهم رویکردها و راهبردهای دشمن در «جنگ شناختی» نهفته است. ارتش سوریه در حالی بدون مقاومت تسلیم شورشیان مسلح شد که بررسی روند تحولات طی روزهای اخیر و در فاصله سقوط حلب تا ورود معارضین به دمشق، بیش از هر چیز نشان‌دهنده تأثیرگذاری عمیق حرب‌های جنگ شناختی بر ساختار و بدنه ارتش این کشور است؛ موضوعی که سبب شد نظامیان سوریه به این تحلیل برسند که مقاومت بی‌فایده است و باید تسلیم شورشیان شد. تأثیر

جنگ شناختی در جنگ‌ها

تعریف: جنگ شناختی به استفاده از روش‌های روان‌شناختی، شناختی و اطلاعاتی برای تأثیرگذاری بر ادراک، تصمیم‌گیری و رفتار افراد و گروه‌ها در میدان جنگ گفته می‌شود.

اثرات جنگ شناختی

- ۱. تضعیف اعتماد عمومی به دولت یا ارتش
- ۲. افزایش تنش‌ها و اختلافات داخلی
- ۳. سردرگمی و کاهش توان تصمیم‌گیری دشمن

اهداف اصلی جنگ شناختی

- ۱. تضعیف روحیه دشمن
- ۲. ایجاد شک و تردید در توانایی نظامی و سیاسی دشمن
- ۳. تقسیم جامعه هدف
- ۴. تحریک اختلاف‌های مذهبی، قومی و سیاسی
- ۵. کنترل اطلاعات و ادراک
- ۶. ارائه اطلاعات گمراه‌کننده برای تغییر درک واقعیت
- ۷. فشار بر رهبران و تصمیم‌گیران
- ۸. تخریب اعتبار و مشروعیت رهبران

مصادیق جنگ شناختی در تاریخ معاصر

- ۱. در جنگ سوریه: تحریک اختلافات مذهبی و قومی
- ۲. استفاده از تصاویر زنان و کودکان قربانی برای برانگیختن احساسات جهانی
- ۳. در جنگ اوکراین: هک و افشای اطلاعات رهبران برای تضعیف روحیه دشمن
- ۴. در جنگ ویتنام: ارسال پیام‌های رادیویی به نیروهای آمریکایی برای تشویق به فرار

ارتش سوریه در دام جنگ شناختی

یکی از بارزترین نمونه‌های «جنگ شناختی» در تحولات سوریه را باید در عملکرد ارتش این کشور در برابر معارضین مسلح جست‌وجو کرد. گروه‌های تروریستی و مسلح با به‌کارگیری گسترده و مؤثر ابزارهای رسانه‌ای، از جمله در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی، زمینه‌ساز تعمیق ناامیدی در میان نظامیان سوریه و در نتیجه بی‌اعتمادی به فرماندهان شدند. در چنین شرایطی بود که نظامیان این کشور مقاومت را بی‌فایده دانستند و در مدت کوتاهی تسلیم شورشیان مسلح شدند که در ادامه به برخی از نمونه‌های آن اشاره می‌شود.

۱. تردید در اهداف و انگیزه‌ها:

- انتشار گسترده اخبار و گزارش‌های جعلی از پیشروی‌های معارضین
- استفاده از شبکه‌های اجتماعی برای انتشار اخبار دروغ از تسلیم شدن نیروهای نظامی در شهرهای مختلف سوریه
- هدف گرفتن انگیزه نظامیان سوریه با انتشار مستمر اخبار کودتا در دمشق
- تأکید بر اخبار جعلی فرار فرماندهان نظامی از کشور
- انتشار اخبار جعلی درباره فرار یا دستگیری بشار اسد
- انتشار گسترده تصاویر و اخبار جعلی از ورود به شهرهای مهم

۲. برجسته‌نمایی شکست‌ها:

- القای تصویر ضعف ارتش سوریه به‌دنبال تحرکات تاکتیکی در نخستین روزهای آغاز بحران
- دروغ‌پردازی رسانه‌ای درباره فرماندهان نظامی
- تلاش مجازی برای بی‌اعتماد کردن سربازان به فرماندهان

۳. تفرقه‌افکنی در میان نیروها:

- به‌کارگیری ابزارهای رسانه‌ای برای ایجاد شکاف‌های قومی در میان نیروها
- تلاش برای تفرقه‌افکنی در صفوف ارتش با حربه‌های مذهبی
- ایجاد تصویر ناآرامی از فرماندهان ارشد در بدنه ارتش

۴. تحریک احساسات عمومی علیه ارتش:

- بی‌اعتمادسازی افکار عمومی به ارتش با انتشار اخبار و تصاویر جعلی از «خشونت ارتش»
- انتشار گسترده اخبار از حمله ارتش به زنان و کودکان بی‌گناه
- تمرکز بر تحریف اخبار با محور آسیب‌زدن ارتش به اموال عمومی
- انتشار اخبار دروغ و جعلی درباره نقش مستشاران خارجی در ارتش سوریه
- تلاش رسانه‌ای برای وابسته نشان دادن ارتش سوریه در افکار عمومی

تحریرالشام از فهرست گروه‌های تروریستی خارج می‌شود؟

گزارش ۲ - پس از اینکه دولت آمریکا احتمال خروج گروه تحریر الشام از فهرست

گروه‌های تروریستی را رد نکرد یک مقام ارشد انگلیسی نیز اعلام کرد که لندن احتمالاً موضوع حذف آن از فهرست گروه‌های ممنوع در این کشور را بررسی خواهد کرد. آنطور که در گزارش العربیه آمده:

پت مک‌فادن، وزیر ارشد دولت انگلیس در پاسخ به این پرسش که آیا دولت انگلیس با توجه به شرایط فعلی در سوریه مجبور خواهد شد خارج کردن گروه تحریر الشام را از فهرست گروه‌های تروریستی این کشور بررسی کند گفت: «ما این مسئله را بررسی کرده‌ایم و فکر می‌کنیم که این موضوع تا اندازه‌ای به آنچه بعدها رخ می‌دهد بستگی دارد.»

گروه تروریستی تحریر الشام که یکی از شاخه‌های گروه تروریستی القاعده محسوب می‌شود، در انگلیس سازمانی ممنوع اعلام شده و این به معنای آن است که لندن این گروه را تروریستی و حمایت یا پیوستن به آن را غیرقانونی می‌داند. گرچه اتحادیه اروپا اعلام کرده که تحریر الشام و محمد الجولانی، سرکرده آن همچنان در فهرست گروه‌های تروریستی این نهاد قرار دارند، اما رویکرد کشورهای غربی در استقبال از سلطه این گروه شبه‌نظامی مسلح که پیش‌تر با القاعده ارتباط داشته و اکنون زرمه خروج آن از فهرست گروه‌های تروریستی

آگهی مناقصه خرید

این تعاونی در نظر دارد نسبت به خرید سنگ‌های لابی و طبقه همکف برج نارنج ۲ خود را از طریق مناقصه بصورت تهرانی واقع در محل پروژه به آدرس تهران، انتهای همت غرب، بلوار پژوهش، ورودی پروژه مرجان، تعاونی مسکن سپهر اقدام نماید. لذا از کلیه تولیدکنندگان و فروشندگان واجد شرایط دعوت می‌گردد حداکثر تا روز چهارشنبه مورخه ۱۴۰۳/۰۹/۲۸ نسبت به دریافت فرم پیشنهاد قیمت و ارسال در پاکات در بسته به آدرس تعاونی اقدام نمایند.

ضمناً شماره تلفن ۰۹۱۲۲۴۶۱۲۴۵ (مهندس رشیدی) جهت هماهنگی معرفی می‌گردد.

هیئت مدیره تعاونی مسکن سپهر
اداره مهندسی

آگهی فروش واحد تجاری

این تعاونی در نظر دارد نسبت به فروش یک باب واحد تجاری خود به متراژ ۲۳۳/۶۷ مترمربع واقع در ضلع شمال غربی طبقه همکف برج نارنج ۷، به بالاترین قیمت پیشنهادی در پاکات در بسته دعوت می‌گردد از خریداران حقیقی و حقوقی دعوت می‌گردد جهت دریافت اسناد و مدارک مزایده به آدرس تهران، انتهای همت غرب، بلوار پژوهش، ورودی پروژه مرجان، تعاونی مسکن نزاجا مراجعه نمایند.

ضمناً شماره تلفن ۰۹۱۲۲۴۶۱۲۴۵ مدیر بازرگانی (مهندس رشیدی) جهت هماهنگی معرفی می‌گردد.

هیئت مدیره تعاونی مسکن سپهر
اداره مهندسی

مقاومت

تلفات ارتش اشغالگر از جنوب لبنان تا جبالیا

تلفات نظامیان ارتش رژیم صهیونیستی

● سخنگوی ارتش رژیم صهیونیستی اعتراف کرده که ۴ نظامی اسرائیلی داخل تونلی در جنوب لبنان بودند که بر اثر یک انفجار این تونل ریزش کرده و هر ۴ نظامی کشته شده‌اند و عملیات خارج ساختن اجساد آنها ۱۲ ساعت طول کشیده است.

● به گفته منابع عبری زبان، ۴ نظامی ارتش اشغالگر نیز در اردوگاه جبالیا بر اثر شلیک موشک ضد زره به سمت کامیون حامل نظامیان صهیونیست کشته شده‌اند.

حمله پهپادی یمن

● ارتش رژیم صهیونیستی اعلام کرده یک پهپاد که از یمن شلیک شده بود، به ساختمانی در منطقه یفنی در اسدود در جنوب تل ابوابت کرده است.

این در حالی است که با وجود شلیک این پهپاد، ژنرال خطر در اراضی اشغالی به صدا در نیامده است.

در پی اصابت پهپاد به این ساختمان آتش سوزی مهیبه به وقوع پیوسته و خسارات زیادی به جا مانده است. منابع عبری زبان به تلفات احتمالی این حمله اشاره ای نکرده‌اند.

درگیری مسلحانه با نیروهای اشغالگر

● گردان اعلام کرده اعضای مقاومت نیروهای اشغالگر را در شهرک یعیب با چند بمب ضد نفر بر هدف قرار داده و تلفاتی قطعی به آنها وارد کرده است.

● نیروهای مقاومت فلسطین همچنین از رویارویی با اشغالگران در شرق نابلس و اردوگاه بلاطه خبر دادند و تأکید کردند که مجاهدان فلسطینی صهیونیست‌ها را در این منطقه به گلوله بسته‌اند.

کمیته ترکیبی قسام علیه اشغالگران در رفح

● گردان قسام اعلام کرده در روزهای گذشته طی کمیته ترکیبی در نزدیکی تقاطع عابد در محله الجینه در شرق رفح، ۳ تانک مراکوی ۴ ارتش صهیونیستی را با راکت‌های ضد زره پاسبین ۱، ۵ هدف قرار داده است.

● همچنین گروهی ۱۷ نفره از نیروهای پیاده دشمن را هم داخل خانه‌ای در همین منطقه با راکت ضد اسلحه‌های TBG هدف قرار داده است که در این عملیات همه نیروهای دشمن کشته و زخمی شده‌اند.

● اعضای مقاومت همچنین پس از رسیدن نیروهای پشتیبانی دشمن، یک بولدوزر نظامی اسرائیلی از نوع D9 را با راکت تاندم هدف قرار دادند و آن را به آتش کشیدند.

کیوسک

آینده نامعلومی در انتظار سوریه است

هفته‌نامه فارن پالیسی (آمریکا)

اکنون که بشار اسد، رئیس‌جمهور سوریه رفته، آینده نامعلومی در انتظار این کشور عمیقاً دچار آشفتگی است. سقوط غیرمنتظره دولت اسد، منطقه را با چالش‌های ناگهانی قدرت در کشوری مواجه کرده که در آن گروه‌های مسلح، تندروهای اسلامگرا و قدرت‌های خارجی اعمال نفوذ می‌کنند. در این شرایط اولویت فوری جامعه بین‌المللی حفاظت از ذخایر تسلیحات شیمیایی سوریه است تا از افتادن آنها به دست گروه‌های مسلح جلوگیری شود؛ نگرانی‌ای که اسرائیل (رژیم صهیونیستی) با توسل به آن حملاتی را به سوریه انجام داده است. رفتن غیرمنتظره بشار اسد وضعیت دشواری را در سوریه ایجاد کرده است که در حال حاضر هیچ‌کس نمی‌تواند آینده آن را پیش‌بینی کند.

پیام‌های محرمانه آمریکا و شورشیان سوریه

روزنامه نیویورک تایمز (آمریکا)

منابع مطلع آمریکایی اعلام کرده‌اند که پس از سقوط دولت سوریه، واشنگتن از طریق دولت ترکیه با شورشیان مسلح سوری که حکومت بشار اسد را ساقط کردند ارتباط برقرار و برای آنان پیام‌های محرمانه‌ای ارسال کرده است. گفته مقام‌های آمریکایی، اکنون جو بایدن، رئیس‌جمهور آمریکا که تنها چند هفته از عمر دولتش باقی مانده است و همچنین مشاوران ارتشش در حال بحث درباره سطح ارتباطات کاخ سفید با گروه‌های شورشی در سوریه و نقش احتمالی این کشور در آینده سوریه هستند.

خبرهایی که نمی‌بینید

حسب خانگی مشاور نتانیاهو در پرونده درز اطلاعات محرمانه دادگاه اسرائیل با ادامه بازداشت الی قلدشتاین متهم کلیدی در افشای اسناد محرمانه از دفتر بنیامین نتانیاهو مخالفت کرد و او را با ردیاب الکترونیکی به حسب خانگی فرستاد. درز اطلاعات از سوی دفتر نتانیاهو باعث ایجاد بحران جدی در سطوح سیاسی و امنیتی رژیم صهیونیستی شده است. / خبرگزاری معا

مصادیق جنگ رسانه‌ای در سوریه

محمد البشیر مسئول تشکیل کابینه دوره انتقالی سوریه می‌شود

محمد البشیر، مسئول اداره امور ادلب قرار است مأموریت تشکیل کابینه سوریه در دوره انتقالی را بر عهده گیرد. رایزنی‌ها برای مشخص کردن فرد مأمور تشکیل کابینه برای مدیریت دوره انتقالی در سوریه ادامه دارد و منابع خبری پیش‌بینی می‌کنند این مسئولیت به محمد البشیر واگذار شود. / میدل ایست نیوز

ابزارهای جنگ روانی مخالفان مسلح

مخالفان مسلح سوری تا پیش از سقوط دولت بشار اسد، دارای شبکه‌ای از رسانه‌ها و تلویزیون‌ها بودند:

شبکه‌های تلویزیونی نزدیک به مخالفان مسلح بشار اسد:

- شبکه العربیه، متعلق به عربستان سعودی
- شبکه الجزیره، متعلق به قطر
- شبکه الحرة، متعلق به آمریکا
- شبکه بی‌بی‌سی عربی، متعلق به انگلیس

شبکه‌های ماهواره‌ای متعلق به مخالفان مسلح:

- شبکه اورینت نیوز مستقر در استانبول ترکیه، متعلق به محمد غسان عبود
- شبکه حلب الیوم، مستقر در ترکیه، مدیریت توسط شورای مخفی
- شبکه تلویزیون سوریه، مستقر در ترکیه، مدیریت توسط اسپیس مدیا
- شبکه سوری‌التصبع، مستقر در لندن، مدیریت توسط مخالفان
- شبکه سوری‌الغد، مستقر در ترکیه، مدیریت توسط مخالفان
- شبکه الجسر، مستقر در ترکیه، مدیریت توسط مخالفان
- کانال‌های مجازی متعلق به مخالفان

مخالفان مسلح بشار اسد در فضای مجازی نیز حضور گسترده داشتند:

- کانال تویتتری «الاتلاف الوطنی السوری»، پخش اخبار و بیانیه‌ها علیه نظام پیشین سوریه، ۱۳۹۵ هزار دنبال‌کننده
- کانال تویتتری «بشارالاسد»، طنز سیاسی علیه بشار اسد و به سخره گرفتن حکومت پیشین سوریه، ۲۸۱۷ هزار دنبال‌کننده
- کانال یوتیوب «الفتاح التاسع»، کانال اخبار سیاسی با پوشش تحولات سوریه و وابستگی به مخالفان بشار اسد، ۳۸ هزار مشترک
- کانال یوتیوب «شرف السیرافی»، کانال متعلق به شرف السیرافی، خبرنگار مخالف بشار اسد، ۱،۱۴ میلیون مشترک

۱ مصادیق جنگ روانی

- مخالفان بشار اسد
- انتشار اخبار جعلی: مخالفان مسلح و تروریست‌ها از رسانه‌ها برای انتشار اخبار دروغ علیه دولت سوریه و القای ناامنی استفاده کردند؛ پخش خبر دروغ سقوط هواپیمای بشار اسد / خبر دروغ ترور برادر بشار اسد به دست‌و‌پا
- انتشار تصاویر و فیلم‌های صحنه‌سازی شده: نمایش قربانیان جعلی حملات شیمیایی برای جلب حمایت بین‌المللی به عنوان یکی از مشهورترین تصاویر جعلی تهیه شده توسط مخالفان در سال ۲۰۱۴، صحنه‌سازی کودکان زخمی شده و گریه افراد برای نمایش افراد آسیب‌دیده در حملات نیروهای دولت سوریه
- تقویت نفرت قومی و مذهبی: پیگیری این هدف از طریق فضای مجازی برای بسیج نیروهای مذهبی و قومی سوریه علیه یکدیگر / انتشار سخنان جولانی علیه ایران با ادعای ایجاد تفرقه

۱۵ سوءاستفاده از آوارگان

- بهره‌برداری از اردوگاه‌های آوارگان: تبدیل اردوگاه‌های پناهجویان به مراکز جذب نیرو یا تأمین مالی از طریق کمک‌های بین‌المللی. / سوءاستفاده از اردوگاه بزمک به عنوان اردوگاه ناهنگان فلسطینی در سوریه برای توطئه‌چینی علیه بشار اسد
- نمایش مظلومیت آوارگان: تولید محتوای احساسی برای جلب توجه افکار عمومی جهان و دریافت حمایت مالی و نظامی. / انتشار تصاویر گسترده کودک کردی با نام «الان کردی» به عنوان قربانی آوارگان جنگ سوریه

۱۱ انتشار اطلاعات متناقض

- ایجاد سردرگمی در میان مردم: ارائه گزارش‌های متناقض درباره جنگ و صلح برای تضعیف اعتماد به دولت. / انتشار خبرهای مختلف و نامهمگون درباره وضعیت حلب پس از آزادی در سال ۲۰۱۸
- استفاده از تکنیک «هیاو» برای هیج: برزنگ کردن مسائل جزئی برای انحراف ذهن مردم از مسائل اصلی. / برجسته‌سازی اختلاف میان دولت بشار اسد و گروه مقاومت فلسطینی حماس در میانه جنگ داخلی سوریه

۱۲ تحریک برای خشونت اجتماعی

- ترویج قیام‌های محلی: تحریک مردم به شورش علیه دولت با وعده حمایت خارجی. / تحریک عشایر شمال سوریه به تظاهرات علیه دولت بشار اسد
- ایجاد حس بی‌عدالتی: بزرگ‌نمایی مشکلات اقتصادی یا اجتماعی برای افزایش تنش‌ها. / تأکید گروه‌های مخالف بر عمیق تر شدن شکاف میان شهروندان سوری و غیرقابل مصالحه بودن روابط شهروندان سوریه

۱۳ استفاده از فناوری‌های پیشرفته جنگ روانی

- هک و انتشار اطلاعات: دسترسی به داده‌های شخصی مقامات و تهدید به افشای آنها. / حمله گسترده هکری به وبسایت‌های داخلی سوریه در مهرماه ۱۴۰۳
- تولید محتوای عمیق جعلی (Deepfake): ایجاد ویدئوهای جعلی برای تحریف واقعیت و متهم کردن دولت. / انتشار ویدئوهای ساختگی از شهروندان آسیب دیده در حملات ارتش سوریه

۱۴ همکاری با گروه‌های خارجی

- حمایت مالی و اطلاعاتی خارجی: دریافت کمک از کشورهای حامی برای تقویت جنگ روانی. / استقرار بسیاری از شبکه‌های ماهواره‌ای مخالف در ترکیه
- پشتیبانی فکری و ایدئولوژیک: استفاده از ایده‌پردازان خارجی برای طراحی استراتژی‌های شناختی پیچیده

تجاوز نظامی صهیونیستی - آمریکایی به سوریه

واکنش‌ها به حملات اشغالگران به سوریه

تجاوز گسترده نظامی رژیم صهیونیستی به سوریه با استفاده از هرج و مرج داخلی در این کشور واکنش‌های گسترده‌ای در پی داشته است که برخی از آنان عبارتند از:

- اتحادیه عرب از سوءاستفاده اسرائیل از اوضاع سوریه خبر داده است.
- سفارت ایران در لبنان: اسرائیل با اشغالگری جدید به دنبال اهداف توسعه‌طلبانه است.
- اردن اشغالگری رژیم صهیونیستی در سوریه را محکوم کرد.
- یمن: سوریه حق دارد به تجاوزات اسرائیل پاسخ دهد.
- جهاد اسلامی اشغالگری جدید رژیم صهیونیستی را محکوم کرد.

حملات هوایی آمریکا به سوریه

فرماندهی مرکزی ایالات متحده آمریکا (سنکام) نیز همسو با رژیم صهیونیستی با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرده است پس از سقوط دولت بشار اسد چند نقطه سوریه را هدف قرار داده است. آمریکا مدعی شده که این حملات هوایی به اردوگاه‌ها و عوامل داعش در مرکز سوریه صورت گرفته و بیش از ۷۵ نقطه هدف قرار داده شده است. به گزارش الشرق الاوسط، یک مقام آمریکایی مدعی شده که تمرکز دولت بایدن در روزهای اخیر روی تسلیحات شیمیایی سوریه بوده است.

تنها ساعتی پس از سقوط دولت بشار اسد در سوریه، منابع عبری زبان گزارش کردند که این حملات پس از آن روی داد که منابع رسانه‌ای از اشغال مناطقی از خاک سوریه توسط ارتش رژیم صهیونیستی خبر دادند و تصویری از نفوذ نظامیان اشغالگر به شهر قنبره سوریه منتشر کردند.

لغو توافق سال ۱۹۴۷

بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی پیش‌تر در بازدید از مسرز جولان آشکارا اعلام کرده بود که توافقنامه منع درگیری با سوریه را که پس از جنگ عروزه در سال ۱۹۴۷ امضا شده بود، یک طرفه لغو می‌کند؛ چون با ترک پست‌های دیده‌بانی مرزی از سوی نظامیان سوریه عملاً این توافقنامه از بین رفته است.

توافقنامه ۱۹۴۷ با حضور نظامیان سازمان ملل متحد در جولان منطقه حائلی میان نظامیان رژیم صهیونیستی و سوری ایجاد کرده بود.

سهام عدالت

تأخیر در واریز باقیمانده سود سهام عدالت مردم

با گذشت ۸ ماه و نیم از سال ۱۴۰۳ هنوز باقیمانده سود سال ۱۴۰۱ سهام عدالت واریز نشده است. به گزارش فارس، طبق قانون تجارت، سود مصوب مجامع شرکتهای بورسی حداکثر ۸ ماه بعد از تصویب به حساب ذینفعان واریز می‌شود، اما سود مربوط به عملکرد ۱۴۰۱ شرکت‌های سرمایه‌پذیر سهام عدالت که باید تا پایان سال ۱۴۰۲ کامل واریز می‌شد، در آبخش در آذر و اسفند همان سال واریز شد و یک بخش از سود مربوط به شرکت‌های مانده به سال ۱۴۰۳ منتقل و قرار شد که تا خرداد واریز شود. با توجه به اینکه سهام عدالت متولی قوی ندارد و با وجود اینکه ۴۹۰۱ میلیون سهامدار عدالت در کشور داریم، متأسفانه برخی شرکت‌ها مانند مینا یا مخابرات سود سهامداران عدالت را به عنوان ابزاری برای فشار آوردن به دولت گروهی می‌دارند تا مطالبات خود را از دولت بستانند. در هر حال طلب از دولت هیچ ارتباطی به گروه نگه داشتن سود سهامداران عدالت ندارد. به گفته ولی‌الله جعفری، مدیر برت بر ناشران سازمان بورس، بخش سوم سود سهام عدالت ۱۴۰۱ حدود ۲۴۵ همت و واریز آن منتظر تصمیم شورای عالی بورس است.

بازار

آزادسازی واردات کولر گازی پس از ۶ سال

با گذشت بیش از ۶ سال از ممنوعیت واردات کولرهای گازی، اکنون هیأت وزیران برای صیانت از منابع انرژی کشور و اصلاح الگوی مصرف به مدت یک سال واردات کولرهای گازی با رتبه مصرف الف و بیشتر را آزاد کرده است. به گزارش ایرنا، تابستان ۹۷ بود که واردات کولرهای گازی با هدف حمایت از تولید داخلی این محصول و نیز به دلیل شرایط ارزی پیش آمده در کشور ممنوع شد. از آن زمان تا کنون، شرایط آب و هوایی کشور به دلیل تغییرات اقلیمی، به گونه‌ای بوده که سبب شده تا هموطنان علاوه بر پایداری هوای گرم حتی در فصول سرد سال، از نظر دما نیز در فصل گرما، کوردهای جدیدی ثبت کنند. افزایش متوسط دمای هوا در این سال‌ها، رشد چشمی استفاده از وسایل سرمایشی را به دنبال داشته است، اما توان تولید صنایع داخلی به گونه‌ای نبوده که بتوان هم نیاز داخلی را پوشش داد و هم محصولی تولید کرد که از نظر مصرف انرژی نیز کمترین میزان مصرف برق را داشته باشد. سوی دیگر باید گفت که استفاده از کولرهای گازی فرسوده همواره یکی از متهمان ردیف اول وسایل بر مصرف برقی بوده است.

بودجه

مخالفت دولت با افزایش حداقل حقوق کارمندان به ۱۵ میلیون تومان

در جلسه علنی مجلس عصر دوشنبه، نماینده دولت با پیشنهاد نمایندگان مجلس برای افزایش حداقل حقوق کارمندان در سال آینده به ۱۵ میلیون تومان مخالفت کرد. دولت در لایحه بودجه سال آینده، حداقل حقوق را ۱۲ میلیون تومان تعیین کرده بود که در کمیسیون تلفیق این رقم به ۱۳ میلیون تومان افزایش یافت. در جلسه علنی مجلس، حمید رسایی پیشنهاد داد این رقم به ۱۵ میلیون تومان افزایش پیدا کند، اما نماینده دولت گفت دولت با این افزایش، مخالف است. با وجودی که نرخ تورم بیش از ۴۰ درصد است، دولت در لایحه بودجه رقم افزایش حقوق را ۲۰ درصد تعیین کرده است. حمید رسایی در توضیح این پیشنهاد گفت: تورم اکنون بالای ۳۰ درصد است؛ ضمن اینکه افزایش یکسکان ۲۰ درصدی به نفع افراد است که امسال حقوق بالاتری دریافت می‌کردند؛ یعنی کسانی که امسال ۵۰ میلیون تومان دریافت داشتند، سال بعد حقوقشان می‌شود ۶۰ میلیون تومان، اما کسانی که امسال ۱۰ میلیون تومان می‌گرفتند سال بعد حقوقشان می‌شود ۱۲ میلیون تومان.

۲/۵ میلیارد دلار

در نشست که با حضور وزیر راه و شهرسازی و رئیس صندوق توسعه ملی برگزار شد، پیشنهاد ارائه خط اعتباری ۲/۵ میلیارد دلاری برای اجرای طرح‌های حوزه حمل‌ونقل از سوی صندوق توسعه ملی مطرح شد، چرا که شرایط بازپرداخت در این حوزه قابل قبول بوده است.

شاخص کل بورس تهران در معاملات دوشنبه با ۵۴ هزار و ۱۹۵ واحد افزایش، در ارتفاع ۲ میلیون و ۵۰۶ هزار و ۹۲۰ واحد قرار گرفت. شاخص هم‌وزن هم با بیش از ۱۶ هزار و ۶۹۹ واحد افزایش به ۸۰۶ هزار و ۹۶۰ واحد و شاخص قیمت هم‌وزن با بیش از ۸ هزار و ۸۶۸ واحد رشد به ۴۲۸ هزار و ۵۳۹ واحد رسید.

۵۴ هزار واحد

چرا خودرو کالای سرمایه‌ای شد؟

در حال حاضر ۷۰۰ هزار خودرو در پارکینگ‌های مردم به عنوان کالای سرمایه‌ای وجود دارد

ناپرب رئیس انجمن قطعات و مجموعه‌های خودرو می‌گوید در حال حاضر ۷۰۰ هزار خودرو در پارکینگ‌های مردم به عنوان کالای سرمایه‌ای وجود دارد. به گزارش همشهری، سرمایه‌های خودرو به قدری افزایش یافته است که در حال حاضر بسیاری از ایرانی‌ها توان خرید آن را ندارند. طبق آمارها بیشتر از نیمی از ناپرب رئیس انجمن قطعات و مجموعه‌های خودرو گفت: ۷۰۰ هزار خودرو در پارکینگ‌های مردم به عنوان کالای سرمایه‌ای وجود دارد که کاهش قیمت خودرو در بازار می‌تواند این خودروها را وارد بازار کند و در ادامه منجر به کاهش بیشتر قیمت‌ها شود. حال سوال اینجاست که چرا چنین اتفاقی افتاده است.

پیش از این لطف‌الله سیاهکلی، عضو سابق کمیسیون صنایع و معادن مجلس در یک برنامه رادیویی گفته بود کشور سالانه ۲ میلیون خودرو نیاز دارد و بخش داخلی جوابگوی این نیاز نیست. با این همه روشن است که سطح تولید فعلی در حد یک میلیون دستگاه، جوابگوی نیازهای واقعی بازار نیست و همین موضوع، سطح عرضه و تقاضا در بازار با چالش مواجه کرده و عامل اصلی افزایش قیمت خودرو و تبدیل شدن آن به یک کالای سرمایه‌ای است.

مسئله فراموش شده

سیاستگذاران امیدوار بودند که از طریق واردات بتوانند بازار را به تعادل برسانند، اما محدودیت‌های ارزی و برخی موانع دیگر خود چالشی بر سر واردات است. در چنین شرایطی مهم‌ترین راهکار، افزایش تیراژ تولید از طریق خودروسازان داخلی است. با این همه طبق آمارهای موجود خودروسازان داخلی نه فقط گامی در جهت افزایش تولید برداشته‌اند، بلکه همچنان در مسیر نزولی هستند. طبق آمارهای موجود از ابتدای سال تا پایان آبان ماه، تعداد ۵۷۴ هزار و ۵۴۳ دستگاه خودروی سواری تولید شده؛ در حالی که این رقم در مدت مشابه سال ۱۴۰۲ معادل ۶۰۹ هزار و ۹۲۷ دستگاه بوده است. بنابراین در این مدت، ۳ خودروساز بزرگ کشور، یعنی ایران خودرو، سایپا و پارس خودرو، ۳۵ هزار و ۳۹۴ دستگاه معادل ۵.۸ درصد تولید کمتری در سواری‌ها داشته‌اند.

واردات بی‌ثمر

کافی نبودن سطح تولید داخل به دلیل سوءمدیریت خودروسازان دولت و مجلس را مجبور کرد تا طرح واردات خودرو را تصویب کند، اما این طرح نیز بی‌فایده بوده است چرا که طبق آمارهای موجود در سال جاری کمتر از ۳۰ هزار دستگاه خودرو وارد کشور شده و این در حالی است که بازار دست کم با کمبود نیم میلیون دستگاه مواجه است. فرود عسگری، معاون وزیر اقتصاد و رئیس کل گمرک ایران درباره آمار واردات خودرو می‌گوید: در ۸ ماه سال جاری ۲۹ هزار و ۴۱۸ دستگاه خودروی سواری نواز گمرکات کشور ترخیص قطعی و وارد کشور شد. روشن است که با واردات این تعداد خودرو نمی‌توان نیازهای واقعی بازار را مرتفع کرد.

گاز باغ ویلاهای خالی از سکنه قطع می‌شود

مصرف گاز بخش خانگی، تجاری و صنایع جزء در ۲۴ ساعت با ثبت یک رکورد جدید به مرز ۶۰۰ میلیون مترمکعب رسیده و پیش‌بینی می‌شود با توجه به کاهش دما طی روزهای آتی میزان مصرف تا ۶۲۰ میلیون مترمکعب نیز افزایش یابد؛ از این رو شرکت ملی گاز ایران با تکیه بر مصوبه نهادهای نظارتی و بالادستی از امروز اقدام به قطع گاز ویلاها و باغ‌ویلاهای خالی از سکنه در مناطق سردسیر و شمالی کشور خواهد کرد. غلامرضا کوشکی، رئیس مرکز کنترل شبکه راهبری گاز کشور در گفت‌وگو با خبرگزاری صدا و سیما با اعلام این خبر، گفت: میزان مصرف گاز در بخش خانگی، تجاری و صنایع جزء در ابتدای هفته با عدد ۵۶۶ میلیون مترمکعب آغاز و طی آرزو، روز یکشنبه به ۶۰۰ میلیون مترمکعب رسید که نشان‌دهنده تقریباً ۶ درصد افزایش مصرف گاز در این بخش، طی این ۲ روز است.

گشتی در اقتصاد جهان

هشدار درباره پیامدهای سیاست‌های تجاری آمریکا
سازمان کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل (آنکتاد) در گزارشی هشدار داد که تغییرات احتمالی در سیاست‌های تجاری آمریکا که شامل اعمال تعرفه‌های بیشتر علیه برخی کشورهای می‌شود، می‌تواند زنجیره‌های ارزش جهانی را مختل کند.

یک قاضی آمریکایی توافقیه را رد کرد که به شرکت بوئینگ اجازه می‌داد با پرداخت جریمه و بذل جرم خود درباره گمراه کردن سازمان‌های نظارتی در مورد علل سقوط هواپیمای ۷۳۷ مکس، از محکومیت شدید فرار کند.

قیمت پامپه گاز در اروپا، پس از افت ۲/۸ درصدی در هفته گذشته، به کاهش در روز دوشنبه ادامه داد. واردات گاز طبیعی مایع (لال‌ان‌جی) به اروپا، به بالاترین حد از ژانویه صعود کرده است.

تورم مصرف‌کننده چین در ماه نوامبر به پایین‌ترین حد خود در ۵ ماه گذشته رسید؛ در حالی که کاهش قیمت‌های تولیدکننده حتی بسا وجود حمایت‌های اقتصادی از تلاش‌های محرک اخیر همچنان ادامه داشت.

داده‌های مؤسسه تحقیقاتی شوکو توکیو (TSR) پیش از برگزاری جلسه بانک مرکزی ژاپن نشان می‌دهد که روش‌های شرکت‌ها در ژانویه سال ۲۰۲۴ به بالاترین حد خود در ۱۱ سال اخیر خواهد رسید.

گاز پروم، رکورد جدیدی در صادرات روزانه گاز به چین از طریق خط لوله، به ثبت رساند. این غول‌گازی از اول دسامبر، تجویل گاز را به معادل ۳۸ میلیارد مترمکعب در سال که ظرفیت خط لوله «قدرت سیبری» است، افزایش داد.

گشتی در اقتصاد ایران

تأمین نزدیک به ۵۰ میلیارد دلار ارز برای واردات
بانک مرکزی از اول فروردین ماه تا ۱۹ آذرماه امسال، ۴۹ میلیارد و ۸۷۲ میلیون دلار ارز برای واردات کالاهای اساسی، دارو، کالاهای تجاری و بازرگانی، واردات در مقابل صادرات و خدمات تأمین کرده است.

مدیرکل صنایع ماشین‌آلات و تجهیزات تولیدی وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: ۲۱ هزار و ۴۲۰ دستگاه تراکتور و کمپاین در ۷ ماه امسال در کشور تولید شد که در همسنجی با پار سال رشدی حدود ۱۰۵ درصدی را نشان می‌دهد.

گمرک ایران در بخشنامه‌ای ۴ گروه از خودروهای برقی را مشخص کرد که حتی اگر حجم موتور آنها بیش از ۲۵۰۰ سی‌سی باشد، امکان واردات آن وجود دارد.

محسن ازدگانی، مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان تهران گفت: ذخایر سدهای استان تهران در این دوره به کمترین میزان ۶۰ سال اخیر رسیده است.

در ادامه رشد نرخ ارز، قیمت دلار نیما که در ابتدای تشکیل دولت چهاردهم در کانال ۴۵ هزار تومان بود، روز دوشنبه به مرز ۵۴ هزار تومان نزدیک شد.

مرتضی افقه، اقتصاددان گفت: طبق آمار، تورم سالانه تولیدکننده در آبان ماه با یک درصد کاهش نسبت به مه‌ماه به ۷۲/۶ درصد رسید که این اتفاق بر تورم مصرف‌کننده نیز اثرگذار خواهد بود؛ یعنی به مرور زمان شاهد کاهش تورم مصرف‌کننده خواهیم بود.

مرکز پژوهش‌های مجلس با اشاره به تحقق ۵۵ درصد از برنامه سالانه نوسازی مسکن روستایی، اعلام کرد وام نوسازی مسکن روستایی کمتر از ۵۰ درصد هزینه ساخت را پوشش می‌دهد.

میدانکاله در استان مازندران، یکی از مهم‌ترین تالاب‌های بین‌المللی ایران و پناهگاهی برای حیات وحش است. این منطقه که در کنونیون راسر به‌عنوان تالاب حفاظت‌شده ثبت شده، زیستگاه پرندگان مهاجر و بومی است. هر ساله، با شروع فصل سرما، میلیون‌ها پرنده مهاجر از شمال اروپا و سبیری به میدانکاله سفر می‌کنند؛ پرندگانی همچون فلامینگو، قو، غاز، اردک و حواصیل در این تالاب فرود می‌آیند. هر ساله اما عده‌ای در این فصل با تور و تفنگ سراغ پرندگان می‌روند و بخش عمده جمعیت روبه کاهش پرندگان مهاجر را شکار می‌کنند. فعالان حوزه محیط‌زیست معتقدند با آموزش جامعه محلی در خصوص اهمیت حفظ داشته‌های این پهنه تالابی و توسعه گردشگری مسئولانه و ضابطه‌مند می‌توان به بقای این منطقه و تقویت اقتصاد محلی کمک کرد.

فرزندان لطفعلی خان زند کجای تهران ساکن شدند؟

زمین‌های اطراف میدان آزادی در گذشته به‌عنوان بخشی از آبادی طرشت به زمین‌های قصر معروف بود. طرشتی‌ها می‌گویند فرزندان لطفعلی خان زند پس از شکست پدرشان از آغامحمدخان قاجار از شیراز به تهران آمدند و در زمین‌های طرشت امروزی پناه گرفتند. محدوده اطراف میدان آزادی تهران بخشی از قریه‌ای سرسبز و خوش آب و هوا بود که شاهزادگان قاجار برای خود قصرهای باشکوهی در این منطقه بر پا کرده بودند و به همین دلیل این محدوده را زمین‌های قصر می‌خواندند. فرزندان لطفعلی خان زند هم به آغامحمدخان قاجار پدرشان راضی نبودند و به شکل فوجی کشته شدند در همین محدوده زمین‌های قصر براساس روایت شفاهی تهران ساکن شدند. این محله که حالا به محله طرشت شهرت دارد بخشی از باغ‌های قدیمی خود را حفظ کرده و وسعت بیشتری از این قریه سرسبز عصر قاجار تبدیل به پهنه شهری با ساخت و سازهای فراوان شده است.

سند تک برگ کاخ گلستان به نام دولت صادر شد
آفرین امامی، رئیس کاخ گلستان، سند تک برگ کاخ گلستان صادر شد و این کاخ به‌عنوان نخستین کاخ موزه کشور توانست پس از چندین مرحله اصلاحات و خوانش دقیق، حدود مالکیتی و بهره‌برداری و طی مراحل اداری و کارشناسی را دریافت کند. مالک کاخ گلستان از این پس دولت جمهوری اسلامی ایران است.

آثار ساسانی ری محصور شد
قدیر افروند، مدیر پایگاه میراث ملی ری، دیوارکشی، محصور شدن، ساماندهی و تجهیز «مجموعه باستانی تپه میل» ری که آن را «آتشگاه بهرام گور» یا «آتشکده ری» هم می‌نامند از آثار دوره ساسانیان در ری برای نخستین‌بار انجام شد. «تپه میل» معروف‌ترین و پرچم‌دارترین اثر باستانی ری است که برای همیشه حفاظت شد.

پالنگان؛ روستایی پلکانی در دل تاریخ

روستای پلکانی پالنگان در شهرستان کامیاران در میان دره‌ای بلند قرار گرفته و رودخانه تنگور آن را به ۲ بخش تقسیم کرده است. قلعه‌ای سنگی و قدیمی بالای روستا وجود دارد که متعلق به دوره هخامنشیان است.

دریاچه اوان؛ زیبای چهار فصل

این دریاچه در منطقه الموت، ۷۰ هزار مترمربع مساحت دارد، از چشمه‌های کوچک زیرزمینی بستر دریاچه تغذیه می‌شود و هر چهار فصل سال دارای مناظر بدیع و کارت پستالی است.

ساحل صخره‌ای چاپهار؛ دیدارگاه صخره و دریا

این ساحل بر اثر فرسایش ساحلی ایجاد شده و برخی از صخره‌ها به محل زندگی مرجان‌ها و خزها تبدیل شده‌اند. به دلیل همسایگی چاپهار با اقیانوس ارتفاع موج آن در تابستان ۱۵ متر است.

پایتخت آسبادهای ایران جهانی می‌شود؟

۹۲ آسباد خراسان جنوبی در اولویت ثبت جهانی قرار گرفتند

رضوی قرار می‌گیرد تا با هموار شدن مسیر ثبت جهانی این سازه‌های صنعتی کهن در ایران، پرونده ثبت جهانی آسبادهای ایران تکمیل و به یونسکو ارسال شود. پرونده ثبت جهانی آسبادهای ایران با تمرکز بر آسبادهای نشتیفان در شهرستان خواف خراسان رضوی سال ۱۳۹۸

محمد باریکانی
وزیرنامه‌نگار
گزارش

آسبادهای خراسان جنوبی در پرونده ثبت جهانی آسبادهای نشتیفان خواف در خراسان

هموار شدن مسیر ثبت جهانی آسبادهای خراسان جنوبی

هادی شاهرودی، مدیرکل میراث فرهنگی خراسان جنوبی: مسئول پرونده ثبت جهانی آسبادهای کشور، مستندات پرونده ثبت جهانی آسبادهای خراسان جنوبی را بررسی کرد و در این نشست، موضوع تخصیص اعتبار برای مرمت آسبادهای استان و تملک اراضی اطراف آنها بررسی شد و مورد توافق قرار گرفت. براساس تصمیمات گرفته شده، تخصیص اعتبار برای هموار شدن مسیر ثبت جهانی آسبادهای خراسان جنوبی در اولویت قرار می‌گیرد.

۳۲ آسباد
ذخایر پرونده ثبت جهانی در نشتیفان

۱۳۰ آسباد
در شهرستان خواف خراسان رضوی

۹۲ آسباد
با قابلیت ثبت جهانی در خراسان جنوبی

۳۰۸ آسباد
موجود در خراسان جنوبی

۱۶ میلیارد
تومان اعتبار آزادسازی آسبادهای خراسان جنوبی

۳۰ میلیارد
تومان اعتبار مرمت آسبادهای خراسان جنوبی

فاز اول قطار شهری کرمانشاه سال آینده به بهره‌برداری می‌رسد
مهدی غلامرضایی‌نیا، رئیس سازمان حمل‌ونقل ریلی شهرداری کرمانشاه، فاز اول پروژه قطار شهری کرمانشاه سال ۱۴۰۴ به بهره‌برداری می‌رسد. پیشرفت پروژه افزایش یافته و فاز اول آن ۵۳ درصد پیشرفت دارد. در پروژه ۸ کارگاه فعال است که در ۳ کارگاه شیفت شب نیز فعالیت می‌کند.

رتبه اول استان قم در تحقق درآمد مصوب بودجه
مهدی فراهانی، مدیرکل امور اقتصادی و دارایی قم، براساس گزارش اداره کل نظارت بر اجرای بودجه وزارت اقتصاد، استان قم با تحقق ۱۱۹ درصدی درآمد در تحقق درآمدهای مصوب بودجه در ۸ ماه اول سال جاری، رتبه اول بین استان‌های کشور را کسب کرد.

کوتاه‌تر از گزارش

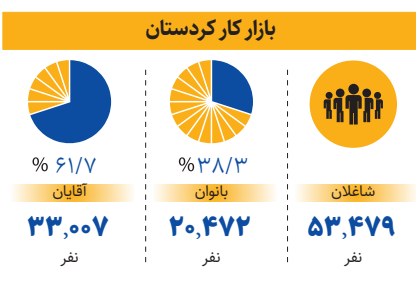
راحله عبدالحسینی؛ روزنامه‌نگار

اجرای یک مصوبه فراموش شده

در مدت کوتاهی که از فعالیت‌های استاندار جدید در دولت چهاردهم می‌گذرد، این دومین باری است که نگاه‌ها به سمت کردستان می‌چرخد و خبر خوش شنیده می‌شود. بعد از انتصاب نخستین فرماندار زن در کردستان برای شهرستان دهگلان، حالا خبر رسیده که استاندار کردستان ۴ قانون مبنی بر کاهش ساعات کاری بانوان شاغل و تعطیلی پنجشنبه‌ها برای بانوان شاغل با شرایط خاص را که اولی ۱۳ و دومی ۱۴ اسفند از تصویب آن می‌گذرد، در کردستان اجرایی کرده است.

بانوان شاغل در کردستان

اجرای این مصوبه‌ها به‌ویژه تعطیلی پنجشنبه‌های زنان شاغل در برخی اداره‌های یزد، کرمان و تهران آغاز شده است و در دیگر استان‌ها هم با شدت و ضعف و بنا بر تصمیم کارفرما پیش می‌رود؛ در حالی که در کردستان اجرای این مصوبه‌ها هفته اول آذر ۱۳ و ۱۴ در محاق بود و حالا می‌شود به‌عنوان یکی از نخستین برنامه‌های استاندار جدید به آن اشاره کرد. استاندار کردستان به همشهری می‌گوید: «تأکید به همه نهادها، کردستان این بود که بانوان شاغل برای جبران ساعات کسری در سایر روزها در اداره نمانند و حتماً از طریق دور کاری این ساعات کسری را جبران کنند. اجرای این مصوبه و همچنین مصوبه مجلس مبنی بر کاهش ساعات کاری بانوان شاغل با شرایط خاص در جلسه شورای تحول اداری کردستان مصوب شد که دیگر نیازی به مصوبه برای تک‌تک اداره‌ها و نهادهای اجرایی استان نباشد. این مصوبه از اوایل هفته گذشته در کردستان اجرا شده است.» «آرش زره‌ن تلپونی» علت توجه به اجرای این قانون از یادرفته در کردستان را ایجاد تعادل بین کار و زندگی بانوان شاغل عنوان می‌کند و ادامه می‌دهد: «بی‌شک این قوانین و مصوبه‌ها برای حمایت از سلامت جسمی و روانی بانوان شاغل مطرح شده است. از سوی دیگر تحکیم بنیان خانواده نیز در اجرای این مصوبه مورد نظر ما بوده است.»

بستنی زمستانی بیخ

ماده اصلی این خوراکی جالب مایع جوشیده شده ریشه گیاهی به نام محلی بیخ است. با تر که‌های نازک چوب که به هم بسته شده آن را حبابی به هم می‌زنند تا کف کند، بعد شکر یا شیره انگور اضافه می‌کنند و دوباره هم می‌زنند تا حبابی خوش‌رنگ بگیرد و تبدیل به بستنی سنتی زمستانی خراسان جنوبی شود. وقتی که «کف» از هر جهت آماده شد، آن را در ظرف‌هایی می‌کشند و روی آن را مغز کوبیده گردو، بادام، پسته و تخم‌راز یا نه (بادیان) می‌پاشند. آیین تولید این بستنی هم به ثبت ملی رسیده است.

رسیبی ویژه بستنی در کیش

آران و بیدگل در اصفهان چند سال پیش در راستای برندسازی بستنی، نخستین بستنی با طعم عرق‌های گیاهی و دارویی دارچین، گل محمدی، بیدمشک و هل را در روستای محمدآباد تولید و به بازار عرضه کرد و حالا کیش به‌دنبال این تجربه است. معاون گردشگری منطقه آزاد کیش با تأکید بر این موضوع که کیش هم به دنبال چنین برندسازی است می‌گوید: «بعد از تحقیقات صورت گرفته با توجه به اقلیم کیش بستنی را برای برندسازی آماده کردیم.» به گفته مهدی ذوقی، یک متخصص قرار است بستنی در این حوزه به گردشگری کیش کمک کند. ذوقی توضیح می‌دهد که این رسیبی خاص تاکنون در کشور وجود نداشته و با ذائقه ایرانی تطبیق داده شده و قرار است فقط در کیش سرو شود. «آنطور که او توضیح می‌دهد این بستنی خاص در ماه‌های آینده بسه مرحله تولید و عرضه خواهد رسید.

غوغای یک بستنی محلی

کیش به دنبال گردشگری غذا با یک بستنی است؛ اتفاقی که پیش از این در ۴ استان دیگر هم رخ داده

هو اسرد است و حتما شما هم در این سرما هوس بستنی نمی‌کنید، اما در شهرهای گرمسیری ماجرا فرق می‌کند؛ به‌خصوص اگر جزیره کیش باشد که قصد دارد یک بستنی خاص و منحصر به فرد به نام خود داشته باشد؛ بستنی مخصوص کیش که هنوز تولید و برندسازی نشده است. به همین بهانه طرف آهنی گالوانیزه می‌زنند، شکر را در آن حل می‌کنند و گلاب هم می‌زنند. ظرف فلزی را داخل ظرف چوبی می‌گذارند که با آب خیس شده و باد کرده است. دور ظرف فلزی و داخل ظرف چوبی را پر از یخ می‌کنند و می‌چرخانند. سپس نمک را اضافه می‌کنند و با پارو بستنی را هم می‌زنند تا سفت شود.

بستنی گاو میش ملاتانی

یکی از طعم‌های بی‌تغییر بستنی ایرانی متعلق به بستنی‌های ملاتانی در خوزستان است که در تهیه آن از شیر تازه گاو میش استفاده می‌شود. این بستنی مخصوص اگرچه ابتدا در دزفول و شمال خوزستان پیدا می‌شد، این روزها در دیگر مناطق از جمله بندرعباس هم سرو می‌شود. ششیر گاو میش بیش از ۲۱ درصد چربی دارد؛ در حالی که ششیر گاو فقط ۴ درصد چربی دارد. همین موضوع باعث خوشمزه‌تر بودن محصولات لبنی گاو میش شده است.

ایران شکر

صفحه ۱، بهروز قلی پور

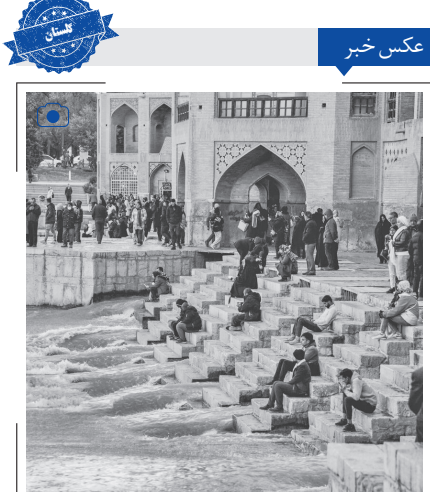
عدد خبر

۴ درصد
آمار ازدواج در استان قم افزایش یافته است. به گزارش ایرنا، منوچهر تیموری، مدیرکل ثبت‌احوال قم با اعلام این خبر گفت: از ابتدای امسال تا پایان آبان، ثبت واقعه ازدواج در این استان نسبت به مدت مشابه پارسال، ۴ درصد افزایش نشان می‌دهد. در این مدت ۴ هزار و ۷۶۶ واقعه ازدواج به ثبت رسید.

۳ میلیون

اصله نهال در سمنان تولید شد. مدیرکل منابع طبیعی سمنان گفت: تعهد تولید نهال استان امسال دوونیم میلیون اصله بود که با تلاش همکارانمان در استان توانسته‌ایم به تولید ۳ میلیون اصله نهال برسیم. به گزارش مهر، محمد جعفر مرادی حقیقی افزود: در طرح تولید نهال مقرر شده در مدت ۴ سال یک میلیارد درخت در کشور تولید شود.

عکس خبر

زاینده‌رود و مردم
زاینده‌رود در برجسته‌ترین نمونه‌های میراث فرهنگی کشور ایران است؛ رودخانه‌ای که در سال‌های اخیر با مشکل خشکسالی، جبران‌های محیط‌زیستی و مدیریت غلط روبه‌رو بوده است. از زاینده‌رود که نماد حیات و سرزندگی است، این روزها فقط نگاه‌های حسرت‌بار مردم از دیدن این نعمتی که ماندنی نیست، باقی مانده است. عکس: مهر

هلمشده نشتالم

پایه چکان کارروسی

عیسی آل کثیر که فصل گذشته اوسمار را تبدیل به قهرمان پرسپولیس ها کرد این فصل گاریدور را به سمت درهای خروج هدایت می کند

استقلال در نقل و انتقالات زمستانی روزهای پرکاری خواهد داشت اما علامت سؤال بزرگ این است که کدام خارجی ها تیم را ترک می کنند تا جا برای خریدهای جدید باز شود؟

پخش زنده

لیگ برتر ایران - هفته ۱۲
استقلال خوزستان
۱۷:۳۰
ذوب آهن
چادر ملو
۱۷:۳۰
الومینیوم
لیگ قهرمانان اروپا
خیرونا
۲۱:۱۵
لیور پول
دیناموز اکرب
۲۱:۱۵
سنتیک
اتلانتا
۲۳:۳۰
رنک مادرید
بایر لور کوزن
۲۳:۳۰
اینتر
برست
۲۳:۳۰
آیندهووت
کلوب بر وژ
۲۳:۳۰
اسپورت تینگ
لاپیز بیش
۲۳:۳۰
استون ویلا
شاختر
۲۳:۳۰
بایر ت مونخ
ساز بورک
۲۳:۳۰
پاری سن ژرمن

برنامه بازی

لیگ برتر ایران - هفته ۱۲
جمعه ۲۳ آذر ۱۴۰۳
مس رفسنجان
۱۷:۱۵
هوادار
نساجی
۱۷:۱۵
خیبر
شمس اذر
۱۷:۳۰
فولاد
یکشنبه ۲۵ آذر ۱۴۰۳
استقلال
۱۷:۳۰
گلکهر
دوشنبه ۲۶ آذر ۱۴۰۳
ملوان
۱۷:۳۰
تراکتور
۱۸:۰۰
سپاهان
۱۸:۰۰
پرسپولیس

همه عنوان ها برای تراکتور

تراکتور با پیروزی ۲ بر صفر به صدر جدول لیگ برتر صعود کرد. تیم تراکتور با برتری مقابل گل گهر سیرجان به صدر جدول رده بندی لیگ برتر ایران صعود کرد. عصر دیروز در یک بازی عقب افتاده از هفته هشتم لیگ برتر ۲ تیم تراکتور و گل گهر در شهر سیرجان به مصاف یکدیگر رفتند. همین ۲ تیم چند روز قبل در جام حذفی به مصاف هم رفته بودند که در آن بازی با وجود میزبانی تیریزی ها این گل گهر بود که برنده شد و به مرحله بعدی رفت. این بار اما سیرجان میزبان بود و تراکتور در دقایق پایانی نیمه اول اتفاقات بدی را از سر گذراند. در وقت های تلف شده این نیمه ایگور پوستونسکی هافبک دفاعی تراکتور اخراج شد و مهدی تریبی هم به ناچار تعویض شد تا جای او را مهدی شیرینی بگیرد. اما تیم اسکوچیچ در نیمه دوم و در غیاب این دو بازیکن تاثیر گذارش توانست با گل ۲ بر میزبان خود غلبه کند و به صدر جدول برسد. تومیسلاو اشتراکالی دقیقه ۶۸ به پاس حسین زاده گل اول را زد و ۸ دقیقه بعد ستاره این روزهای تراکتور یعنی مهدی هاشم نژاد دومین گل تیم و چهارمین گل خودش در ۳ بازی اخیر را به ثمر رساند. با این نتیجه تراکتور ۵ امتیازی شد و به صدر جدول رسید. اشتراکالی نیز به عنوان اولین بازیکن ۵ گله لیگ برتر صدر نشین جدول گلزن ها شد.

فوتبال ایران

هفته سفید و آبی

استقلال با برد ۲ بر صفر در هفته یازدهم لیگ برتر که از قضا مقابل یک تیم قدرتمند و در زمین حریف به دست آمد، در تیم منتخب این هفته هم رکورد دار شد و برای نخستین بار در طول این فصل ۳ بازیکن آبی پوش به تیسیم منتخب هفته رسیدند؛ ۳ بازیکنی که البته به همراه تیوی بیگوما از استقلال خوزستان تعداد آنها به ۴ آبی پوش رسیده است. استقلال تهران در خط دفاعی تیم منتخب هفته ۲ بازیکن دارد؛ یکی در دفاع میانی و دیگری در دفاع چپ. روزبه چشمی با نمره ۷٫۶۲ برای اولین بار در این فصل به تیم منتخب هفته رسیده و ابوالفضل جلالی هم با نمره ۷٫۷۹ علاوه بر اینکه پست دفاع چپ را به خودش اختصاص داده با کسب بالاترین نمره به عنوان بهترین مدافع هفته هم برگزیده شده است. سومین استقلالی تیم منتخب هفته یازدهم نیز جلال الدین مانشاریوف است که در جریان برتری ۲ بر صفر مقابل فولاد به نمره ۷٫۹۴ رسید و بهترین بازیکن آن مسابقه هم شد. جلال برای دومین بار در این فصل به تیم منتخب هفته رسید و تنها بازیکن استقلال است که این اتفاق برای او رخ می دهد.

در کنار استقلال، تیم ملوان نیز با ۳ بازیکن در تیم منتخب هفته به اندازه تیم موسیماه موفق ظاهر شده است. البته از تیمی که خیبر را در خرم آباد شکست می دهد انتظار کمتر از این هم نیست. ملوان ۳ بازیکن در تیم منتخب هفته دارد و طبیعتا یکی از این ۳ نفر حبیب فرعباسی است که با درخشش عجیب و غریبش درون دروازه عامل اصلی این برد با ارزش برای ملوان بود. در روزی که خیبر با ۲۳ شوت از جمله ۸ شوت داخل چارچوب، رکورد شوت زدن در این فصل را جابه جا کرد، فرعباسی مقابل تمام این شوت ها فقط یک بار تسلیم شد که آن هم روی یک ضربه پنالتی بود. فرعباسی با این عملکرد نمره ۸٫۳۹ گرفت که یکی از بهترین نمرات گلرها در این فصل بوده است. در هفته ای که هفته درخشش گلرها بود، فرعباسی با این نمره بالا از گوهری (استقلال خوزستان) و لوان پولی (نساجی) که نمایش خوبی داشتند هم پیشی گرفت. در کنار فرعباسی، دیگر ملوانی تیم منتخب محمد عمری بود که با هم درخشید و نمره ۷٫۹۴ گرفت و آخرین نفر هم رضا غندی پور بود که بعد از هفته های درخشان ابتدایی دیگر گل زده بود اما این هفته برای ملوان گل زد و با نمره ۷٫۶۴ یکی از ۲ مهاجم برتر هفته شد.

بعد از استقلال و ملوان که با ۳ بازیکن در تیم منتخب هفته درخشش قابل توجهی داشتند، تیم موفق بعدی سپاهان بود که در جریان برتری ۳ بر صفر مقابل مس رفسنجان توانست امین حزباوی پور و محمد مهدی محبی را به تیم منتخب هفته برساند؛ بازیکنانی که هر دوی آنها در این مسابقه گل زدند، حزباوی نمره ۷٫۵۷ گرفت و محبی با نمره ۸٫۲۰ بهترین بازیکن مسابقه شد. محبی در این مسابقه ۳ شوت، ششویزترین بازیکن زمین بود که ۳ شوت او درون چارچوب دروازه قرار گرفت. بهترین بازیکن هفته یازدهم اما مجید علیاری از ذوب آهن بود. مهاجمی که در جریان برتری ۳ بر صفر تیمش مقابل شمس اذر یک گل زد، ۲ پاس گل داد و نمره عالی ۸٫۵۴ را دریافت کرد. تیوی بیگوما هم در بازی استقلال خوزستان و هوادار با اینکه گل تیمش را نزد اما به نمره ۷٫۳۰ رسید و در خط حمله تیم منتخب قرار گرفت. تراکتور هم بعد از یک بر صفر مقابل چادر ملو، دانیال اسماعیلی فر را با نمره ۷٫۷۶ در تیم منتخب داشت و او تنها تراکتوری تیم منتخب هفته یازدهم بود. جالب اینکه بهترین بازیکن بازی تراکتور، دانیال نبود بلکه مهدی هاشم نژاد بود اما او با نمره ۷٫۸۹ در رتبه دوم تیمش قرار گرفت.

کرکر و دیگر هیچ!

وقتی برای رسیدن به گل تنها یک کار بلدی

آرسنال باز هم از روی کرکر به گل رسید اما این بار این گل برای پیروزی کافی نبود. تساوی یک - یک با فولام، بیست و سومین گل توپچی‌ها از روی ضربه‌های کرکر را برای آنها به ارمغان آورد اما رده دوم جدول را به چلسی داد. از آغاز فصل گذشته هیچ تیمی حتی به این آمار آرسنال نزدیک هم نشده. دومین تیم منچستر سیتی است که ۱۵ بار از روی کرکر به گل دست یافته، لیورپول، اورتون، بورنموث و وستهم هر کدام ۱۴ بار از روی نقطه کرکر به گل رسیده‌اند. ۲۳ گل آرسنال ۲۰ درصد گل‌های این تیم در لیگ برتر از فصل گذشته تا به امروز بوده. آرسنال فصل ۲۰۲۴ در لیگ برتر ۱۵ گل از روی نقطه کرکر به ثمر رسانده که بهترین رکوردشان در یک سال تقویمی و برابر با ۱۵ گلی است که سال ۲۰۲۳ از کرکر زدند. ۲۰ گل آرسنال در مجموع ضربات ایستگاهی (به استثنای ضربات پنالتی) بهترین رکورد آنها در یک سال لیگ برتر است (برابر با ۲۰ گل سال ۲۰۰۹).

■ از شروع فصل ۲۳-۲۲ تا ۲۰۲۲ تنها مدافعی که بیشتر از ویلیام سالیا (۶) در لیگ برتر و از ضربات ایستگاهی گل زده است، هم تیمی او گابریل ماگالانیس (۱۰) در آرسنال است. این سی و ششمین گلی بود که توپچی‌ها از ابتدای فصل ۲۳-۲۲ در لیگ برتر از نقطه کرکر به ثمر رساندند، ۱۰ گل بیشتر از هر تیم دیگری.

■ آرسنال بعد از ۴ برد پیاپی در همه رقابت‌ها می‌توانست فاصله خود را با صدر کم کند اما روی ۳ تپویی که به زمین‌شان آمد، گل خوردند و همه موقعیت‌ها را هدر دادند. فولام با نخستین ضربه خود (راول خیمس در دقیقه ۱۱) گل زد و در ادامه بازی فقط یک ضربه دیگر داشت. آنها در بازی‌های خانگی‌شان در لیگ برتر فقط مقابل منچستر سیتی (یک ضربه در ماه مه ۲۰۲۴) کمتر ضربه زده بودند. آرتا در واکنش به این موضوع گفت: «مهم نیست یک تیم چند موقعیت داشته، اگر ۱۱ موقعیت گل به دست بیاید، باید ۱۱ گل زده شود؟ گفتار انداختن برای موقعیت‌های گل، همه واقعیت را نشان نمی‌دهد. اگر مهاجمان گل نمی‌زنند، بدشانسی به کنار، حتما تمرینات کافی نبوده است.»

■ شاگردان سیلوا از آغاز فصل گذشته تاکنون ۳ بار با آرسنال بازی کرده و شکست نخورده‌اند؛ ۲ تساوی و یک پیروزی. برای اولین بار از سپتامبر ۲۰۰۱، فولام در ۹ بازی اخیر لیگ برتری مقابل تیم‌های لندنی، باختی را متحمل نشده است (۴ پیروزی و ۵ تساوی).

■ آرسنال تنها یکبار در ۲۴ بازی آخر خارج از خانه خود در لیگ برتر تحت هدایت آرتا، زمانی که در نیمه دوم عقب بود، به پیروزی رسید (۵ تساوی و ۱۸ شکست). پیروزی ۴ بر ۲ در زمین استون ویلاد در فوریه ۲۰۲۳.

■ سیلوا آخر است؟ باور نکنید!
خارجی بعدی استقلال که باید از او نام برد گائل کاکو تاست؛ با ۵ بازی به عنوان بار اصلی ۴ بازی به عنوان بازیکن ذخیره و ۱۴ دقیقه بازی در طول فصل که با یک پاس گل نیز همراه بوده است. او به نوبت از ترکیب اصلی استقلال خارج شده و بازگشته است. کاکو تا بعد از بلاتکو - خلی نزدیک به او - کمترین دقایق بازی را بین خارجی‌های استقلال داشته و مجموع دقایق بازی‌اش به ۵ بازی ۹۰ دقیقه هم نمی‌رسد. بعد از او که چهارمین بازیکن خارجی موفق استقلال از لحاظ امتیازات متری است، رتبه پنجم به رافائل سیلوا می‌رسد که البته حضورش در این رتبه یک شگفتی بزرگ است. سیلوا این روزها از بازیکنان خوب و سر حال آبی‌هاست، آنقدر که بارها از دروازه خودی تادم دروازه حریف پیش می‌رود تا بخشی از گل‌های زده تیم را هم خودش شخصا به ثمر برساند. اما ظاهرا به دلیل آنکه اوچ گیری چشم‌نوازش تازه آغاز شده هنوز تأثیرش را بر نمرات و جایگاه او در جدول نگذاشته است. میانگین نمرات سیلوا در سایت متریکا ۶،۷۳ است؛ در حالی که او در همین ۲ بازی اخیر تیمش در لیگ و آسیا، مقابل الاهلی نمره ۷،۲۸ و مقابل فولاد نمره ۷،۵۰ گرفته است. یعنی مدافع برزیلی در حال حاضر صاحب بهترین فرم خودش در این فصل است و خیلی بالاتر از میانگین نمراتش در طول این فصل نمره می‌گیرد.

■ ضرر پذیر قرمز به چه کسی می‌رسد؟
بررسی اجمالی بازیکنان خارجی استقلال نشان می‌دهد، اگر قرار باشد خارجی دیگری به این تیم اضافه شود - به خصوص اگر قرار باشد این بازیکن برای کمک به خط حمله به استقلال بیاید - گزینه اول برای خروج از لیست همان بلاتکو آرتانتینی است. حتی اگر در بازی‌های اخیر اوچ گرفته و بهتر از روزهای گذشته‌اش بازی کرده باشد. فوتبال بلاتکو کاملا شبیه آرمان رضانی است و مشکل اصلی اینجاست که او بازیکن مکملی در استقلال ندارد که زحماتش را به ثمر برساند. بلاتکو به احتمال زیاد برای باز شدن جای یک مهاجم جدید از استقلال خواهد رفت اما اینکه یک خارجی دیگر هم از خط میانی کم شود و یک جایگاهی همچنان انگیز هم در آن منطقه رخ بدهد اصلا عجیب نخواهد بود.

۱-۲+۵

استقلال در نقل و انتقالات زمستانی روزهای پر کاری خواهد داشت اما علامت سؤال بزرگ این است که کدام خارجی‌ها تیم را ترک می‌کنند تا جای برای خریدهای جدید باز شود؟

لیگ برتر به روزهای نیم فصل و پنجره هیجان انگیز نقل و انتقالاتی نزدیک می‌شود. در میان تیم‌هایی که به خرید و فروش بازیکن و برطرف کردن نقاط ضعف خود در نیم فصل فکر می‌کنند، استقلال احتمالا یکی از پرکارترین‌ها خواهد بود و مسئولان این باشگاه به شدت انتظار روز پانزدهم دی ماه را می‌کشند تا تحولات زیادی را که مدنظر دارند، در لیست بازیکنان خود اعمال کنند. یکی از چالش‌های بزرگ آبی‌پوشان، لیست بازیکنان خارجی این تیم است که احتمالا دستخوش تغییرات زیادی خواهد شد. آبی‌ها در حال حاضر و هنوز نقل و انتقالات آغاز نشده، نام مسعود جوما، مهاجم کنیایی را به لیست خود اضافه کرده و قرارداد او را هم ثبت کرده‌اند. اینکه باشگاه استقلال توانسته خارج از روزهای نقل و انتقالات نام این مهاجم را ثبت کند به دلیل آزاد بودن مسعود جوما است. او قبلاً بسته شدن پنجره تابستانی قرارداد خود را با باشگاه قبلی‌اش که در لیگ دسته اول بود در لیست خود می‌کرد فسخ کرده و حدوداً ۹ ماه از فوتبال دور بوده است. با توجه به اینکه استقلال هم در لیست خودش یک جای خالی برای جذب بازیکن آزاد دارد، جوما از همین حالا و به محض صدور کارت بازی‌اش می‌تواند در رقابت‌ها حاضر باشد. بر اساس قوانین لیگ برتر ایران و با توجه به افزایش سهمیه بازیکنان خارجی که اسامی اعمال شده هر تیم می‌تواند از ۴ بازیکن خارجی (۵ نفر غیر آسیایی به علاوه یک بازیکن آسیایی) استفاده کند و استقلال در حال حاضر ۵ بازیکن خارجی دارد که با جوما تعداد آنها به ۶ نفر می‌رسد.

■ جوما در لیست، کوچو پشت در
بعد از جذب جوما، معماری بعدی ورود مهاجمی به نام جوئل کوچو است که صحبت جذب او مدت‌هاست بر سر زبان‌های استقلال‌هاست و حتی خبر تسویه حساب او با باشگاه قبلی‌اش هم منتشر شده است. جوئل کوچو اصلیت غنایی دارد اما سال‌هاست که تابعیت قریزستان را دریافت کرده و در تیم ملی قریزستان بازی می‌کند. او در بازی اخیر تیم ملی قریزستان مقابل ایران نیز ۳ گل به ثمر رساند و درخشش قابل توجهی داشت. باشگاه قبلی کوچو یعنی دینامو سمرقند که در لیگ حرفه‌ای ازبکستان بازی می‌کند با دریافت مبلغ ۳۰۰ هزار دلار رضایتمانه او را صادر کرده و همه چیز برای انتقال این مهاجم به استقلال آماده است. البته همه چیز جز پیدا کردن یک جای خالی برای این مهاجم در لیست استقلال که الان ۶ سهمیه خارجی‌اش پر شده و آخرین سهمیه را هم به مسعود جوما اختصاص داده است. جوما ۲۸ ساله چند روزی در باشگاه پرتغال دوی در تمرینات استقلال شرکت کرده و معاینات پزشکی را هم پشت سر گذاشته است. اما به جز او و بعد از او هر خارجی دیگری قصد ورود به لیست استقلال را داشته باشد، باید یک خارجی از لیست این تیم خارج شود.

■ جلال استقلال اینجاست
در اوچ گیری دوباره استقلال و در حالی که پیتسو موسیما به بردن فولاد و تساوی با الاهلی، قدرت استقلال جدید را رسماً به رخ رقیب کشیده، اتفاقاً اغلب ستاره‌هایی که اوچ گیری آنها و نمایش‌های قابل توجه‌شان باعث اوچ گرفتن استقلال شده، خارجی‌های این تیم هستند. رافائل سیلوا هر بازی گل می‌زند، جلال الدین ماشا بیوف نشانه‌هایی از روزهای خوب و دلپذیرش را دوباره نشان داده و بلاتکو هم در خط حمله اگرچه هنوز گل نزده اما بازی‌های مؤثری داشته و نقش مهمی در گل‌های استقلال ایفا کرده است. در جمع خارجی‌های استقلال بیشترین دقایق بازی را جلال الدین ماشا بیوف داشته و اتفاقاً بالاترین نمرات فنی را هم او به دست آورده است. ماشا بیوف بر اساس آمارهای متریکا ۵،۴۴ دقیقه برای استقلال بازی کرده و به استثنای ۲ بازی در سایر بازی‌های تیمش در ترکیب اصلی بوده است. او طی این ۴۴ دقیقه ۲ پاس گل داده، یک بار بازیکن برتر زمین شده و میانگین نمراتش در سایت متریکا ۷،۲۴ بوده است. جلال با این نمره برترین بازیکن استقلال و چهاردهمین بازیکن موفق لیگ بیست و چهارم بوده است.

بزرگان در

رنال، بایرن و دیگران برای ماندن باید قربانی بگیرند

از امشب هفته ششم لیگ قهرمانان اروپا با جدی آغاز می‌شود. ممکن است در همین هفته تیم‌های بزرگی مثل رئال مادرید، منچستر سیتی، یوونتوس، پاری سن ژرمن و حتی میلان از دور رقابت‌ها حذف شوند. در بهترین حالت آنها می‌توانند به پلی آف بروند و برای صعود به مرحله یک هشتم به بازی مرگبار دیگر هم تن بدهند. بازی آتالانتا و رئال مادرید که یادآور سوپر جام ابتدای فصل است (رئالی‌ها آن بازی را با نتیجه ۲ بر صفر بردند)، مهم‌ترین بازی امشب خواهد بود.

مدعی خاکی!

چلسی بهترین فوتبال را به نمایش می‌گذارد اما سرمربی اش ادعای قهرمانی ندارد

02 این دومین بازگشت بزرگ آبی‌ها در ورزشگاه تاتنهام هاتسپیر بود. آبی‌ها در آخرین جلسه در خانه تاتنهام، تبدیل باخت یک بر صفر به پیروزی ۴ بر یک و تبدیل باخت ۲ بر صفر به پیروزی ۳ بر ۱ آبی‌های لندن در هر دو دیدار تا پایان نیمه‌اول با تساوی به رختکن رفتند و در نیمه‌دوم تاتنهام را گلبران کردند.

01 تاتنهام در ۲۳ بازی خانگی اخیر خود در لیگ برتر، تنها یکبار دروازه خود را بسته نگه داشته؛ در هفته دوم این فصل و پیروزی ۴ بر صفر برابر اورتون.

03 تاتنهامی‌ها در ۱۵ بازی آخر، ۱۷ بار شکست خورده‌اند و در ۱۰ بازی اخیر تنها ۳ پیروزی به‌دست آورده‌اند که ۲ برد مقابل منچستر سیتی بوده؛ پیروزی ۴ بر صفر و ۲ بر یک. نتایج ۷ دیدار اخیر تاتنهام در همه رقابت‌ها؛ شکست ۲ بر ۱ از گالاتاسرای، شکست ۲ بر یک از ایپسویچ تاون، پیروزی ۴ بر صفر بر منچستر سیتی، تساوی ۲-۲ مقابل رم، تساوی یک-یک در مصاف با فولام، شکست یک بر صفر از بورتون و باخت ۴ بر ۳ به چلسی.

11 چلسی تا دقیقه یازدهم با گل‌ها در تاتنهام عقب بود، این دومین عقب‌ماندگی زودهنگام در صفر تاریخ چلسی در یک مسابقه قبل از فصل است؛ پس از دسامبر ۱۹۹۶ مقابل لیدز یونایتد که تا دقیقه ۱۰ با دریافت ۲ گل عقب افتادند.

06 جیدن سانچو در این فصل در مجاری فیکس بوده و روی ۶۶ تأثیر مستقیم گذاشته؛ بیش از کل فصل گذشته زیر نظر ترن‌هاخ در منچستر.

09 از وقتی انزو فرناندز زن و بچه‌اش را ترک کرده، عملکرد فوتبالی‌اش پیشرفت داشته؛ او در ۳ بازی اخیر گل‌ها را گل‌ها گل داده و روی ۹ گل تأثیر مستقیم گذاشته است.

19 چلسی در ۸ بازی از ۱۰ بازی اخیر خارج از خانه خود در لیگ برتر پیروز شده (یک مساوی و یک شکست). بیشتر از ۳۱ برد قبلی خود در خارج از خانه در لیگ برتر (۷ برد، ۹ مساوی و ۱۵ شکست). آبی‌ها در این فصل بیش از هر تیم دیگری در خارج از خانه امتیاز جمع کرده‌اند؛ ۱۹ امتیاز.

26 سون هیونگ مین ۲۶ بار دروازه بیگ‌سیکس را باز کرده که از این حیث تنها از محمد صلاح و جیمی واردی عقب‌تر است.

05 چلسی برای پنجمین بار در لیگ برتر از شکست ۲ بر صفر پیروزی ساخت. آنها اولین بار در آوریل ۲۰۱۸ مقابل ساوتهمپتون ابتدا با گل‌ها عقب افتادند اما بازی را با نتیجه ۳ بر ۲ بردند.

11 این یازدهمین باری بود که تاتنهام در یک بازی لیگ برتر با گل‌ها بیشتر پیش بود اما در نهایت بازنده از زمین خارج شد؛ حداقل ۴ شکست بیشتر از هر تیم دیگری در تاریخ این رقابت‌ها.

کول بالمر ۲ پنالتی دیگر زد و به رکورد صدر صدی جیمی توره برای منچستر سیتی با ۱۱ پنالتی گل شده پیایی رسید. البته او یک بار هم در منچستر سیتی پنالتی‌اش را گل کرده بود تا رکورد ۱۲ پنالتی در لیگ برتر تنها در دست خودش باشد. آخرین باری که او پنالتی خراب کرده، به فینال جام حذفی جوانان برمی‌گردد که گوار دیولا هم آن بازی تیم جوانان باشگاهش را از نزدیک تماشا می‌کرد. او صریحاً به دلیل آف‌ساید بود. از آن پس، تمام پنالتی‌هایش را گل کرده.

بالمر همچنین به رکورد ۳۸ اثرگذاری لیگ برتری روی گل‌های چلسی در سال ۲۰۲۴ رسید و رکورد ۲۳ ساله هاسلینک را شکست.

یک مقایسه هم با ۲ بازیکن بزرگ قبلی که ارزش بالمر را بیشتر نشان می‌دهد. بیشترین گل برای چلسی از فصل ۱۸-۲۰۱۷؛ کول بالمر ۳۲ گل در ۴۸ بازی، ادن آزار ۲۸ گل در ۷۱ بازی و میسین ماونت ۲۷ گل در ۱۲۹ بازی.

بالمر اکنون ۵۰ مشارکت گل (۳۳ گل، ۱۷ پاس گل) در ۴۸ بازی لیگ برتر برای چلسی دارد. تنها از لینگ هالند در همین مدت برای منچستر سیتی (۳۹)، اندرو کول برای نیوکاسل یونایتد (۴۳) و محمد صلاح برای لیورپول (۴۶) تاکنون در بازی‌های کمتری برای یک باشگاه به ۵۰ تأثیرگذاری روی گل رسیده‌اند.

او حالا ۹ گل در بازی‌های رودرو بیگ‌سیکس در یک فصل و نیم اخیر به ثمر رسانده. در همین مقطع، ساکا و فیل فودن (برنده جایزه بهترین بازیکن فصل قبل) روی هم ۹ گل در بازی با تیم‌های بزرگ انگلیس زده‌اند.

سلطان جریمه

UEFA CHAMPIONS LEAGUE

اتالانتا - رئال

حریف امشب رئال تیم خیلی ترسناکی است. گاسپرینی همین چندماه پیش فینال لیگ اروپا را ۳ بر صفر از تیم شگفت‌انگیز ژاچی آلونسو (لور کوزن) برد و حالا با ۹ پیروزی پیاپی در همه رقابت‌ها و صدرنشینی در سری آ پا به این بازی می‌گذارد تا انتقام ۲ شکست فصل پیش در لیگ قهرمانان و سوپر جام این فصل اروپا را بگیرد. این چهارمین روبرویی ۲ تیم خواهد بود. رئال برای اولین بار ۲ بازی مرحله گروهی را باخته (لیل، میلان و لیورپول) و دیگر فرصتی برای حضور در ترکیب اصلی ندارد.

دکتار که آت میلان و اورانواست، طوری در اتالانتا بازی کرده که مدیران باشگاه قبلی را به حسرت بیندازد. با ثبت گل برابر میلان، شارل دکتار به یکی از ۳ بازیکن ۵ لیگ معتبر اروپایی تبدیل شد که در تمام رقابت‌های سال ۲۰۲۴، بیشتر از ۱۵ گل و بیشتر از ۱۵ پاس گل ثبت کرده است؛ پالمیر (۲۸ پاس گل، ۱۵ پاس گل، صلاح (۲۴ گل و ۱۸ پاس گل) و دکتار (۱۵ گل و ۱۶ پاس گل).

رئال تا پیش از شکست از میلان، ۱۱ برد پیاپی مقابل حریفان ایتالیایی به‌دست آورده بود. آنها از آن زمان و ۵ باخت متوالی بین فوریه ۲۰۰۸ تا اکتبر ۲۰۰۹، هرگز در برابر حریفان ایتالیایی ۲ بازی متوالی را نیاخته‌اند.

اتالانتا ۳ برد و ۲ مساوی در اروپا به‌دست آورده و شکستی در کارنامه‌اش ثبت نشده اما هرگز سابقه نداشته آنها ۶ بازی بدون شکست را در این رقابت‌ها سپری کنند.

اتالانتا یکی از ۲ تیمی است که در این فصل لیگ قهرمانان اروپا در هیچ دقیقه‌ای از حریفان عقب نیفتاده، به همراه تیم ایتالیایی دیگر به نام اینتر میلان. اینتر که اصلاً گل هم نخورده. اتالانتا‌یی‌ها در طول ۴۷۲ دقیقه زمان مسابقه خود در این رقابت‌ها در این فصل، ۳۹ درصد زمان را از حریف پیش و ۶۱ درصد زمان را در حال تساوی بوده است.

لور کوزن - اینتر

دیگر فینالیست فصل پیش لیگ اروپا یعنی لور کوزن امشب میزبان گل‌نخورترین تیم این فصل است. اینتر میلان در اروپا از هیچ تیمی گل نخورده. ژاچی آلونسو که تیمش مثل فصل گذشته بازی نمی‌کرد و نتیجه نمی‌گرفت، توانسته با ۲ بر صفر در دور موفقیته برگرداند. در این راه، نقش فلوریان ورس بر کسی پوشیده نیست، جوان ۲۱ ساله و استعداد ناب آلمانی که احتمالاً در تابستان رکورد نقل و انتقالات را خواهد شکست و به یکی از تیم‌های بایرن، رئال یا منچستر سیتی خواهد رفت. او با گلزنی برابر سن پائولی به نخستین بازیکن زیر ۲۲ سال اروپا تبدیل شد که در تمام رقابت‌ها به آمار ۱۱ اثرگذاری مستقیم رسیده است؛ ۸ بازی، ۱۰ گل و ۵ پاس گل.

لور کوزن هر ۳ بازی خود را به اینتر باخته. آنها در برابر اتالانتا هم هر ۳ بازی را واگذار کرده بودند.

بایرن و اینتر آخرین بار در لیگ قهرمانان فصل ۰۳-۲۰۰۲ با یکدیگر روبرو شدند. تیم ایتالیایی در دور دوم گروهی آن فصل در خانه و خارج از خانه برنده شد (با نتیجه ۳ بر ۲ در خانه و ۲ بر صفر در خارج از خانه) و به نیمه‌نهایی آن دوره رسید.

اینتر در ۴ بازی آخر خود در رقابت‌های لیگ قهرمانان بدون دریافت گل پیروز شده. آخرین تیم ایتالیایی که توانست ۵ بازی متوالی را برنده شود و در هر کدام از آنها دروازه‌اش را بسته نگه دارد، یوونتوس در فصل ۱۳-۲۰۱۲ بود.

بایرن در ۸ بازی خانگی آخر خود در اروپا، ۷ بار پیروز شده (یک تساوی) که همه اینها از آغاز فصل گذشته و در دوران ژاچی بوده است. آنها در این مسابقه، ۲۱ گل بیشتر از حریفان خود به ثمر رسانده‌اند (۲۷ گل زده و ۶ گل خورده) و در این روند ۱۳۸ شوت بیشتر از آنچه در رقابت کرده‌اند، داشته‌اند (۲۰۶ شوت به سمت دروازه و ۶۸ شوت به سمت دروازه).

اینتر می‌تواند نخستین تیمی باشد که در هر ۶ بازی اول خود در یک دوره لیگ قهرمانان، دروازه‌اش را بسته نگه داشته (در این فصل در ۵ بازی هیچ گلی دریافت نکرده است).

شاختر - بایرن

بایرن هم در خطر حذف قرار دارد؛ ۲ بر ۲ باخت. البته کمپانی زور ش به تیم‌های کوچک می‌رسد و برای این بازی مشکلی ندارد. اما آیا بایرن مونیخ به موسیلا وابسته است؟ بله؛ مخصوصاً وقتی هری کین هم نباشد. او در بازی با هایدنهایم در دقیقه ۵۱ وارد زمین شد، در دقیقه ۵۶ گل دوم بایرن را زد. با ثبت ۲ گل مقابل هایدنهایم، طی ۱۹ بازی با ۱۲ گل و ۳ پاس گل در فصل جاری، به آمار ۱۱ اثرگذاری رسید.

بازیکنان بایرن در بازی با هایدنهایم ۹۸۸ پاس بین هم رد و بدل کردند و پس از ۱۰ سال رکورد بوندس لیگا را شکستند. بایرنی‌ها آخرین بار در مارس ۲۰۱۴، زیر نظر گوار دیولا، با ۱۱۰۹ پاس مقابل هر تابلین رکوردی بالاتر از این را ثبت کرده بودند.

آلفونسو دیویس و کینگزلی کومان در دیدار برابر هایدنهایم دچار کشیدگی همسترینگ شدند و فعلاً از میادین دور خواهند بود.

خبر آخر درباره بایرن مونیخ که میزبان فینال لیگ قهرمانان هم خواهد بود، این است که شماره ۵ این تیم برای همیشه با یگانگی شد و از این پس کسی حق ندارد پیراهن فرانتس بکن باوئر را بر تن کند. بنژامن پوار، مدافع فرانسوی آخرین بازیکنی بود که این شماره را پوشید.

خطر حذف

گزارشی از حال و هوای این روزهای پایانه شرق قدیم و انتقال سفرها به پردیس مسافربری جدید

شرق تهران نفس کشید

جابه‌جایی رایگان بین ۲ ترمینال جدید و قدیمی ادامه دارد

صفحه ۱۵

به گفته مدیرعامل سازمان خدمات و مشارکت‌های اجتماعی شهرداری تهران، نگهداری روزانه یک مددجوی زخم‌باز برای مدیریت شهری بیش از ۵۰۰ هزار تومان هزینه دارد

۱۵ هزار آسیب‌دیده زیر چتر حمایتی

۲۰۰۰

کودک کار در رشته‌های ورزشی و مهارتی استعدادیابی شدند

۳۹

مرکز پویاشهر در حوزه آموزش کودکان کار فعالیت می‌کنند

۲۴۰۰

نفر ظرفیت گرمخانه‌های بسیار و ثابت تهران برای شب‌های سرد است

صفحه ۱۴

در راستای رونق صنعت گردشگری و ارائه خدمات مطلوب در این حوزه، قرارداد تأمین ناوگان گردشگری منعقد شد

تهران گردی رایگان با اتوبوس‌های خاص

چند مکان گردشگری اصلی در تهران وجود دارد؟

صفحه ۱۶

تجهیزات مدرن درمانی برای تهرانی‌ها

مدیریت شهری با اعتبار ۱۵۰ میلیارد تومانی، دستگاه‌های موردنیاز مردم در درمانگاه‌های مناطق را نوسازی کرده است

گزارش زینب زینالزاده روزنامه‌نگار

روزانه هزاران نفر برای دریافت خدمات به درمانگاه‌های شهرداری که سال‌ها قبل با هدف ارائه خدمات به عموم شهروندان و کارکنان مدیریت شهری توسط شرکت شهر سالم راه‌اندازی شده‌اند، مراجعه می‌کنند. به‌طور مثال در مانگاه شهر داری منطقه ۶ از جمله مراکز درمانی پرمتقاضی است که مراجعه‌کنندگان از خدمات درمانی این مرکز رضایت دارند؛ از این رو مدیریت شهری ششم در راستای بهبود کیفیت خدمات و افزایش میزان رضایتمندی مراجعه‌کنندگان، توسعه در مانگاه‌های تحت پوشش خود و نوسازی تجهیزات درمانی را پیگیری می‌کند؛ به‌طوری‌که سیدابوالفضل ذاکریان، مدیرعامل شرکت شهر سالم روز گذشته در آیین رونمایی از تجهیزات پزشکی و دندانپزشکی که در قالب صندوق پنجمین رویداد امید و افتخار برگزار شد، گزارشی از آخرین اقدامات انجام شده سلامت‌محور شهرداری تهران ارائه داد که در ادامه می‌خوانید.

خرید تجهیزات از شرکت‌های داخلی
قطعا در تأمین و خرید تجهیزات پزشکی و دندانپزشکی، شرکت‌های داخلی در اولویت قرار داشتند. بسیاری از تجهیزات و وسایل از شرکت‌های معتبر و به نام در حوزه سلامت تهیه شده‌اند و برخی از دستگاه‌ها هم که مشابه تولیدات داخلی را نداشتند، از شرکت‌های خارجی تأمین شدند.

فعالیت ۱۹ درمانگاه در مناطق
در حال حاضر ۱۹ درمانگاه شرکت شهر سالم در مناطق راه‌اندازی شده و فعال هستند. پراکندگی این درمانگاه‌ها در پهنه‌های شمال، جنوب، غرب و شرق به گونه‌ای است که امکان استفاده همه شهروندان از آنها وجود دارد. خدمات درمانی در این درمانگاه‌ها با تعرفه‌های دولتی و با حضور کادر درمان متخصص ارائه می‌شود.

نوسازی پس از سال‌ها
راه‌اندازی درمانگاه‌های شهرداری به دهه ۹۰ بازمی‌گردد. در این سال‌ها قطعا تجهیزات در مانگاه‌ها فرسوده شده‌اند و نوسازی آنها یک نیاز و ضرورت است. مدیریت شهری در این دوره اهتمام ویژه‌ای به این موضوع داشت و امسال با اعتبار ۱۵۰ میلیارد تومانی تعداد قابل توجهی تجهیزات پزشکی و دندانپزشکی خریداری شد.

خرید آمبولانس با حمایت شورا
اکنون ۱۵ دستگاه آمبولانس فعال در اختیار شرکت شهر سالم شهرداری تهران است و حداقل نیاز است تعداد این ناوگان به عدد ۳۰ برسد؛ بنابراین ضرورت دارد شورای شهر در این بخش مساعدت کند تا بتوانیم با اعتبار لازم این امر را محقق کنیم. با افزایش تعداد آمبولانس‌ها می‌توانیم خدمات در منزل را عملیاتی کنیم و ارائه خدمات اورژانسی هم تسهیل و تسریع می‌شود.

۲۸
قلم تجهیزات مدرن برای مراکز خریداری شده است.

۱۵۰
میلیارد تومان اعتبار برای خرید تجهیزات جدید هزینه شده است.

۳
درمانگاه نیمه‌کاره در حال تکمیل شدن است.

۱۹
درمانگاه شهرداری عموم شهروندان هستند.

۱۵
دستگاه آمبولانس فعال شرکت شهر سالم به شهروندان خدمات می‌دهند.

توزیع تجهیزات در مناطق
درمانگاه‌های شهرداری تهران برخی خدمات درمانی تخصصی و بعضی هم خدمات عمومی ارائه می‌دهند. با توجه به این موضوع ۲۸ قلم تجهیزات خریداری شده که در اختیار درمانگاه‌های مناطق قرار می‌گیرد. قطعا تجهیزات تخصصی تحویل درمانگاه‌های تخصصی و تجهیزات عمومی هم براساس نیاز تحویل سایر درمانگاه‌ها می‌شود.

خرید یونیت دندانپزشکی
با توجه به هزینه‌های بالای خدمات دندانپزشکی، بخش دندانپزشکی درمانگاه‌های شهرداری تهران بسیار پرمتقاضی است. با توجه به حجم مراجعه‌کنندگان، ۳۰ دستگاه یونیت دندانپزشکی خریداری شده و در درمانگاه‌های مناطق برای خدمت‌رسانی به شهروندان بهره‌برداری می‌شود.

نام دستگاه: کمپرسور دندانپزشکی
محل نصب: درمانگاه‌های مناطق ۱، ۴، ۵، ۶، ۸، ۱۰، ۱۳، ۱۷، ۲۰ و ۲۱

نام دستگاه: فسفر پلیت دندانپزشکی
محل نصب: درمانگاه‌های مناطق ۱، ۳، ۴، ۵، ۶، ۸، ۱۰، ۱۳، ۱۷، ۲۰ و ۲۱

نام دستگاه: نوار قلب ECG
محل نصب: تمام درمانگاه‌های شهرداری

نام دستگاه: اکوکاردیوگرافی
محل نصب: درمانگاه‌های مناطق ۱، ۳، ۴، ۵، ۶ و ۸

نام دستگاه: ماموگرافی
محل نصب: درمانگاه منطقه ۱۴

نام دستگاه: رادیولوژی
محل نصب: درمانگاه‌های مناطق ۶ و ۸

نام دستگاه: هولدر فشار
محل نصب: درمانگاه‌های مناطق ۱، ۳، ۴، ۵، ۶، ۸، ۱۰، ۱۳، ۱۷، ۲۰ و ۲۱

نام دستگاه: هولتر مانیتورینگ قلب
محل نصب: درمانگاه‌های مناطق ۱، ۳، ۴، ۵، ۶، ۸، ۱۰، ۱۳، ۱۷، ۲۰ و ۲۱

بهره‌برداری از مراکز جدید در مانی
در حال حاضر تکمیل ۳ درمانگاه نیمه‌کاره در مناطق ۱۸، ۲ و ۲۱ در دستور کار قرار دارد. این پروژه‌ها حدود ۸۰ درصد پیشرفت دارند و امیدواریم به زودی افتتاح و بهره‌برداری شوند. قطعا با این کار نحوه ارائه خدمات بهبود می‌یابد و می‌توانیم تعداد بیشتری از مراجعه‌کنندگان را تحت پوشش قرار دهیم. الکترونیکی شدن نسخه‌ها هم مهم‌ترین برنامه سال آینده خواهد بود.

سلامت

پروانه بهرام نژاد: دبیر گروه شهری

بسته سلامت دی‌ماه رونمایی می‌شود

صندوق پنجمین رویداد امید و افتخار با حضور مجید باقری، معاون برنامه‌ریزی، توسعه سرمایه انسانی و امور شورای شهر دار تهران برگزار شد. او در این مراسم درباره رویکرد سلامت‌محور مدیریت شهری، از تهیه بسته سلامت گفت که این بسته دی‌ماه رونمایی می‌شود.

نوسازی تجهیزات پس از سال‌ها

شرکت شهر سالم متولی امر بهداشت و درمان شهرداری تهران محسوب می‌شود. ۱۹ درمانگاه در مناطق مختلف راه‌اندازی شده و شهروندان سال‌هاست از خدمات تخصصی و عمومی این مراکز درمانی استفاده می‌کنند. در این مراکز به کارکنان و بازنشستگان شهرداری هم خدمات ارائه می‌شود. با توجه به اینکه سال‌های زیادی از افتتاح و بهره‌برداری در مانگاه‌ها می‌گذرد، نوسازی تجهیزات ضرورتی بود که در این دوره مورد توجه مدیریت شهری قرار گرفت.

تداوم نوسازی تجهیزات

اکنون مسیری در حوزه سلامت در شهرداری تهران آغاز شده است. قطعا نوسازی تجهیزات به امروز ختم نمی‌شود؛ چراکه مدیریت شهری اهتمام ویژه‌ای در این حوزه دارد و توسعه درمانگاه‌ها و نوسازی تجهیزات در دستور کار قرار گرفته و این اقدامات تداوم خواهد داشت. معتقدیم با نوسازی تجهیزات می‌توان گام مؤثری در بهبود کیفیت ارائه خدمات درمانی برداشت و این رویکرد در مدیریت شهری ششم پیگیری می‌شود.

تعرفه خدمات مصوب شورای عالی سلامت

شهرداری تهران دخیل و تصرفی در تعرفه‌های درمانی ندارد و تعرفه خدمات درمانگاه‌های شهرداری تهران مصوب شورای عالی سلامت است. در مقایسه با مراکز و بخش‌های خصوصی، تعرفه‌های این درمانگاه‌ها مطلوب است و شهروندان می‌توانند با تعرفه‌های مناسب، خدمات با کیفیت دریافت کنند.

بسته‌های سلامت‌محور

امسال به همت شرکت شهر سالم و اداره کل رفاه بسته سلامتی پیش‌بینی شده است. این بسته حاوی اقلام سلامت‌محور است که به بهبود سلامتی کارکنان و خانواده‌هایشان کمک خواهد کرد. این بسته‌ها در حال آماده شدن هستند و دی‌ماه در میان تیروهای شهرداری توزیع می‌شوند. با این اقدام قصد داریم پرسنل و پیمانکاران بوستان‌ها و پسماند را با مقوله پیشگیری آشنا کنیم.

تسلیم به اصحاب رسانه

مهدی علیرضایی، خبرنگار حوزه شهری خبرگزاری تسنیم بر اثر ایست قلبی دار فانی را وداع گفت. خبری که عصر روز یکشنبه (۱۸ آذر) اصحاب رسانه را در شوک فرو برد. خبر به حدی تلخ و ناگوار بود که خبرنگاران حوزه شهری نمی‌توانستند و نمی‌خواستند آن را باور کنند. علیرضایی بیش از ۱۵ سال در حوزه‌های مختلف خبری از جمله شهرداری، وزارت کشور و... در رسانه‌های مختلف از جمله مجلات همشهری، سایت‌ها و وب‌گاه‌های شهری، خبرگزاری فارس و خبرگزاری تسنیم، فعالیت کرده بود. پیکر او امروز (۲۰ آذر) همزمان با سالروز تولدش با همراهی خبرنگاران تا قطعه ۲۳۱ تشییع می‌شود و در مزار ابدی‌اش آرام می‌گیرد. تسلیم به اصحاب رسانه تنها واژه تسلی بخش برای دوستان خبرنگار و همکاران مرحوم علیرضایی است.

همیشه علاوه بر تندرستی

ابتلا به بیماری های قلبی و عروقی از جمله فشارخون بالا و نیز بروز سکته قلبی، یکی دیگر از نتایج چاقی و از عوامل مهم مرگ و میر ایرانی ها است. به گفته کارشناسان، استرس مزمن، اضافه وزن و چاقی، کم تحرکی، مصرف سیگار و قلبان و آلودگی هوا از عوامل ابتلا به این بیماری ها هستند

علاج همجسوری بصورت مشاوره گری

کودکان چاق، در بزرگسالی چاق تر می شوند

قبل از ورود بچه‌ها به دوران جهش رشد، باید مسئله اضافه وزن شان را حل کنیم

گزارش روزنامهنگار **پروانه بندپی**

متخصصان تغذیه هشدار می دهند که والدین اجازه ندهند کودک با چاقی وارد دوره بزرگسالی شود؛ چون در این صورت ممکن است دیگر نتوانند لاغری با ثبات و پایداری را تجربه کنند. اما سؤال رایجی که در این میان مطرح است، دلایل چاقی و اضافه وزن بچه‌هاست که بیشتر والدین را دچار نگرانی کرده است. در این باره البته به دلایل مختلفی می توان اشاره کرد؛ اگر دوست دارید بیشتر بدانید، گزارش زیر را از دست ندهید.

ورود با اضافه وزن به دوره رشد

دکتر مریم مظاهریون، دکتری تغذیه و رژیم‌درمانی در این رابطه به همشهری می‌گوید: کودکی که با وزن طبیعی وارد دوران جهش رشد می‌شود، مثلاً اگر ۱۰۰ سلول چربی داشته باشد، بعد از دوران جهش رشد تعداد این سلول‌ها می‌شود ۲۰۰ عدد. اما اگر کودک با چاقی وارد دوران جهش رشد شود، اگر مثلاً تعداد سلول‌های چربی در بدنش ۵۰۰ عدد باشد، می‌شود ۱۰۰۰ سلول چربی.

۱۰ سال
قبل آمار شیوع چاقی در ایرانی‌ها کمتر بوده است

۷ تا ۱۸ ساله‌ها
بیشترین کسانی هستند که طی ۱۰ سال گذشته چاق تر شده‌اند

۱۰ کیلو
کودکان امروز نسبت به کودکان ۱۰سال پیش چاق تر شده‌اند

»
پزشکان هشدار می‌دهند که والدین مراقب تغذیه، خواب، تحرک و بهداشت روانی کودکان خود باشند
«

چرا هر چه می‌خوریم چاق می‌شویم؟

دکتر مظاهریون همچنین می‌گوید: سلول‌های چربی دارای خاصیت ارتجاعی بسیار زیادی هستند، اینکه بعضی‌ها می‌گویند «ما آب هم می‌خوریم، چاقی می‌شویم»، یا «چاقی ما ارثی و ژنتیک است»، در واقع برمی‌گردد به همان موضوع افزایش تعداد سلول‌های چربی که قبل از دوران جهش رشد داده و همان موقع کنترل نشده است و گر نه این حرف که ما آب هم می‌خوریم، باز چاقی می‌شویم، مبنای علمی ندارد.

مهم‌ترین دلایل چاقی کودکان

لزوم کنترل چاقی قبل از بزرگسالی

به گفته این متخصص، نخستین و مهم‌ترین کار برای جلوگیری از چاقی در دوران بزرگسالی، کنترل چاقی قبل از دوران جهش رشد است. در واقع ما نباید اجازه بدهیم کودکمان همراه با چاقی وارد دوران بزرگسالی شود. راهش هم این است که به ۲۳ گروه سنی زیر ۱۴ سال و ۱۵ سالگی اهمیت ویژه‌ای بدهیم و نسبت به چاقی فرزندانم در این ۲ گروه سنی بی‌تفاوت نباشیم.

هشدار درباره قطع خودسرانه مصرف داروهای اعصاب

برخی از شهروندان به دلیل مشکلات روحی و روانی ناچار به مصرف داروهای اعصاب روان هستند. اما گاهی نیز سرخود اقدام به قطع یا کاهش آن می‌کنند. دکتر وحید شریعت، روانپزشک و رئیس انجمن علمی روانپزشکان، درباره برخی افراد که درگیر یکی از اختلالات روانی می‌شوند و دارو مصرف می‌کنند، سپس به هر دلیلی و خودسرانه آن را قطع یا کم می‌کنند، نکته‌هایی را مطرح کرده‌است.

آرامش به وقت نعناع

لابد درباره نعناع و خواصی که دارد، چیزهای زیادی شنیده‌اید. غالباً عادت داریم که از نعناع و ترکیبات آن، برای رفع مشکلات گوارشی استفاده کنیم و تا کسی دل درد یا دیگرمشکل گوارشی می‌گیرد، به او توصیه می‌کنیم که از نعناع استفاده کند. اما آیا همه استفاده و منفعتی که نعناع دارد، همین است یا می‌توانیم در موارد دیگری هم روی آن حساب کنیم؟

به گفته متخصصان طب ایرانی، نعناع و فرآورده‌های آن، علاوه بر رفع مشکلات گوارشی، کاربردهای دیگری هم دارند. مثلاً برای تازره کردن عملکرد مغز به شدت کارساز است. به همین دلیل است که استتمام بوی نعناع به شدت توصیه می‌شود. این محرک طبیعی، احساس استرس و اضطراب را در شما کمتر می‌کند و موجب آرامش و رفع خستگی‌تان خواهد شد. اگر دوست دارید از نعناع به این منظور سود ببرید، می‌توانید از گیاه تازه نعناع یا اسانس طبیعی آن (در قالب مالیدن اسانس زیر بینی و پششانی) و بخور نعناع و... استفاده کنید.

همچنین برای آرام‌بخشی و نشاط بیشتر، می‌توانید به شربت نعناع هم فکر کنید. اما شربت نعناع چطور درست می‌شود؟ البته بیشتر قدیمی‌ها راه و روش آن را می‌دانند. اما به این منظور، از دمنوش یا عرق نعناع با مقداری زعفران و شکر یا عسل می‌توانید استفاده کنید. موقع آذوده و خشم و عصبانیت و استرس بالا و... این شربت می‌تواند حسایی کارگشا باشد و وضعیت روحی و روانی شما را التیام ببخشد.

خیلی وقت‌ها زمانی که دوز دارو کم یا مصرف آن قطع می‌شود، احتمال برگشت علامت بیماری خیلی زیاد می‌شود. به خصوص زمانی که قطع ناگهانی رخ بدهد ممکن است که تأثیر منفی روی سیر بیماری بگذارد، یعنی باعث شود که علائم بیماری با شدت بیشتری عود کند.

همان داروها اگر به تدریج قطع یا کم نشوند ممکن است عوارض شدیدی نداشته باشند، اما قطع ناگهانی داروهای حوزه روان معمولاً بسیار مخرب است و تأثیرات نامطلوبی روی سیر بیماری می‌گذارد و در خیلی از موارد بیماری را تشدید می‌کند.

قطع بعضی داروها اصطلاحاً علامت قطع مصرف ایجاد می‌کند. حالت‌ها و علائمی مثل بیقراری، بی‌خوابی، اضطراب و در مجموع حالت‌هایی که چند روزی فرد را دچار مشکل می‌کند بین مصرف شکلات تلخ و شیری تفاوت قائل شود. معقدان در جریان تحقیقات جدید خود می‌خواستند بیشتر به رابطه بین خوردن شکلات و کاهش خطر ابتلا به دیابت نوع ۲ بی‌پردازند، زیرا تحقیقات قبلی یافته‌های متناقضی داشته است. آنها همچنین می‌خواستند تأثیر انواع شکلات را بررسی کنند، زیرا در تحقیقات قبلی این موضوع وجود نداشت. کارآزمایی فعلی شامل حجم زیادی از داده‌های ۳مطالعه گروهی طولانی مبتنی بر مشاهدات اپیدمیولوژیک (کوهورت) بود. محققان ارتباط جالبی بین مصرف شکلات و سایر انتخاب‌های غذایی پیدا کردند. به‌عنوان مثال، شکلات شیرینی از نظر سلامت غذایی با سایر گزینه‌های غذایی کمتر سالم مانند شکر اضافه شده و گوشت فرآوری شده مرتبط بود. محققان در بررسی مصرف کلم شکلات، دریافته‌اند شرکت‌کنندگانی که هوعده یا بیشتر از هر شکلات را در یک هفته مصرف کرده‌اند، در مقایسه با افرادی که هرگز یا به ندرت شکلات نخورده‌اند، تقریباً ۱۰ درصد خطر ابتلا به دیابت نوع ۲ دارند. با این حال، هنگامی که به انواع شکلات نگاه می‌کنیم، بنظر می‌رسد که فواید شکلات تلخ از فواید شکلات شیرین در کاهش خطر احتمال ابتلا به دیابت بیشتر است. شرکت‌کنندگانی که هفته‌هوعده یا بیشتر شکلات تلخ می‌خوردند، ۲۱ درصد کمتر در معرض خطر ابتلا به دیابت نوع ۲ بوده‌اند. کاهش ۳درصدی به‌ازای هر وعده مشاهده شده است.

اگر با مصرف داروهای روان، علامت حساسیت در فرد بروز کرد گاهی لازم است شخص حتماً به اورژانس مراجعه کند تا درمان مناسبش شروع شود. اما اگر علائم خفیف است، معمولاً با کم کردن موقت دوز دارو یا تحمل یکی دو هفته، اگر قابل تحمل باشد، معمولاً آن علائم بر طرف می‌شوند.

آیا «پتوهای وزن دار» به بهبود خواب کمک می‌کنند؟

پتوهای وزن دار، پتوهای دارای وزن اضافی به شکل دانه‌های شیشه‌ای، گلوله، پنبه یا مواد پرکننده دیگر هستند و ادعا می‌شود که می‌توانند به بهبود خواب کمک کنند. هنوز پژوهش‌های چندانی درباره اثربخشی پتوهای وزن دار انجام نشده است، اما دانشمندان ایده‌هایی در این باره ارائه کرده‌اند. دانشمندان می‌گویند: فشاری که این پتوها روی بدن می‌آورند ممکن است پاسخ‌دهنده‌تر یا گریز» در مغز افراد را آرام کند. توزیع یکسان وزن پتو روی بدن فرد این پیام را منتقل می‌کند که در محیط آرامی قرار دارد.

کارشناسان می‌گویند که برای اکثر بزرگسالان سالم پتویی باید انتخاب شود که حدود ۱۰ درصد وزن بدن آنها باشد. بنابراین یک فرد ۷۵ کیلوگرمی باید یک پتوی ۷ و نیم کیلوگرمی انتخاب کند. توجه داشته باشید که پتوهای وزن دار برای نوزادان یا کودکان نوپا توصیه نمی‌شوند، زیرا می‌توانند مانع حرکت و تنفس آنها شوند. این پتوها برای هر کسی مناسب نیستند و هر فردی از پتو به روشی متفاوت بهترین بهره را می‌برد. به‌عنوان مثال، برخی ممکن است آنها را برای استفاده در ماه‌های گرم خیلی گرم بدانند. ضمناً پتوهای وزن دار نسبت به پتوهای معمولی گران‌قیمت‌تر هستند. شواهدی وجود دارد که پتوهای وزن دار می‌توانند بسه کاهش اضطراب، درد مزمن و خواب آرام کمک‌کنند؛ اما این شواهد قطعی نیست. بررسی روی ۱۲۰ فرد مبتلا به بی‌خوابی نشان داد که پتوهای وزن دار در مقایسه با پتوهای سبک به خواب بهتر آنها کمک می‌کنند.

پیشگیری

کاهش خطر دیابت با شکلات تلخ

مطالعه‌ای که در نشریه «بی‌اچ‌می» منتشر شد، رابطه بین خوردن شکلات و خطر ابتلا به دیابت نوع ۲ را تجزیه و تحلیل کرده است. این تحقیق توانست بین مصرف شکلات تلخ و شیرینی تفاوت قائل شود. معقدان در جریان تحقیقات جدید خود می‌خواستند بیشتر به رابطه بین خوردن شکلات و کاهش خطر ابتلا به دیابت نوع ۲ بی‌پردازند، زیرا تحقیقات قبلی یافته‌های متناقضی داشته است. آنها همچنین می‌خواستند تأثیر انواع شکلات را بررسی کنند، زیرا در تحقیقات قبلی این موضوع وجود نداشت. کارآزمایی فعلی شامل حجم زیادی از داده‌های ۳مطالعه گروهی طولانی مبتنی بر مشاهدات اپیدمیولوژیک (کوهورت) بود. محققان ارتباط جالبی بین مصرف شکلات و سایر انتخاب‌های غذایی پیدا کردند. به‌عنوان مثال، شکلات شیرینی از نظر سلامت غذایی با سایر گزینه‌های غذایی کمتر سالم مانند شکر اضافه شده و گوشت فرآوری شده مرتبط بود. محققان در بررسی مصرف کلم شکلات، دریافته‌اند شرکت‌کنندگانی که هوعده یا بیشتر از هر شکلات را در یک هفته مصرف کرده‌اند، در مقایسه با افرادی که هرگز یا به ندرت شکلات نخورده‌اند، تقریباً ۱۰ درصد خطر ابتلا به دیابت نوع ۲ دارند. با این حال، هنگامی که به انواع شکلات نگاه می‌کنیم، بنظر می‌رسد که فواید شکلات تلخ از فواید شکلات شیرین در کاهش خطر احتمال ابتلا به دیابت بیشتر است. شرکت‌کنندگانی که هفته‌هوعده یا بیشتر شکلات تلخ می‌خوردند، ۲۱ درصد کمتر در معرض خطر ابتلا به دیابت نوع ۲ بوده‌اند. کاهش ۳درصدی به‌ازای هر وعده مشاهده شده است.

^[1] رابطه بین خوردن شکلات و خطر ابتلا به دیابت نوع ۲ را تجزیه و تحلیل کرده است

^[2] معقدان در جریان تحقیقات جدید خود می‌خواستند بیشتر به رابطه بین خوردن شکلات و کاهش خطر ابتلا به دیابت نوع ۲ بی‌پردازند، زیرا تحقیقات قبلی یافته‌های متناقضی داشته است

^[3] آنها همچنین می‌خواستند تأثیر انواع شکلات را بررسی کنند، زیرا در تحقیقات قبلی این موضوع وجود نداشت

زندگینامه شهید «ابومهدی المهندس» منتشر شد

کتاب «جمال» با نگاهی به زندگی ابومهدی المهندس از فرماندهان ارشد جبهه مقاومت اسلامی به قلم شهلا پناهی منتشر شد. این اثر به بخشی از زندگی مبارزاتی و سال‌ها جهاد شهید «جمال جعفر محمد علی آل ابراهیم» معروف به «ابومهدی المهندس» از فرماندهان ارشد جبهه مقاومت اسلامی و نایب رئیس حشدالشعبی عراق می‌پردازد که به همراه حاج قاسم سلیمانی در فرودگاه بین‌المللی بغداد به شهادت رسید. شهید ابومهدی المهندس یکی از چهره‌های برجسته و اثرگذار مقاومت اسلامی بود که نقش بی‌بدیلی در مبارزه با تروریسم و دفاع از مردم منطقه داشت. این کتاب که براساس مصاحبه‌ها و تحقیقات گسترده نگارش شده، تلاش دارد تا زوایای شخصیتی و زندگی پررنگ این شهید را از نزدیک به تصویر بکشد. با مطالعه کتاب «جمال»، عراقی‌ها و سایر هم‌عصران ۱۹۵۰ تا ۲۰۲۰ را مرور می‌کنند.

۱۱۹ هزار بازنشسته وام ۳۰ میلیونی گرفته‌اند

مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی از پرداخت سومین مرحله تسهیلات قرض الحسنه ۳۰۰ میلیون ریالی به بازنشستگان و مستمری‌بگیران تحت پوشش این سازمان در سال جاری خبر داد. مصطفی سالاری در خصوص زمان واریز تسهیلات بازنشستگان و شرایط آن، گفت: سومین مرحله پرداخت این تسهیلات به تعداد ۴۰ هزار قرضه به حساب بازنشستگان واجد شرایط واریز شد. مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی در رابطه با مجموع مبالغ پرداخت‌شده به عنوان تسهیلات بازنشستگان نیز گفت: با پرداخت سومین مرحله، در مجموع بیش از ۱۹ هزار قرضه تسهیلات قرض الحسنه ۳۰۰ میلیون ریالی در سال جاری از مسیر بانک رفاه کارگران به بازنشستگان و مستمری‌بگیران تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی اعطا شده است. سالاری گفت: با انعقاد تفاهتنامه بین سازمان تأمین اجتماعی و بانک رفاه کارگران تلاش داریم فرآیند پرداخت این تسهیلات تا پایان سال تسریع شود.

آموزش مقابله با سیگار باید از مقطع ابتدایی آغاز شود

محمدرضا مسجدی، دبیرکل جمعیت مبارزه با دخانیات ایران: از ۲ سال پیش جمعیت مبارزه با دخانیات طرح پیشگیری از استعمال دخانیات مدارس را با عنوان یاد آغاز کرده است. کارشناسان امور تربیتی اعلام کرده‌اند که آموزش مقابله با سیگار از کلاس هفتم دیر است و باید از کلاس سوم دبستان آغاز شود.

دانش‌آموختگی بیش از ۳۳ هزار نفر در رشته‌های مأموریت محور هلال احمر محمد علی اکبری، سرپرست دانشگاه جامع علمی کاربردی: تاکنون بیش از ۳۳ هزار نفر در رشته‌های تخصصی مربوط به مأموریت جمعیت هلال احمر که طرح درس و برنامه‌های درسی آن توسط مؤسسه آموزش عالی علمی کاربردی هلال ایران تدوین شده، فارغ‌التحصیل شده‌اند.

دفاع جانانه از زبان فارسی

چرا آموزش زبان فارسی در مدارس ایران یک ضرورت است، نه اجبار؟

عکس: همشهری / احمد عباس‌نژاد

گزارش ایلا شریف روزنامه‌نگار

در چند روز اخیر ویدیویی از یک دانش‌آموز کلاس اول ترک‌زبان که فرزند یک اینفلوئنسر است و توانایی گفتن مترادف کلمات فارسی را به فارسی ندارد، در شبکه‌های اجتماعی به صورت گسترده منتشر شده و بحث آموزش زبان فارسی را برای غیرفارسی‌زبانان ایرانی داغ کرده است. کاربران زیادی درباره آموزش رسمی زبان فارسی در مدارس صحبت کرده‌اند و عده زیادی این اصرار بر جلوگیری از آموزش به زبان فارسی را زیر سؤال برده‌اند و مطرح کرده‌اند که چطور والدین اصرار دارند کودکانشان از سنین پایین یک یا دو زبان انگلیسی و فرانسه را یاد بگیرند اما به زبان فارسی که زبان معیار و ادبیات کهن ایران است، می‌رسند از آن به عنوان زجر و اجبار یاد می‌کنند؟

ویدیوی پر حاشیه

این ویدیو نکات دیگری هم عیان کرده؛ یکی از کاربران خطاب به این مادر نوشت: «عزیزم! وقتی به بچه‌ها انگلیسی یاد می‌دای، ای کاش فارسی هم بهشون یاد می‌دای.» فردی هم این ویدیو را با توضیح «جر آموزش به زبان غیرمادری» در توئیتر منتشر کرد که با انتقاد کاربران همراه شد تا جایی که یک کاربر در توئیتر در رابطه با این ویدیو نوشت: «هر جای دنیا که زندگی کنی باید زبان رسمی اون کشور رو یاد بگیری.»

بحث قدیمی در فرهنگستان زبان فارسی اوایل دهه ۹۰ بود که آموزش زبان مادری به محل بحث میان آموزش و پرورش و اعضای

فرهنگستان زبان و ادب فارسی تبدیل شد. اعضای فرهنگستان زبان و ادب فارسی تلاش برای آموزش زبان مادری را مانند یک شمشیر دولبه توصیف کردند و خواهان پرهیز از به حاشیه راندن زبان فارسی شدند چرا که باید میان «آموزش زبان مادری» و «آموزش به زبان مادری» مرز بندی ایجاد کرد.

تلاش برای زنده نگه داشتن ادبیات اقوام

اهالی مجلس در دوره‌های مختلف با پیگیری آموزش زبان مادری در مدارس، گام مهمی برای حفظ زبان مادری برداشتند. محمدرضا احمدی، دبیر کمیسیون آموزش

بهاء الدین خرمشاهی، نویسنده، مترجم و حافظ پژوه: آموزش به زبان مادری با آموزش زبان مادری ۲ مقوله متفاوت است. در فرهنگستان مخالفتی با آموزش زبان مادری صورت نگرفته است. ماده‌ای در قانون اساسی وجود دارد که آموزش دادن زبان مادری را مجاز می‌داند اما آموزش به زبان مادری مسئله دیگری است. زبان مادری را همه در خانه یاد می‌گیرند. هیچ دولتی در هیچ پایه تاریخی و در هیچ جای دنیا نتوانسته مانع این امر شود. مثل ازبکستان که نمی‌تواند مانع فارسی حرف زدن ۹ میلیون نفر فارسی‌زبان سمرقند و بخارا شود.

فتح‌الله مجتبابی، عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی: بهترین وسیله برای عقب‌نگه داشتن یک ملت بی‌توجهی به زبان آن است. اگر بخواهیم زبان‌های مادری‌مان را به عنوان زبان علمی و آموزشی به کار بیندیم به‌طور حتم به گذشته برگشت خواهیم داشت و این موضوع خطرناک است و از آن بوی توطئه می‌آید.

پول توجیبی به فرزند از کی و چقدر؟

اگر در خانه کودکی دارید، دیر یا زود با این تقاضا که «پول توجیبی می‌خوام» روبه‌رو می‌شوید و نخستین سؤالی که در ذهنتان شکل می‌گیرد این است که چقدر به او پول بدهم، چند روز یک‌بار و اصلاً الان پول بدهم یا نه؟ مطالب زیر به شما در این باره کمک می‌کند:

از چه سنی به کودک پول توجیبی بدهم؟

هیچ سن جادویی‌ای برای این تقاضا وجود ندارد، اما معمولاً آنها از ۵ یا ۶ سالگی این درخواست را عنوان و با فهم حداقلی، پول را برای خریدهای کوچک تقاضا می‌کنند.

چقدر؟

باید یک استاندارد مشخص متناسب با سن کودک در نظر بگیرید؛ مثلاً اگر او در سال‌های ابتدایی مدرسه‌اش است باید به اندازه خوراکی‌هایی که در مدرسه نیاز دارد بخورد یا لوازم‌التحریری که در نبود شما می‌خواهد تهیه کند، در اختیار او پول بگذارید و هر قدر بزرگ‌تر می‌شود، آن را افزایش دهید، اما حواستان باشد که دادن پول توجیبی بی‌حساب و کتاب، کودک شما را بدعادت می‌کند.

نظارت بر نحوه خرج کردن پول توجیبی

پول توجیبی می‌تواند با مقداری نظارت همراه باشد. اما به جای تهیه فهرستی از موارد ممنوع، دستورالعمل‌های کلی بدهید؛ مثلاً بگویید: «تو می‌تونی پول توجیبیت رو هر طور که دوست داری خرج کنی، به شرطی که مشکلی ایجاد نکنه.» این به شما فضای مانور زیادی می‌دهد.

آموزش پس‌انداز کردن و بخشیدن

دستورالعمل‌هایی تهیه کنید که ارزش‌های شما را منعکس کند؛ مثلاً شما می‌توانید از فرزندتان بخواهید که ۱۰ درصد از پول توجیبی خود را پس‌انداز کند و ۱۰ درصد دیگر را به مؤسسه خیریه‌ای به انتخاب خودش اهدا کند، اما حواستان باشد که اجازه بدهید او خودش تصمیم بگیرد.

پتروشیمی هوای پاک بخوانیم زندگی

شرکت پتروشیمی زاگرس Zagros Petrochemical Co. آگهی دعوت به مزایده عمومی فروش خودروهای مزاد به شماره ۰۷/ز/۱۴۰۳ ZPC نیاز خود شامل: سمنند، پیکاپ، مگان و فوتون را بصورت یکجا و یا مجزا، از طریق مزایده عمومی به فروش برساند. لذا متقاضیان محترم می‌توانند جهت اطلاع از جزئیات و شرایط مزایده به وب سایت رسمی شرکت به آدرس اینترنتی: www.zpcir.com مراجعه و اطلاع حاصل نمایند. روابط عمومی شرکت پتروشیمی زاگرس

باهل‌مشهدی در مترو دیده شوید پذیرش آگهی ۱۸۱۹ تبلیغات محیطی ایستگاه‌های مترو تبلیغات بدنه قطار تبلیغات درون واگن‌ها

دوره جدید ■ شماره ۷۴ ■ ۸ صفحه
ضمیمه روزنامه شماره ۹۲۷۶
سه‌شنبه ۲۰ آذر ۱۴۰۳
۸ جمادی‌الثانی ۱۴۴۶ ■ ۱۰ دسامبر ۲۰۲۴

همیشه‌های

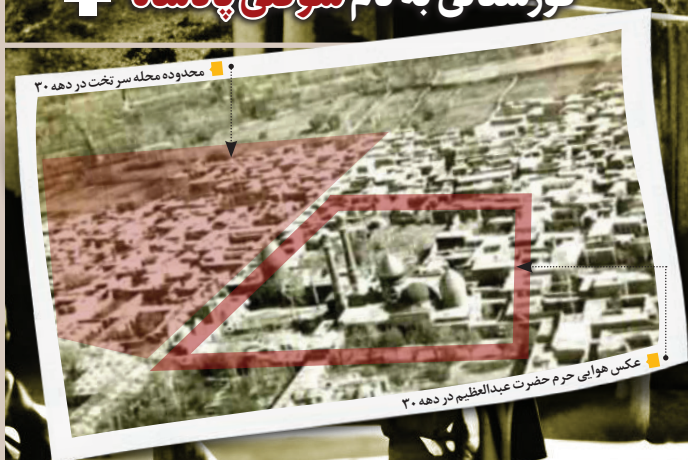
علم

روایت‌های خواندنی درباره
مجله تاریخی **سرتخت**

همسایه قدیمی سیدالکریم

+ ماجرای تعارف شاه‌عبدالعظیمی!

+ گورستانی به نام سوگلی پادشاه

یک نام و سه روایت

موقعیت:

ضلع غربی آستان حضرت عبدالعظیم حسنی و بازار شهرری

موضوع: وجه تسمیه محله سر تخت

تهران را به واسطه ری می شناختند؛ شهری بزرگ با اماکن تاریخی بسیار و نگینی به نام آستان مقدس حضرت عبدالعظیم حسنی (ع). ری اسما در تاریخ کهن خود محله‌های بسیار داشت؛ از مبارک‌آباد و حسین‌آباد تا محله نرفا آباد با تکیه قدیمی اش و البته محله سر تخت در نزدیکی حرم عبدالعظیم حسنی (ع). سیدمحسن ماجدی، ری‌پژوه، درباره تاریخچه محله سر تخت می گوید: «محله سر تخت از جمله محله‌هایی است که براساس نیاز مردم و مرادوات اجتماعی ساکنان ری و زائران و مسافرانی که برای زیارت به این خطه می آمدند در ضلع غربی آستان حضرت عبدالعظیم حسنی (ع) و بازار شهرری تشکیل شد. اگرچه پیشینه این محله به عنوان یک محله مستقل به دوره قاجار می رسد، اما براساس اسناد مکتوب و روایت‌هایی که سینه به سینه میان ساکنان این گستره نقل شده است، سنگ بنای سر تخت در دوره صفویه نهاده شد. در این دوران، مسافرانی که از تهران قصد عزیمت به قم داشتند در مسیر خود به زیارت حرم عبدالعظیم (ع) رفته و به این ترتیب نخستین سکونتگاه‌هایی که بعدها سر تخت نامیده شد در دوره صفویه در ضلع غربی حرم شکل گرفت.»

در جست و جو برای علت نامگذاری محله سر تخت نیز باید سری به تاریخ این محله کهن بزنیم. ماجدی می گوید: «سر تخت به مکان‌ها یا محله‌هایی گفته می شد که به محله‌های دیگر اشراف داشت. با نگاهی به وضعیت جغرافیایی محله سر تخت ری نیز در می یابیم که این محله ارتفاع بیشتری نسبت به محله‌های اطراف خود دارد. به عنوان مثال، محله سر تخت به

محله‌های پایین دست خود یعنی هاشم‌آباد و نرفا آباد اشراف کامل دارد و در ارتفاع بالاتری نسبت به آنها قرار گرفته است.» درباره ریشه نام سر تخت روایت‌های دیگری نیز وجود دارد. رضا شعبانعلی، از معتمدان محله می گوید: «در میدان سر تخت آب‌انباری بود که آب مورد نیاز اهالی را تامین می کرد. آب‌انبار ۸۰ پله داشت و اگر کسی می خواست آب بردارد باید رفت و برگشت ۱۶۰ پله پشت سر می گذاشت. بنابراین زیر درخت توت وسط میدان، تختی گذاشته بودند برای استراحت و دورهمی اهالی و به این ترتیب به تدریج نام سر تخت روی محله گذاشته شد.» روایت دیگر درباره نامگذاری سر تخت به این موضوع اشاره دارد که روزگاری والی ری در این محله در میدان بر تختی می نشست و به شکایات و امور مردم رسیدگی می کرد.

همسایه قدیمی سیدالکریم

احمد ابو حمزه

حاج حسن منفرد

رضاشعبانعلی

سید محسن ماجدی

محمود صفی

علی اکبر علی محمدی

هویت محله سر تخت پرداخته‌ایم؛ از بررسی چند روایت درباره علت نامگذاری آن تا پرسه در دل تاریخ کوچه‌ها، گذرها، کاروانسراها، آب‌انبارها، باغ‌ها و معرفی مشاهیر و علمای این محله. مطالب این پرونده حاصل دوازدهمین نشست پژوهشی «محله من» مرکز تهران پژوهی مؤسسه همشهری و گفت و گو با سیدمحسن ماجدی، ری‌پژوه، محمود صفی، امیرمحمد عطار نژاد، رضا شعبانعلی، رضا حسن منفرد و علی اکبر علی محمدی از اهالی سر تخت است.

از دیرباز همجوار آستان مقدس عبدالعظیم حسنی (ع) بوده و ساکنانش نیز همسایه حرم و مهماندار زائران حرم عبدالعظیم (ع) بوده‌اند. محله سر تخت را می گوئیم؛ محله‌ای که قدمتش به دوران صفویه و قاجار می رسد و نامش با قبله تهران گره خورده است. کوچه‌های سر تخت اماکن تاریخی، زیارتی، مساجد و کاروانسراها و باغ‌هایش نه تنها برای اهالی ری بلکه برای مسافرانی که از تهران و دیگر نقاط کشور به زیارت حرم عبدالعظیم (ع) می آمدند، آشناسات. در این شماره از همشهری محله به تاریخچه و

رسم سلام به سیدالکریم و گنبدنما

موضوع: کوچه سلام

موقعیت: شاه عبدالعظیم

حرم حسنی پیدا بود. آنها همان جامی ایستادند، به رسم ادب دست بر سینه گذاشته و در همان حال خدمت شاه عبدالعظیم (ع) سلام می دادند. از همان دوران «کوچه سلام» نام و نشان این کوچه شد.

در قدیم بین زائران مرسوم بود وقتی گنبد حرم را می دیدند از سایر زائران همراهشان که هنوز گنبد را ندیده بودند، مبلغی را به عنوان «گنبدنما» می گرفتند تا گنبد را به او هم نشان دهند. به همین خاطر وقتی خانواده‌ها وارد «کوچه سلام» می شدند، کودکان با شور و اشتیاق زودتر از بقیه داخل کوچه می دویدند تا خدمت سیدالکریم سلام بدهند و از خانواده‌شان گنبدنما بگیرند. امیرمحمد عطار نژاد،

از ساکنان و کاسبان قدیمی شاه عبدالعظیم (ع)، درباره این کوچه تاریخی می گوید: «میدان سر تخت از چهار طرف به مسجد سر تخت (باقر العلوم (ع))، کوچه سلام، کوچه جاده قم و بازار بزرگ ری می رسید. اهالی کوچه‌های میدان سر تخت برای رسیدن به حرم حضرت عبدالعظیم (ع) و عرض سلام به آن حضرت باید از کوچه‌ای گذر می کردند. وقتی که چشم‌شان به بارگاه منور روشن می شد، به حضرت سلام می دادند. به همین خاطر این کوچه به «کوچه سلام» معروف شده است. زائر وقتی گنبد را می دید بی درنگ دست ادب بر سینه‌اش می گذاشت و سلام می داد.

عبور پیکر ناصرالدین شاه از

سر تخت

موضوع: خیابان باغ مادرشاه

موقعیت: شمال میدان شهرری

تا دوره پهلوی اول، شهرری دروازه ورود به مسیری بود که مسافران را به جاده قم و حرم حضرت معصومه (س) می رساند. مسافران تهرانی بعد از زیارت حرم سیدالکریم (ع) به میدان اصلی شهرری می رفتند تا در ابتدای جاده‌ای خاکی که به قم منتهی می شد قرار بگیرند. مسیر جاده قم، خیابان یا به عبارتی جاده‌ای خاکی و پایین دست خیابان حرم عبدالعظیم (ع) بود که بعدها آرامگاه رضاشاه را در همان حوالی ساختند. باغ مادر شاه یا باغ مهدیه که به مهدعلیا، مادر ناصرالدین شاه تعلق داشت هم در همین مسیر تاریخی قرار داشت و روایت‌هایی درباره اتراق موقت زائران حرم حضرت معصومه (س) حوالی این باغ نقل شده است. سیدمحسن ماجدی، ری‌پژوه درباره مهم‌ترین رویداد تاریخی که در خیابان باغ مادر شاه یا همان جاده بالای محله سر تخت رخ داده، می گوید: «وقتی سیدجمال‌الدین اسدآبادی در حرم عبدالعظیم (ع) بست نشست، ناصرالدین شاه دستور اخراجش از داخل حرم را صادر کرد اما او دستور شاه را نپذیرفت. بعد از این ماجرا چند نفر از طرف دربار آمدند و سیدجمال‌الدین اسدآبادی را سوار چهارپا کردند تا او را از خیابان باغ مادر شاه عبور بدهند و به همدان و غرب کشور تبعید کنند.» خیابان باغ مادر شاه با گذشت زمان، قربانی توسعه تهران در دوره پهلوی اول شد و آرام آرام هویت خودش را از دست داد. در دوره پهلوی اول که تهران

گسترش پیدا کرد و ماشین‌رانان روانه خیابان‌ها شد، جاده‌ای جدید در شمال محله سر تخت احداث شد که به جاده قم معروف شد. بعد از احداث این جاده مردم دیگر از جاده قدیمی رفت و آمد نکردند و کمتر کسی برای رفتن به قم از جلوی باغ مادرشاه عبور می کرد. جاده جدیدی که در دوره پهلوی اول ایجاد شد در بطن یک رویداد مهم تاریخی قرار گرفت و خیلی زود به بخشی از هویت شهرری تبدیل شد. ماجدی در این باره می گوید: «نقل است که وقتی ناصرالدین شاه ترور شد، پیکرش را داخل کالسکه گذاشتند و از این مسیر عبور دادند. در منابع مکتوب تاریخی آمده که وقتی پیکر ناصرالدین شاه را در این مسیر حمل می کردند ملیجک دستش را از داخل لباس شاه بیرون آورد و تکان داد تا مردم گمان کنند زنده است. عبور دادن پیکر بی جان ناصرالدین شاه و ترفند ملیجک برای فریب مردم و آرام کردن اوضاع، اتفاقی تاریخی است که در تاریخچه محله سر تخت ثبت شده است.»

گذر مفاخر

موضوع: **کوچه سرتخت**
موقعیت: **محلله سرتخت**

اهالی قدیمی محلله سرتخت این کوچه را کوچه طبیبان و حکیم‌باشی می‌نامند. حاج‌رضا حسن منفرد، از معتمدان محلله سرتخت می‌گوید: «ویژگی اصلی کوچه سرتخت وجود عمارت‌های قدیمی و مهم‌تر از آن ساکنان این عمارت‌هاست. در کوچه سرتخت سردر خانه میرزا علی خان حکیم را می‌بینید که نخستین مطلب محلله سرتخت بود. ساکنان این کوچه اهل علم و فرهنگ بودند. خاندان معینسی، خاندان دکتر فرزانه، خانه دکتر نورالله خان، دکتر میرزا علی حکیم، خاندان پورباقر و خانه چراغچی حرم در این کوچه زندگی می‌کردند.» منفرد می‌گوید: «ملاحسن چراغچی در این کوچه زندگی می‌کرد. او چراغ‌های حرم را یکی یکی روشن می‌کرد تا زائرانی که برای نماز می‌آمدند زیر نور چراغ نماز بخوانند.»

به نام کلیدداران حرم

موضوع: **کوچه کلیدداری**
موقعیت: **محلله سرتخت، کوچه کلیدداری**

کوچه کلیدداری در خیابان ادیب کاشانی کنار بازار حرم مطهر است؛ کوچه بن‌بستی که اهالی آن را به واسطه زندگی کلیدداران حرم مطهر بسیار خاص می‌دانند. حاج‌رضا حسن منفرد می‌گوید: زمانی که بیشتر اهالی ری در محلله نقرآباد زندگی می‌کردند و زمین‌های کشاورزی و کاروانسرا دور حرم بود، اهالی از کوچه کلیدداری به‌عنوان نزدیک‌ترین مسیر به حرم مطهر استفاده می‌کردند. سال‌ها قبل خانواده فردی به نام کلیدداری که به دلیل اینکه کلیددار حرم بود به کلیدداری معروف شده بود در این کوچه زندگی می‌کرد. او مسئول باز کردن در ضریح بود و ندوری را که زائران در ضریح می‌ریختند جمع می‌کرد. شغل کلیدداری قدمتی طولانی در ری داشت و یکی از مشاغل مهم محسوب می‌شد. بناهای قدیمی در کوچه کلیدداری آن را متمایز کرده است. منفرد درباره خانه معروف کلیدداری می‌گوید: «این خانه متعلق به فردی به نام آقاگل تقوی بود؛ خانه‌ای با معماری ایرانی و اسلامی و کاشی‌کاری و آینه‌کاری‌های متعلق به دوره قاجار به دارای سردر حجاری شده زیبا. پشت در اصلی به سمت خیابان، ایوان مقرنس‌کاری شده زیبایی قرار گرفته که یکی از جذابیت‌های دیدنی خانه کلیدداری است.»

موضوع: **قنات‌ها و آب‌انبار محلله زندگی بخش**

موقعیت: **میدان سرتخت**

بیشتر مختص آبرسانی به زمین‌های کشاورزی بود توضیح می‌دهد: «سطح زمین شهر ری به نسبت تهران پایین‌تر بود و برای آبیاری زمین‌های کشاورزی و استفاده از آب قنات معمولاً چاه می‌کنند. ترتیب کار هم به این شکل بود که چاه اول را یک متر، چاه دوم را ۲ متر و تا رسیدن به چاه مادر که عمق آن به ۲۵ متر می‌رسید باید زمین را حفر می‌کردند. معمولاً منبع آب اصلی از شمشیرانات به سمت پایین سرازیر می‌شد که انتهای آن به شهر ری می‌رسید. البته امروز بسیاری از قنات‌ها مثل چشمه علی خشک شده‌اند اما تعدادی قنات فعال قابل استفاده هم وجود دارد. خود محلله سرتخت، قنات جداگانه مهم و معروفی نداشت و اغلب آب رشته قنات‌های محلله‌های دیگر مثل قنات دانگی، صالح‌آباد و... از این محلله رد می‌شد و مردم از آب آن استفاده می‌کردند.»

معرکه‌گیری روی آب‌انبار پیر

انبار با آب فراوان قنات‌ها و چاه‌ها پر می‌شد و آب روانی که از میدان می‌گذشت سرریز آب همین آب‌انبار بود که نیازهای اهالی را تامین می‌کرد. با آب این آب‌انبار، نهرها پر می‌شد و آب مورد نیاز حمام، خانه‌های اهالی، آسیاب‌ها و زمین‌های کشاورزی فراهم می‌شد. از این فرصت خوب و مکان مناسب معرکه‌گیرها هم بی‌نصیب نمی‌ماندند. نقال‌ها روی سقف آب‌انبار نقالی می‌کردند و برای بازار گرمی و جذب مشتری بیشتر بساطشان را اغلب کنار همین آب‌انبار پهن می‌کردند و مردم از تماشای هنرنمایی آنها لذت می‌بردند. در حال حاضر این آب‌انبار در خانه یکی از اهالی واقع شده اما سال‌های زیادی است که روی آن را پوشانده‌اند و آب مصرفی خانه‌های مردم با لوله‌کشی تامین می‌شود و کسی از این آب‌انبار قدیمی که آب خنک و گوارایی داشت و برای رسیدن به منبع اصلی آب باید ۴۰ تا ۵۰ پله به زیر زمین می‌رفتند یاد نمی‌کند.»

سرتخت از محلله‌های اعیان‌نشین تهران قدیم محسوب می‌شد و خیلی از چهره‌های شاخص علم و سیاست ساکنش بودند. به گفته محلی‌ها، یکی از مهم‌ترین دلایل این انتخاب داشتن امکانات لاکچری از جمله آب‌انبار وسط میدان سرتخت بود که امروز هیچ اثر و نشانه‌ای از آن، جز در خاطراتی که گوشه ذهن موسسیدان محلله است، باقی نمانده است. محمود صفی، از قدیمی‌های محلله سرتخت در این باره می‌گوید: «آب‌انبار بزرگ وسط میدان سرتخت در گذشته یکی از نمادهای مهم این محلله بود. این آب‌انبار که بانی ساختش مردم و خیران محلی بودند، مکان مناسبی برای دورهمی‌های اهالی از جمله موسسیدان، بازی بچه‌ها، برپایی جشن‌های محلی به مناسبت‌های مختلف مذهبی و ملی بود. سقف آب‌انبار وسط میدان سرتخت از سطح زمین بالاتر بود. همچنین درخت توت تناری وسط میدان بود که میخ‌طوبله‌های زیادی در آن فرو رفته و محل بستن چهارپایان محسوب می‌شد. این آب

ترور مشروطه‌خواهان در محلله سرتخت

عبدالعظیم (ع) از علمای پیشتاز بود. این روحانی به‌دست عده‌ای ناشناس، در نیمه‌شب دوم اردیبهشت ۱۲۸۸ شمسی، در ۴۳ سالگی به قتل رسید و در جوار حضرت عبدالعظیم (ع) به خاک سپرده شد.»

به گفته ماجدی، این روحانی علاوه بر تبحر در علوم دینی، طبع شعری هم داشت و به سبک شاهنامه، منظومه‌ای را در ستایش خداوند و مدح اهل بیت (ع) و به‌ویژه امیرالمومنین (ع) سرود که تحت عنوان افتخارنامه حیدری چاپ شد و به همین دلیل لقب افتخارالعلماء را دریافت کرد. همچنین در ماجرای مشروطیت و تحصن علما و مهاجرت صغری به قولی به‌عنوان کارگردان ماجرا نقش مهم و مؤثری ایفا کرد.

این ری‌پژوه درباره مقبره خانوادگی این عالم ربانی توضیح می‌دهد: «پیکر این روحانی عالیقدر را سمت چپ ایوان حضرت عبدالعظیم (ع) به خاک سپردند و بعد از آن این مکان تبدیل به مقبره خانوادگی آشتیانی‌ها شد و در حال حاضر جزو بخش زانه حرم محسوب می‌شود. البته جز مرحوم افتخارالعلماء، چند تن از علمای بزرگ معاصر هم در همین مقبره خاکسپاری شده‌اند.»

موضوع: **خانه آقاگل و ترور آیت‌الله مصطفی آشتیانی**

موقعیت: **کوچه کلیدداری**

محلله سرتخت به واسطه حضور و سکونت چهره‌های فرهنگی و سیاسی محل وقوع بسیاری از رخدادها و اتفاقات سیاسی از جمله تحصن علما و وقایعی در دوران مشروطه‌خواهی نیز بوده است. یکی از این وقایع مربوط به ترور «میرزا مصطفی افتخارالعلمای آشتیانی» از علمای مشروطه‌خواه در خانه آقاگل کوچه کلیدداری است.

سید محسن ماجدی، ری‌پژوه در این باره تعریف می‌کند: «میرزا مصطفی افتخارالعلمای آشتیانی متخلص به صهبا سال ۱۲۴۵ خورشیدی متولد شد. پدرش آیت‌الله میرزا محمد حسن آشتیانی، از رهبران نامدار نهضت تنباکو در تهران و مورد اعتماد میرزا بزرگ شیرازی در پایتخت بود. میرزا مصطفی پس از پایان تحصیلات نزد پدر و دیگر استادان، به درجه اجتهاد رسید و در ماجرای نهضت مشروطیت، به این قیام مردمی ملحق شد. این روحانی در تلاش بود که میان مخالفان و موافقان مشروطه و مشروعه اتفاق نظری حاصل کند اما در این کار موفق نشد و به همین دلیل دست از مبارزه برداشت و از فعالیت در هر دو گروه کناره گرفت. او البته قبل از کناره‌گیری، در جریان تحصن علما در حرم حضرت

خانه قدیمی کلیدداری در کوچه کلیدداری

زاهدی

موضوع:

امام جماعت و مؤسس حوزه علمیه الزهراء ری

موقعیت: سرتخت خیابان مدرسی

رضای شایسته از جوانان فعال و مسجیدی محله سرتخت می گوید: «در هر حادثه سیاسی و انقلابی که در ری اتفاق افتاده است ردی از زاهد مردمی سرتخت، مرحوم حاجت الاسلام رضاعلی زمانی به چشم می خورد. او ۹۰ سال زیست و در طول مدت زندگی پربرکتش فعالیت های مردمی بی شماری انجام داد؛ از کمک به نیازمندان محله گرفته تا رسیدگی به مشکلات اهالی و همچنین فعالیت های سیاسی که باعث شده بود محله سرتخت به قطب فعالیت های انقلابی شهر تبدیل شود.»

مهم ترین خصوصیتی که اهالی سرتخت این روحانی بزرگ را با آن می شناسند زهد و ساده زیستی اش بود. شایسته می گوید: «وقتی مرحوم رضاعلی زمانی به سرتخت آمد در خانه ای ساده ساکن شد. خانه اش در همسایگی یکی از مردان نیک سرتخت که تاجر فرش بود قرار داشت. حاج عزیزالله فرش فروش همان روز اول دو فرش به خانه حاج آقا فرستاد. نکته جالب این بود که تا زمان فوت حاجت الاسلام رضاعلی زمانی تنها همان ۲ فرش در خانه اش بود.»

اهالی به یاد دارند که این زاهد ساده زیست سال ها بدون آب و برق در خانه اش زیست هیچ گاه به فکر مال اندوزی نبود. حاج آقا زمانی به عنوان طلبه در جلسات درس امام خمینی (ره) شرکت می کرد. او قبل از تبعید امام (ره) در دهه ۴۰ برای مدتی مسئول جمع آوری شهریه ایشان در ری بود. علاقه او به امام (ره) و فعالیت در راه و مکتب انقلاب باعث شد تا بارها مورد آزار و اذیت ساواک قرار گیرد. او روحانی محبوب و عزیز اهالی سرتخت است که به عنوان یکی از مؤسسان حوزه های علمیه «فاطمه الزهراء (س)»، «امیرالمؤمنین (ع)» و «سازمان تبلیغات اسلامی شهرری» یادگارهای ماندگاری از خود بر جای گذاشته.

خاندان عطار

نیشابوری در شهرری

نقل است که عطار در دوره ای به اجبار به ری آمده و در محدوده بقعه سه خواهران در محل امروزی پارک دانش سکنی گزیده است. او مدتی بعد از این شهر رفت اما پسرش در همین ری ماند و صاحب اولاد و فرزند شد. ۳۰۰ سال از سکونت خاندان عطار نژاد که از تبار عطار نیشابوری هستند در شهرری می گذرد و آنها بیش از ۷ دهه در محله سرتخت مسکن و ماوا داشته اند. روی سر درهای مغازه های عطاری این محدوده رد و نشان آنها مشهود و مهارتشان در این عرصه از گذشته تا به امروز در میان اهالی زبانزد است.

حاج ملاعلی جان صاحب بخشی از زمین های اطراف حرم حضرت عبدالعظیم (ع) و از عطاران بنام و قدیمی بازار ری و منزلش در محله سرتخت بود. پسر او حاج محمدحسن نیز در همان مغازه پدری به شغل عطاری مشغول شد، بعد از او هم حاج محمدرضا عطار نژاد. عضو انجمن ادبی ایران، شاعر، طبیب، حکیم و در واقع همه خصایص جدش عطار نیشابوری را به ارث برده بود. او توانست هر آنچه میراث اجدادش بود در کتابی با عنوان «ارمغان تندرستی» در زمینه داروهای گیاهی به رشته تحریر در آورد. همچنین «دیوان گوهر معرفت» از تألیفات دیگر اوست.

موضوع: خاندان عطار نژاد
موقعیت: بازار ری

امیر محمد عطار نژاد، فرزند حاج محمدرضا و از کاسبان قدیمی این محله، می گوید: «خاندان ما به عطار نیشابوری بر می گردد و این موضوع مستند و قطعی است. خودم بشخصه نواده پانزدهم «عطار» هستم. پدر بزرگ بنده یعنی فرزند حاج ملاعلیجان در کوچه شاه غلامان ساکن بود. او عطار و در همین مکان فعلی در بازار قدیم ری، روبه روی پاساژ ۱۱۰ مشغول بود. حاج ملاعلیجان ۴ فرزند به نام حاج محمدرضا، حاج محمدتقی، حاج محمدحسین و حاج محمدباقر داشت که معروف ترین و برجسته ترین آنها، «حاج محمدرضا» بود که در زمینه طب سنتی و گیاهان دارویی فعالیت می کرد و بعد از آن فرزندشان کربلایی محمدحسن و بعد از او، پدر من حاج محمدرضا ساکنان این حرفه شد. اکنون هم من میراث دار این شغل هستم.»

کاسب خوشنام محله سرتخت، خاطرات قدیمی این محل را چنین روایت می کند: «حاج ملاعلیجان یکی از صحن های حرم (قبل از بازسازی حرم مطهر) سمت جنوب شرقی که الان صحن مصلحت در قدیم به نام باغچه علیجان بود. این باغچه را پدر بزرگ پدر من به حرم سیدالکریم (ع) هبه می کند که به نام ایشان هم معروف بود. بعد از او پدر مرحومم در همین مغازه مشغول به کار می شود. در قدیم پزشک در شهرری کم بود ولی مراجعه کننده زیاد. تحقیقات او درباره گیاهان دارویی بسیار گسترده بود. با بیش از ۲ هزار گونه گیاه دارویی در دشت و کوهستان آشنایی داشت. او سالی ۳ ماه به کوه، دشت و صحراهای اطراف تهران، دماوند و... می رفت و از آنجا گیاهان دارویی جمع آوری می کرد.»

جولان پهلوان اربابی در گود مردانگی

زورخانه سنتی و قدیمی سرتخت که حالا روزهای آرامی را سپری می کند تا چند دهه قبل نماد این محله به حساب می آمد و جایی برای دورهمی های دوستانه و البته خیر خواهانه بود.

موضوع: زورخانه سرتخت (مرشد کاوه)
موقعیت: کوچه زنگنه

آنطور که قدیمی ها روایت می کنند، قدمت زورخانه سرتخت به عصر ناصری بر می گردد و برخی نیز قدمت آن را بیش از یک قرن تخمین می زنند اما در منابع مکتوب تاریخی به عنوان یکی از قدیمی ترین زورخانه های تهران از آن نامی به میان نیامده است. نام زورخانه سرتخت در دوره پهلوی اول با عنوان زورخانه مرشد کاوه بر سر زبان ها افتاد. مرشد کاوه کسی بود که صدای دلنشین و دم گرمی داشت و هر هفته پهلوان های محلی را دور هم جمع می کرد تا به قول معروف ضرب بگیرد و در مدح مولا بخواند. میاندار زورخانه اما پهلوان حسین اربابی بود که قدیمی های موسسید کرده سرتخت از او به عنوان چشم و چراغ زورخانه آجری محله نام می برند. درباره فتوت و جوانمردی پهلوان اربابی روایت های مختلفی نقل شده که برخی از آنها با هویت زورخانه سرتخت عجین است. علی اربابی، نوه پهلوان اربابی که از کودکی در رکاب پدر بزرگش به زورخانه قدیمی سرتخت رفت و آمد داشته خاطرات ناب درباره این مکان قدیمی روایت می کند. او معتقد است زورخانه سرتخت یا همان مرشد کاوه یکی از نخستین زورخانه هایی بود که آیین گلریزان را در آن برپا می کردند: «مراسم گلریزان را به شکل کامل سنتی و با در نظر گرفتن آداب خاصی که باید رعایت می شد در زورخانه سرتخت برپا می کردند. پهلوان ها وقتی می خواستند زندانی آزاد کنند یا برای دختران دم بخت جهیزیه تهیه کنند در گود زورخانه دور هم جمع می شدند و لنگی پهن می کردند تا هر کسی به اندازه بضاعت کمک کند. قبل از گلریزان هم رسم بود که کوچکترها مقابل بزرگترها زانو می زدند که نشانه تواضع آنها در برابر بزرگترها بود.» حسین اربابی فردی متدین و یکه پهلوان ری بود و بسیاری از پهلوانان نامی پایتخت برای عرض ارادت به او وارد گود زورخانه سرتخت می شدند. نقل است که سیدحسن رزاز، پهلوان پسر آوازه دوره قاجار و پهلوی که از حامیان انقلاب مشروطه بود با پهلوان اربابی رفاقت دیرینه ای داشت. رفاقت دو پهلوان در حدی بود که وقتی سیدحسن رزاز به پابوس سیدالکریم (ع) رفت به رسم ادب مهمان پهلوان اربابی در زورخانه سرتخت شد تا

شلوغ ترین و تاریخی ترین روز این زورخانه رقم بخورد. قدیمی ها نقل می کنند که وقتی سیدحسن رزاز وارد گود شد از حفره بالای سقف گنبدی او را گلباران کردند و خیلی ها با تماشای این شور و حال وصف نشدنی اشک می ریختند. این هم رسم مهمان نوازی در زورخانه سرتخت بود که پهلوان حسین اربابی در بطن آن قرار داشت و به شیوه پهلوان های تهران قدیم به جامی آورد. «پهلوان اربابی، شهربور ۱۳۳۰ به دلیل ابتلا به سل درگذشت و زورخانه هم با گذشت زمان به کلویی برای بازی های رایانه ای تبدیل شد.»

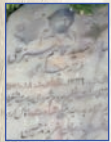
آسمانی‌ها

موضوع: محله سرتخت شهری

موضوع: معرفی شهدا

اهالی محله سرتخت در مسیر پیروزی انقلاب و بعد از آن برای حفظ انقلاب نوپایشان فداکاری‌های زیادی کرده‌اند و در همین راه ۷۲ شهید داده‌اند. رضا شعبانی از رزمندگان زمان جنگ و اهالی قدیمی محله به معرفی بعضی از این شهیدان بزرگوار پرداخته است.

قاسم سبزی علی

قاسم دانشجوی رشته معماری و از خانواده مذهبی بود که به اتفاق برادرانش و انقلابی‌های محل در بیشتر راهپیمایی‌ها در شهری و

تهران شرکت می‌کردند. او تشکیلاتی با عنوان هیئت مذهبی محبان المهدی را به صورت بسیار پراپرا کرده اعلامیه و سخنرانی‌های امام خمینی (ره) را مخفیانه بین مردم پخش می‌کردند. قاسم سبزی علی سرانجام در یک راهپیمایی که خود برنامه آن را چیده بود در روز دوشنبه ۱۸ دی ماه ۱۳۵۷ در میدان ری توسط عوامل ساواک به شهادت رسید.

محمد حسین (مهدی) تقوی راد

این شهید پسر حاج اسماعیل تقوی راد از کاسب‌های متدین و معتمد محل بود و با سن کمی که داشت همیشه در راهپیمایی‌ها شرکت

می‌کرد و حضوری فعال داشت. پس از تشکیل سپاه پاسداران به جمع سپاهیان پیوست. در سال ۵۸ شهید تقوی راد با تعدادی دیگر از هم‌زمانش به شهر پاوه اعزام شد. او در درگیری با ضداقلاب به اسارت درآمد و به طرز فجیعی به شهادت رسید.

حمید قلن بر

شهید قلن بر پنجم مرداد ۱۳۳۹ در شهری به دنیا آمد و در ۱۵ سالگی به گروه «توحیدی بدر» پیوست. این گروه از فعال‌ترین گروه‌های

هفتگانه سیاسی نظامی مبارز علیه حکومت شاهنشاهی بود. حمید از همان روزها به مبارزه مسلحانه علیه حکومت پهلوی برخاست. در مرداد ۱۳۵۸ به کمک مجاهدین افغانستان شتافت و پس از بازگشت، سیستان و بلوچستان را برای خدمت به مردم برگزید و ماندگار آن دیار شد. زمستان سال ۵۸ فرماندهی سپاه ایرانشهر به وی واگذار شد و تا تابستان ۵۹ فرماندهی سپاه زابل را بر عهده داشت تا اینکه به‌عنوان معاون سیاسی استاندار منصوب و تا فروردین سال ۶۰ در این پست خدمت کرد سپس مسئولیت واحد اطلاعات منطقه عرا پس از ۲ ماه اصرار مسئولان پذیرفت. او بارها و بارها توسط گروهک‌های ضداقلاب تهدید به ترور شد و سرانجام در ساعت ۱۰ شب دوشنبه، دوم شهریور ۱۳۶۰ در شهر کرمان، مقابل منزلش به دست عوامل ضداقلاب به شهادت رسید.

خاستگاه عرفا و اندیشمندان

موضوع: مشاهیر

موضوع: محله سرتخت

اثنی عشری و «اصول دین» را از خود به جا گذاشت و لایه‌لای تحصیل علم علیه رژیم پهلوی هم مبارزه می‌کرد. آیت‌الله حسین اثنی عشری در سال ۱۳۴۳ شمسی در ری درگذشت و مثل همه فقهایی که در ری می‌زیستند در حرم حضرت عبدالعظیم (ع) دفن شد. از عالمان دوره معاصر که سال‌ها در محله سرتخت زیستند می‌توان از شیخ حسن منفرد، یکی از شاگردان آیت‌الله بهجت نام برد. خانه آیت‌الله شیخ رمضان زمانی، مؤسس مدرسه علمیه الزهرا (س) و مدرسه علمیه امام حسن مجتبی (ع) و یکی دیگر از عالمان دوره معاصر هم در سرتخت بود. شعبانعلی معتقد است شهید مرتضی آوینی را هم باید بچه سرتخت و یکی دیگر از مشاهیر این محله دانست: «محدوده محله سرتخت با گذشت زمان تغییر کرده و اگر جغرافیای قدیمی این محله را در نظر بگیریم باید از شهید مرتضی آوینی هم به‌عنوان یکی دیگر از اهالی سرتخت نام ببریم. شهید آوینی در پایگاه‌های مذهبی ری و کانون‌های عقیدتی سرتخت رشد کرد و در نهایت به یکی از چهره‌های شاخص دوران دفاع مقدس تبدیل شد.»

سرتخت از روزگار قدیم منطقه‌ای متفاوت بود. بخشی از این محله کهن سکونتگاه قشر مرفه و طبقه اعیان و بخشی دیگر محل زندگی فقها و عرفایی بوده که نزد مردم احترام فراوانی داشتند. محمدباقر کمره‌ای، عالم شیعی و نویسنده و مترجم آثار متعددی همچون رساله در مکاسب محرمة، فروع دین و نصوص احکام یا فقه فارسی، ترجمه و شرح اصول کافی و... یکی از نخستین فقهایی است که در دوره قاجار در ری و محله سرتخت می‌زیست و برای حضور در مکتب شیخ عبدالکریم حائری به قم می‌رفت. شیخ محمدباقر کمره‌ای در سال ۱۳۷۴ در محله سرتخت درگذشت و در حرم حضرت عبدالعظیم (ع) به خاک سپرده شد.

قدیمی‌های شهری، نزدیک بودن این منطقه به قم و سهولت در رفت‌وآمد به این شهر مذهبی را دلیل اصلی سکونت برخی علما و فقها در محله سرتخت می‌دانند. رضا شعبانعلی، از اهالی محله سرتخت در این باره می‌گوید: «آیت‌الله حسین اثنی عشری یکی دیگر از شاگردان شیخ عبدالکریم حائری بود که در محله سرتخت زندگی می‌کرد و هیئت اثنی عشری را در ری تاسیس کرد. آیت‌الله حسین اثنی عشری سال‌ها در قم زندگی می‌کرد اما پس از پایان تحصیلات حوزوی به ری برگشت و در همان محله سرتخت ساکن شد. او آثاری مثل «تفسیر

آیت‌الله حسن منفرد

جوانی شهید مرتضی آوینی

آیت‌الله اثنی عشری

شیخ محمد باقر کمره‌ای

زن ثروتمندی که با خود روشنایی آورد

موضوع: برق خانوم

موضوع: نزدیک مقبره خسروخان

اشرف امینی، ملقب به فخرالدوله، یکی از شاهزاده‌های قجری و از دختران مظفرالدین شاه بود. او در زمان خود به چنان ثروت و نفوذی رسید که جزو زنان قدرتمند روزگار محسوب می‌شد به طوری که بعد از برافتادن سلسله قاجاری و ضعف خاندانش، نه تنها از دنیای سیاست دور نماند، بلکه واسطه آشتی میان دودمان پهلوی با قجرها نیز شد تا از جنگ و کینه‌توزی بین آنها جلوگیری کند.

سید محسن ماجدی، تهران پژوه، ماجرای آوردن برق به محله سرتخت توسط فخرالدوله را چنین توضیح می‌دهد: «دهه ۲۰ شمسی نخستین

ژنراتور برق را اشرف‌الملوک فخرالدوله به محله ری و سرتخت آورد که به «برق خانوم» معروف شد. تا قبل از این ژنراتور، روشنایی حرم عبدالعظیم حسنی و کوچه‌های اطراف آن با نور شمع تامین می‌شد، ولی با آمدن برق خانوم، آستان حضرت، خانه‌ها و کوچه‌های اطراف هم از این ژنراتور تغذیه می‌کردند. چند سال بعد هم از محل کارخانه سیمان ری، یک کابل بزرگ و دو ژنراتور گول پیکر به حرم حضرت و محله آورده شد که گفته می‌شد بزرگی این ژنراتورها با کشتی تایتانیک برابری می‌کرد. مردم محله سرتخت در مقطعی دو منبع تولید برق داشتند و هم‌زمان از برق خانوم و برق تولیدی ژنراتور کارخانه سیمان، کوچه‌ها، معابر و خانه‌ها روشنایی می‌گرفت. بعد از فوت رضاشاه و ساخت مقبره او در محله ری، وضعیت تامین برق تغییر کرد و روشنایی معابر شرایط بهتری به خود گرفت. هم‌اکنون ژنراتور برق خانوم در زیرزمینی که نزدیک آرامگاه علامه شعرانی است، نگهداری می‌شود.»

فخرالدوله را بانی نخستین مؤسسه تاکسیرانی در تهران نیز می‌دانند. او زنی نیکوکار بود که در زمان حیاتش چندین مدرسه، بیمارستان و مسجد بنا کرد و خرج تحصیل و ازدواج بسیاری از جوانان بی‌بضاعت را بر عهده گرفت.

او در زمان حیات چندین دختر و پسر را به سرپرستی گرفته و به همه آنها در پارک امین‌الدوله اسکان داده بود. همچنین برای دختران دم‌بخت جهیزیه و برای پسران سرمایه لازم جهت اشتغال فراهم می‌کرد. ساختن چند مسجد و مدرسه،

بیمارستان و آسایشگاه در تهران، کهریزک، لشت‌نشاء و شاه‌آباد از دیگر کارهای او بود. فخرالدوله در سال ۱۳۲۹ به دلیل موقوفات آموزشی، از سوی وزارت فرهنگ به دریافت نشان سپاس نایل شد. او در زبانی که به عتبات داشت برای خود مقبره‌ای خریداری کرد تا در آنجا به خاک سپرده شود اما بعد از مرگ پسرش حسین امینی که در این بابویه در مقبره خانوادگی دفن شد وصیت کرد تا کنار پسرش در همان مقبره به خاک سپرده شود.

گده ریش سفیدان در حمام

هر چند این روزها با ساخت و سازهای انجام شده در محله سرتخت، سقف آب انبار در میان آنها گم شده، اما روزگاری نه چندان دور این سقف بیش از ۱۰ متر ارتفاع داشت و وسط میدان سرتخت واقع بود. به همین خاطر غروب‌ها اهالی روی آن می‌نشستند و احشامشان را به درخت توت بزرگی که وسط میدان قرار داشت و میخ‌طوبله‌های زیادی در آن فرو رفته بود، می‌بستند. جشن‌های محلی هم مثل جشن نیمه شعبان در این محل برگزار می‌شد. نقال‌ها هم روی آب انبار نقالی می‌کردند و جمعیتی دور آنها جمع می‌شد. «امیر محمد عطارنژاد از ساکنان قدیمی شهرری درباره هویت تاریخی این حمام می‌گوید: «حمام سرتخت یکی از حمام‌های قدیمی شهرری است. چون زمین‌های این بخش به خاندان کنی تعلق داشت، از آیت‌الله کنی به‌عنوان سازنده این حمام نام می‌برند. در گذشته این حمام خزینه کوچکی داشت که عمومی بود. بعدها آن را تفکیک کرده و تغییر دادند. اکنون هم خصوصی و هم عمومی است. سرکوچه حمام یک فشاری آب بود که اهالی را دور خودش جمع می‌کرد.»

دارد. آب را با تلمبه از آب انبار کشیده و در جوی می‌انداختیم و در نهایت به سمت خزینه هدایت می‌شد. آن زمان برای گرم کردن آب خزینه‌ها زیر منبع آب، آتش روشن می‌کردند و برای آفرودن آن، قبل‌تر زغال سنگ و بعدها چوب و هیزم کاربرد داشت. ۵۵ سال از فوت صاحبان اصلی این حمام می‌گذرد و اکنون ۱۶ وارث دارد. در گذشته اغلب در هر مکانی که آب انبار قرار داشت، حمام را هم همانجا می‌ساختند. ۲-۳ ساعت قبل از اذان صبح که حمام را باز می‌کردیم، صف طولی پشت در حمام بسته می‌شد. ۴۰ نفر زن و مرد بقچه و قالیچه به‌دست منتظر بودند. آن دوران اغلب خانواده‌ها فرزندان متعددی داشتند. به همین خاطر چند ساعت زمان می‌برد تا همه آنها را بشویند و حتی ناهار را هم با خودشان می‌آوردند و آنجا می‌خوردند. همچنین حمام سرتخت پاتوق ریش‌سفیدان محل بود و ماه مبارک رمضان از افطار تا سحر در این مکان گده می‌کردند.»

سه کنج دیوار لنگ قرمزی که زیر آفتاب سوزان دیگر رنگ و رخی برایش نمانده، آویزان است و بالای آن با قلم نوشته شده «گرمابه سرتخت»؛ حمام قدیمی محله سرتخت که همچون گذشته تنور هیزم‌ش گداخته و گرم است و اهالی به این مکان برو و بیا دارند. شاید یکی از دلایل رونق این حمام، همجواری آن با آستان مقدس حرم حضرت عبدالعظیم حسنی (ع) است و اینکه مسافران و زائران این آستان قبل از زیارت سری به این حمام می‌زنند. علی‌اکبر علی‌محمدی، گرمابه‌دار قدیمی حمام سرتخت روایت‌هایی شنیدنی از نیم قرن حضورش در این مکان دارد؛ از روانه کردن آب با تلمبه و در تاریکی هوا به خزینه‌ها گرفته تا مراسم و آدابی که میان اهالی سرتخت رسم بود و در حمام انجام می‌دادند. محمدی درباره تاریخ حمام سرتخت می‌گوید: «این حمام ۳ خزینه داشت؛ ۲ خزینه آب گرم و یک آب سرد. هنوز هم آب انبار قدیمی این حمام وجود

موضوع: گرمابه سرتخت

موقعیت: خیابان عبادی

سقفی کهن برای راز و نیاز

موقعیت: شهرری، خیابان آستانه

موضوع: مسجد باقرالعلوم

مسجد باقرالعلوم (ع) قدیمی‌ترین مسجد محله سرتخت در سال ۱۲۰۰ شمسی بنا شد. رضا شعبانعلی، مسئول فرهنگی مسجد می‌گوید: «مجال است اهل سرتخت باشی و با این مسجد خاطره نداشته باشی. طبق گفته قدیمی‌های محله، نخستین فردی که بعد از ساختن مسجد در آن نماز خواند فردی به نام «بابا» بود. مسجد سرتخت در ۲ دوره مرمت و توسعه پیدا کرد. یک‌بار توسط حاج میرزا علی مکی بنای مسجد بزرگ‌تر شد. او خانه‌اش را که نزدیک مسجد بود وقف کرد. سال ۱۳۸۳ نیز حاج محمدتقی عطارنژاد، از قدیمی‌های محله سرتخت، خانه خودش را وقف مسجد کرد. قبر این واقف بزرگوار در مسجد قرار دارد. بعد از این تغییرات مسجد سرتخت به مسجد باقرالعلوم (ع) تغییر نام داد. باین حال همچنان به نام مسجد سرتخت و مسجد آقامانی معروف است. از آنجا که مرحوم حاجت‌الاسلام رضوانعلی زمانی نجف‌آبادی بیش از ۵۰ سال امام جماعت این مسجد بود و اهالی ارادت خاصی به او داشتند در نتیجه به این مسجد آقامانی نیز می‌گفتند.»

مسجد باقرالعلوم (ع) تنها یک مسجد برای عبادت نیست. شعبانعلی می‌گوید: «مهم‌ترین فعالیت‌های اجتماعی، فرهنگی و مذهبی محله اینجا انجام می‌شود. قدیمی‌ترین پایگاه بسیج شهرری یعنی پایگاه نصر در این مسجد شکل گرفت و همچنان فعال است. هیئت قدیمی سرتخت با نام هیئت پیروان مکتب حضرت علی (ع) که بعد از تکیه معروف نغزآباد در شهرری شکل گرفت هیئت مسجد باقرالعلوم (ع) بود. حاج رضا عشق‌یار، مرحوم استاد علی نقی نوربان‌نسب و مرحوم داوود سلیمانی از بانیان این هیئت بودند؛ هیئتی که علم‌هایش همچنان به همت جوانان محله برافراشته است.» مسجد باقرالعلوم (ع) نزدیک‌ترین مسجد به حرم مطهر است برای همین روزانه زوار بی‌شماری آنجا به نماز می‌ایستند. درهای مسجد در ۳ نوبت نمازهای یومیه باز است. از دیگر مساجد محله سرتخت می‌توان از مسجد ابا عبدالله الحسین، مسجد الرضا، مسجد خاتم النبیین، مسجد لاله‌زاری و مسجد آیت‌الله بافقی نام برد.

بوستان‌های از یادرفته‌ری

باغ‌های سرسبز و پر محصول یکی از جاذبه‌های طبیعی شهرری است؛ باغ‌هایی که این روزها خیابان‌ها، کوچه‌ها و آپارتمان‌های سر به فلک کشیده جایگزین آن شده‌اند. در این بخش محمود صفی، معتمد محله ری پیشینه چند باغ معروف و قدیمی شهرری را روایت می‌کند.

موضوع: باغ‌های محله سرتخت

(ملک، آهو، مادرشاه، شیرازی)

موقعیت: خیابان هلال احمر، خیابان شهید رجبی

باغ ملک

صاحب این باغ «حاج حسین آقا ملک» از ملاکان و واقفان بزرگ تهرانی بود و داخل باغ ۳ عمارت وجود داشت. آقای ترکی نامی که در کار فروش تمبر بود با خانواده پر جمعیتش در این باغ سکونت داشت. در دل باغ هم تا چشم کار می‌کرد، درختان پر محصول با انواع میوه‌های مختلف دیده می‌شد. یک سر باغ به خیابان هلال احمر می‌رسید و در جوار این باغ هم قهوه‌خانه ملازضا بود؛ قهوه‌خانه هم پاتوق کشاورزان محسوب می‌شد تا بعد از چند ساعت کار سخت، فارغ از دغدغه کار، برای ساعتی در کنار دوستان و اهالی بنشینند و جای قند پهلوی بخورند.

باغ آهو

یکی از بزرگ‌ترین و زیباترین باغ‌های شهرری باغ آهو بود که امروز هیچ اثری از آن باقی نمانده جز کوچه‌ای در مجاورت آن که به نام شهید رجبی مزین است. مالک این باغ از ملاکان و معتمدان معروف ری به نام امیر عرفانی بود؛ مرد بانفوذی که حتی در دوره سرپازگیری رضاشاه اجازه سرپاز بردن از شهرری را به کسی نمی‌داد. این باغ گل سرسید باغ‌های شهرری بود و درباره علت نامگذاری آن می‌گویند که سال‌ها قبل در فصل زمستان آهوها به زیر درخت‌های این باغ پناه می‌بردند و صاحب باغ در طول زمستان اجازه نمی‌داد شکار چپان به آهوها آسیب برساند. به همین دلیل این باغ به نام «باغ آهو» مشهور شد.

باغ مادر ناصرالدین شاه

یکی از قدیمی‌ترین و معروف‌ترین باغ‌های شهرری باغی متعلق به مهدعلیا مادر ناصرالدین شاه بود. وسعت این باغ که در مجاورت حرم حضرت عبدالعظیم حسنی (ع)

باغ شیرازی‌ها

این باغ متعلق به آقای شیرازی است. او از شیراز به شهرری مهاجرت کرد و در اینجا ساکن شد و به مرور زمان کوچه‌ای هم به نام این خاندان در مجاورت باغ شکل گرفت.

پایگاه سیاسی شهری

موقعیت:
خیابان
سرتخت

موضوع:
مکتب الهادی

سال ۱۳۴۸ ملک خصوصی یک تاجر فرش به فعال ترین و مهم ترین پایگاه سیاسی و انقلابی شهری تبدیل شد. حاج عزیرالله روحانی نجف آبادی از اهالی خوشنام و معتمد محله سرتخت بود؛ مردی که نه تنها در امر تجارت موفق بود بلکه در نیکو کاری و فعالیت های اجتماعی و سیاسی همیشه پیشقدم می شد. خانه حاج عزیرالله در همسایگی حجت الاسلام رضاعلی تهرانی، امام جماعت و روحانی مردم دار سرتخت بود. فعالیت های سیاسی و انقلابی این روحانی بر جسته و رفت و آمد شخصیت های مهم سیاسی آن روزها به سرتخت باعث شد تا حاج عزیرالله خانه هزارمتری خود را در اختیار فعالیت های انقلابی قرار دهد و اینگونه مکتب الهادی (ع) سرتخت شکل گرفت. اصغر روحانی، فرزند حاج عزیرالله، آن روزها را اینگونه به یاد می آورد: «هر جمعه جلسات روضه خوانی در خانه مان برگزار می شد؛ جلساتی که به نام مکتب الهادی (ع) در سراسر شهر مشهور شد و جماعتی بی شمار را به خانه ما می کشاند. در حقیقت این جلسات روضه خوانی ظاهر ماجرا بود و در باطن این جلسات فعالیت های سیاسی و انقلابی اهالی ری را پوشش می داد. رهبر بزرگوارمان امام خامنه ای، مرحوم آیت الله امامی کاشانی، مرحوم آیت الله خزعلی، حجت الاسلام قرائتی، مرحوم آیت الله هاشمی رفسنجانی و بسیاری از مبارزان انقلابی دیگر مهمان این جلسات بودند.» اصغر روحانی که کوچک ترین پسر خانواده بود می گوید: «بارها خودم مأموران ساواک را اسلحه به دست در اطراف خانه مان دیدم. چندین بار از کلاتری محل احضار به برای پدر لغو این جلسات و روضه خوانی آمد. او خودش شخصا به کلاتری می رفت و مسئولیت همه چیز را بر عهده می گرفت. بعد از انقلاب این جلسات تمام شد ولی هیچ گاه پدر راضی نشد سردر خانه را که به نام مکتب الهادی (ع) مزین شده بود عوض

کند. او هیچ گاه از زحمات و هزینه هایی که در این راه انجام داده بود حرف ننزد و توقعی هم از کسی نداشت. بعدها خانه را به فرد دیگری فروخت. وقتی مالک جدید تصمیم گرفت تابلوی مکتب الهادی (ع) را عوض کند حجت الاسلام زمانی نجف آبادی به مالک پیام داد که بهتر است این تابلو را عوض نکند. این تابلو یادآور یکی از مهم ترین و تأثیر گذارترین پایگاه های سیاسی و انقلابی شهری است و باید در خاطر اهالی ماندگار شود.»

دوقلوهای باهویت

کاروانسرای قدیمی سرتخت که به کاروانسرای دوقلو معروف است بیش از ۴۰۰ سال قدمت دارد و پیشینه ساخت آن به دوران صفویه برمی گردد. این کاروانسرا به ۲ بخش جداگانه تفکیک شده و به همین دلیل آن را کاروانسرای دوقلو نامیدند. سنگ بنای این کاروانسرا در دوره شاه عباس صفوی نهاده شد و اکنون یکی از جاذبه های گردشگری ری به شمار می آید.

امیر محمد عطارنژاد، از ساکنان قدیمی شهری در مورد ارتباط این آثار می گوید: «وقتی سلطان، والی یا هر شخص حکومتی وارد شهری می شد ابتدا در عمارت باغ ملک ساکن می شد و بعد از استراحت، در میدان سرتخت بر تخت می نشست. تجار و کشاورزان که از راه های دور و نزدیک به ری می آمدند نیز در کاروانسرای دوقلو که در ۲ طبقه ساخته شده بود اتراق می کردند و تمام بازار قدیمی ری، اصطبل چهارپایان بود. از این رو محله کوچکی به نام محله سرتخت به اندازه یک شهر کوچک از نظر سیاسی، علمی و اقتصادی دارای اهمیت بود. ۲ نقل قول برای این کاروانسرا وجود دارد. قبلاً می گفتند در زمان قاجار مسئولیت آن بر عهده فردی

موضوع:
کاروانسرای
دوقلو

موقعیت:
بازار سرتخت

روحانی با نام حاج ملاعلی کنی بود که آن را وقف خدمت رسانی به زائران آستان مقدس حضرت عبدالعظیم (ع) کرده بود و در جایی دیگر گفته شده که این کاروانسرا محلی بوده برای تخلیه بارهای شتر و انتقال نفت از باکو و مدیریت آن در دست یکی از بزرگان شهر بود. اهالی قدیمی محل اعتقاد دارند این مکان موقوفه ملاعلی کنی است، اما به تازگی مدارک جدیدی پیدا شده که این موضوع را رد می کند. کاروانسرای دوقلو در ۲ طبقه و با مساحتی حدود ۸۰۰ مترمربع، حیاطی مرکزی به شکل مربع دارد. از طبقه همکف به عنوان اصطبل استفاده می شد. همچنین در این طبقه یک راهرو وجود داشت که برای دسترسی به حجره ها و محل اقامت زوار حضرت عبدالعظیم (ع) در نظر گرفته شده بود. ستون های گرد آجری و گل میخ های فلزی روی درهای چوبی حجرات از زیبایی های این بنای قدیمی است. کاروانسرای دوقلو سال ۸۲ در فهرست آثار ملی ایران ماندگار شد.

آسیاب غایب

آسیاب دانگه در حوالی آستان مقدس امامزاده ابوالحسن و در همسایگی محله سرتخت از آن آسیاب های قدیمی پررونقی بود که امروز هیچ اثری از آن نیست. محسن ماجدی، ری پژوه درباره این آسیاب قدیمی و کاربری آن تعریف می کند: «در ری آسیاب های متعددی داشتیم که با انرژی آب کار می کردند.

شهری به نسبت تهران شیب تندی دارد و با توجه به اینکه اغلب آب قنات ها از محدوده مشخصی در شهری خارج می شدند، تعدادی آسیاب در آن محدوده شناسایی شده اند که یکی از آنها آسیاب دانگه است. آب مورد نیاز این آسیاب که در مسیر سابق تهران - قم قرار داشت از قنات دانگه که همیشه پر آب بود، تامین می شد. قنات دانگه آب روانی داشت و به دلیل اینکه شیب تهران به سمت حرم حضرت عبدالعظیم از غرب به شرق است و آب های روان هم در این مسیر حرکت می کنند، آسیاب دانگه که به نسبت حرم حضرت عبدالعظیم در سطحی بالاتر بود محله سرتخت را سیراب و آب مورد نیاز اهالی را تامین می کرد. بیشتر کشاورزان هم از این آب بهره می بردند؛ چرا که آن زمان این اطراف پر از زمین های زیر کشت گندم و جو بود و اغلب کشاورزان برای آسیاب محصولاتشان از همین آسیاب استفاده می کردند.» به گفته ماجدی، مالک آسیاب دانگه فردی به نام حاج محمدعلی بود که بین اهالی مشهور بود، اما در باره زمان

موضوع:
آسیاب دانگه

موقعیت:
جاده تهران -
قم، آستان مقدس
امامزاده ابوالحسن،
روستای اندرمان

ساخت و قدمت آسیاب و اینکه به دوره قاجار یا پیش تر و حتی ساسانیان تعلق داشته است، اطلاعات دقیق یا منبع و سند موثقی در دسترس نیست. بیشتر نقل قول ها به صورت شفاهی است. اما آنچه از کلیت اسناد در این زمینه باقی مانده حاکی از این است که پیشینه قنات های شهری حتی به دوره ساسانیان می رسد. به همین دلیل بعید نیست آسیاب دانگه که این روزها هیچ اثری از بنای آن باقی نمانده است قدمتی چند صد ساله داشته است.

ضمیمه هفتگی روزنامه همشهری
صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
مدیر مسئول: محسن مهدیان
سردبیر: دانیال معمار
معاون ضمايم: پروانه بهرام‌نژاد
دبیر ویژه: زکيه سعیدی
تحریریه: فرزین شیرزادی، سروش جتایی، سمیرا باباجانیور
ثریاروزبهانی، حسن حسن‌زاده، شهره کیانوش‌راد، حمیدرضا سولوی، بهاره خسروی، فاطمه لیاف، صفورا صادقی و مقدا مهربانی

واحد فنی:

مدیر فنی: حامد یزدانی، مدیر هنری: مهدی سلامی
طراح گرافیک و صفحه آرایی: حمید یزدانی، سعید غفوری و امید روشنگر
عکس: گروه عکس همشهری، ویرایش عکس: کامییز نویدی
ویرایش متن: سمانه مومن، هاله جوانفر، اعظم آجور بندیان

چاپ: همشهری
توزیع و اشتراک:
موسسه نشر گستر امروز نوین
پدیرش آگهی: ۸۴۳۲۱۰۰۰

صندوق پستی:
۱۹۳۹۵۵۴۴۶
تلفن: ۲۳۰۲۳۴۶۴
نمبر: ۲۲۰۴۶۰۶۷

گروه ضمايم همشهری ناشر نشریات:

دوچرخه، بچه‌ها، خانواده، پایداری، اقتصاد، تندرستی، خردنامه، داستان، دانستنیها، سرزمین من، ماه، معماری، ۲۴، شهر نگار، سر نخ و محله

نشانی: تهران، خیابان ولیعصر ۴، نرسیده به پارک‌وی، کوچه شهید قریبش، شماره ۱۴، روزنامه همشهری

بهترین قصه‌های تاریخی تهران
جایزه می‌گیرند

نشانی و شماره تماس ما: ۰۲۱-۲۳۲۵۵۰۴۶۴، mahaleh@hamshahri.org، ۲۲۰۲۳۴۶۴

صفحات «روایت تهران» که پیش‌روی شماست، به انعکاس روایت‌های خواندنی تاریخ تهران قدیم‌وسرگذشت شخصیت‌ها و نامداران، خیابان‌ها و گذرها، واقعه‌های تاثیرگذار و تاریخ شفاهی طهران تعلق دارد. با عکس‌های یادمانداز خاطرات تهران دیرپو و قصه‌ها و ماجراهای پس‌پشت این عکس‌ها، شما هم می‌توانید در انتشار این صفحه که متعلق به خود شما و شهر شماست ما را همراهی کنید. «همشهری» بهترین عکس‌ها و قصه‌هایی را که برای ما ارسال می‌کنید با نام خودتان منتشر و شما «همشهریان همراه» هدیه‌های تقدیم می‌کند.

ماجرای تعارف شاه عبدالعظیمی!

سپس به آنها می‌گفتند: «بفرمایید!» به مرور زمان، بازگو کردن این رفتار، یعنی بردن زائر به تلماس و رد کردن او با واژه «بفرمایید»، قدری لوٹ و در فرهنگ عامه به «تعارف شاه عبدالعظیمی» معروف شد.

موضوع:
مهمان‌نوازی

موقعیت:
خانه‌های اطراف حرم

محسن ماجدی، نویسنده و ری پژوه نیز می‌گوید: «زمستان‌ها اغلب مسافرائی که به ماشین دودی نمی‌رسیدند، مجبور می‌شدند شب را در ری بمانند. به این نکته توجه کنید که بسیاری از اهالی ری و تهران قوم و خویش بودند و بنابراین طبیعی بود در چنین مواقعی، به منزل اقوام خود بروند. ضمن اینکه در ایامی مانند اعیاد ملی و مذهبی، درهای مقبره‌ها، امامزاده‌ها و مساجد هم روی مردم باز بود و برخی شب را در همین مکان‌ها سپری می‌کردند.»

اصطلاح «تعارف شاه عبدالعظیمی» وقتی به کار می‌رود که فردی قصد پذیرایی از مهمان را ندارد، اما به‌طور لفظی او را به خانه‌اش دعوت می‌کند. اما چرا با وجود مهمان‌نوازی اهالی ری، این اصطلاح به مردم ری نسبت داده می‌شود؟

امیر محمد عطارنژاد، از کاسبان و ساکنان قدیمی محله سرتخت به نقل از پدر مرحومش در این باره می‌گوید: «زمانی که هنوز تهرانی وجود نداشت، مردم برای زیارت یا تفریح به ری می‌آمدند. چون وسیله حمل و نقل مانند امروز نبود و مسیر طولانی در پیش داشتند صبح زود راه می‌افتادند. وقتی مسافران غریب و خسته بازار را بالا و پایین می‌کردند اهالی پیش آنها می‌رفتند و به منزل دعوتشان می‌کردند؛ چون شب، جاده خطرناک و ممکن بود راهزنان به آنها حمله کنند. اهالی و پدر بزرگم زمانی که می‌دیدند مسافران مستأصلند، آنها را به منزل می‌بردند و پذیرایی می‌کردند، صبح علی‌الطول صبحانه را می‌دادند و

موضوع:
باغ طوطی
موقعیت:
محله سرتخت

گورستانی به نام سوگلی پادشاه

باغ طوطی که آن را باغ توتی هم می‌نویسند، از محل‌های مهم تاریخی و گردشگری منطقه ۲۰ شهرداری تهران است. این باغ معروف یکی از گورستان‌های تاریخی پایتخت است که در جوار حرم حضرت عبدالعظیم در ضلع غربی آن واقع شده است. قدمت باغ طوطی به زمان قاجاریه برمی‌گردد و علت نامگذاری آن دقیقاً مشخص نیست ولی چند روایت متفاوت و جالب در این باره وجود دارد.

سید محسن ماجدی، تهران پژوه در باره باغ طوطی می‌گوید: «فتحعلی شاه قاجار یک سوگلی داشت به نام «طوطی خانوم» یا «طوطی شاه» که از لرهای طایفه زند و محبوب دربار پادشاه بود. او در جوانی از دنیا رفت. به دلیل علاقه‌ای که شاه به او داشت، دستور داد مقبره‌ای در محل باغ برای او بسازند و همیشه بر سر مزار او یک نفر قرآن بخواند و شمع روشن باشد. بعدها در دهه ۲۰ شمسی و تغییرات این باغ، قبر طوطی خانوم تخریب شد و از بین رفت. اما روایت دیگری هم وجود دارد که می‌گویند به دلیل وجود درختان توت فراوانی که در این محل بود، این باغ به باغ توتی معروف شد. روایت سوم می‌گوید که گفته می‌شود به خاطر طوطی‌های بی‌شمارش، این محل به باغ طوطی شناخته شده است.»

باغ طوطی که محلی‌ها به آن باغچه طوطی نیز می‌گویند، به خاطر اتفاقات تاریخی و حوادثی که در اطراف این محل افتاده است و اشخاص معروفی که در دل گورستان طوطی جای گرفته‌اند، از اهمیت تاریخی ویژه‌ای برخوردار است. در گذشته باغ طوطی، در نزدیکی مدرسه امین‌السلطان بود که این مدرسه هم بعدها تخریب شد و بخش بزرگی از صحن باغ طوطی، به قبرستان اضافه شد.

حاج‌رضا منفرد، از معتمدین محله سرتخت در باره باغچه طوطی می‌گوید: «از نکات مهم باغ طوطی، وجود مشاهیر دفن شده در گورستان آن است. از بین این مشاهیر می‌توان به اشخاصی چون علی‌اصغر حکمت، علی‌رزم‌آرا، مصطفی‌عدل، عالم ربانی، حاج‌مشاءالله زمانی، ستارخان از سرداران جنبش مشروطه، سیدابوالقاسم کاشانی فقیه و سیاستمدار، عبدالله مستوفی، ابوالقاسم ناصرالملک، عبدالحسین فرمانفرما، بدیع‌الزمان فروزانفر، میرزا عباس خیاط موسوی و... اشاره کرد.»

سپس به آنها می‌گفتند: «بفرمایید!» به مرور زمان، بازگو کردن این رفتار، یعنی بردن زائر به تلماس و رد کردن او با واژه «بفرمایید»، قدری لوٹ و در فرهنگ عامه به «تعارف شاه عبدالعظیمی» معروف شد.

محسن ماجدی، نویسنده و ری پژوه نیز می‌گوید: «زمستان‌ها اغلب مسافرائی که به ماشین دودی نمی‌رسیدند، مجبور می‌شدند شب را در ری بمانند. به این نکته توجه کنید که بسیاری از اهالی ری و تهران قوم و خویش بودند و بنابراین طبیعی بود در چنین مواقعی، به منزل اقوام خود بروند. ضمن اینکه در ایامی مانند اعیاد ملی و مذهبی، درهای مقبره‌ها، امامزاده‌ها و مساجد هم روی مردم باز بود و برخی شب را در همین مکان‌ها سپری می‌کردند.»

اصطلاح «تعارف شاه عبدالعظیمی» وقتی به کار می‌رود که فردی قصد پذیرایی از مهمان را ندارد، اما به‌طور لفظی او را به خانه‌اش دعوت می‌کند. اما چرا با وجود مهمان‌نوازی اهالی ری، این اصطلاح به مردم ری نسبت داده می‌شود؟

امیر محمد عطارنژاد، از کاسبان و ساکنان قدیمی محله سرتخت به نقل از پدر مرحومش در این باره می‌گوید: «زمانی که هنوز تهرانی وجود نداشت، مردم برای زیارت یا تفریح به ری می‌آمدند. چون وسیله حمل و نقل مانند امروز نبود و مسیر طولانی در پیش داشتند صبح زود راه می‌افتادند. وقتی مسافران غریب و خسته بازار را بالا و پایین می‌کردند اهالی پیش آنها می‌رفتند و به منزل دعوتشان می‌کردند؛ چون شب، جاده خطرناک و ممکن بود راهزنان به آنها حمله کنند. اهالی و پدر بزرگم زمانی که می‌دیدند مسافران مستأصلند، آنها را به منزل می‌بردند و پذیرایی می‌کردند، صبح علی‌الطول صبحانه را می‌دادند و

جایی برای رازگشایی از یک منطقه باستانی

شهری در دوران ایران باستان و حتی پیش از اسلام یکی از شهرهای مهم ایران بوده است. در نوشته‌های اوستا می‌خوانیم که شهری سی‌امین شهر ساخته‌شده در جهان است و سکونت مردم در این شهر به ۸ هزار سال پیش از میلاد مسیح برمی‌گردد. نویسنده کتاب هفت اقلیم نوشته است: «در مورد بنای شهری اختلافات زیادی وجود داشته است؛ برخی برای باورند که شهری را «راز بن‌اصفهان بن فلوچ» ساخته است و بعضی دیگر می‌گویند «راز بن خراسان» بنایش کرده است. اما برخی دیگر نقل می‌کنند که شخصی با نام هوشنگ، پسر کیومرث، پادشاه افسانه‌ای ایران، ری را بنا کرده است، ولی ابوالقاسم فردوسی در شاهنامه، ساخت شهری را به پیروز، پسر یزدگرد ساسانی، نسبت داده است.»

شهری تنها منطقه باستانی استان تهران است که دارای آثار تاریخی و

موضوع:
مرکز ری‌شناسی
موقعیت:
میدان مدرس محله سرتخت

احمد ابوحمزه، ری پژوه، درباره این مرکز و پیشینه آن چنین می‌گوید: «۲۰ سال قبل مرکز ری‌شناسی توسط مرحوم قاسم اکبری و تعدادی از ری پژوهان تأسیس شد. در آن زمان جلسات ری‌شناسان هفتگی برگزار می‌شد.

جاذبه‌های بسیار زیادی است. به همین دلیل وجود یک مرکز تخصصی پژوهشی برای شناخت این منطقه ضروری به نظر می‌رسید. با در نظر گرفتن همین ضرورت بوده است که اکنون در محله سرتخت، نرسیده به میدان مدرس، تابلویی به چشم می‌خورد تحت عنوان «مرکز ری‌شناسی».